

tmmob
mimarlar
odası

ANKARA ŞUBESİ
BÜLTENİ

98

Mayıs 2012

BEN ANKARA

17.05@17:05

RENKLERİN EYLEMİ BAŞLIYOR SİYAH GİY EYLEME KATIL!

Başkent Ankara'ya yeni bir "kimlik" yaratılmak istenmektedir.

Ankara'nın başkent kimliği çlgın projelerle birlikte,
kamu kaynaklarını israf eden gösteriş amaçlı projelerle parçalanmaktadır.

Parçalanmak istenen doğrudan bizim yaşamlarımızdır.

Nefes almamız, Çocuklarımıza bırakacağımız anılarımız,

Komşuluklarımız, Evlerimiz,

Sevdiklerimizle kucaklaşma mekânlarımız,

Parklarımız, kültür mekânlarımız, Atatürk Orman Çiftliğimiz,

yani bizi biz yapan, bizi insan yapan değerlerimiz,

kentsel belleğimiz saldırı altındadır.

Albümlerimize, anı defterlerimize,

dedelerimizin, ninelerimizin,

anne ve babalarımızın bize bıraktıklarına ve

onlarla paylaştıklarımıza yönelen

kara bulutlar dolaşmaktadır Ankara'nın üzerinde.

Kara Bulutlara inat Ankara için harekete geçiyoruz.

Bu kent bizim, kentimize, kendimize, belleğimize,

Başkente, yaşam alanlarımıza sahip çıkmak için

onyedisıfırbeş,onyedısıfırbeşte

Siyah kıyafetler giyiyoruz...

GÖKDELENDE, GİMA ÖNÜNDE BULUŞUYORUZ.

Rengini seç, harekete geç, eylemini yap, dayanışmaya katıl

Merhaba,

42. Dönem Yönetim Kurulu olarak görev aldığımız günden ' bugüne kadar olan dönem içerisinde hem ülke gündemi açısından hem de kent gündemi ile mimarlık mesleğimize ve Odamıza yapılan müdahaleler açısından oldukça önemli ve kritik bir süreçten geçmekteyiz.

Göreve geldiğimiz günlerde Afet Riski Altında Kalan Alanların Dönüşümü adı altında çıkarılmaya çalışan kentsel dönüşüm yasası ile kentlerimizin bu kez de afet bahanesi ile rant amaçlı dönüşümüne olanak sağlayan tartışmalar sürdürülürken, bu yasanın Meclis'te hızlıca görüşülerek 12 maddesinin geçirildiğini izledik. Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak bu süreçte Meclis'te grubu bulunan tüm muhalefet partileri ile temas kurarak TBMM Genel Kurulunda yapılan bu görüşmelere ilişkin eleştirilerimizi ve önerilerimizi paylaştık ve Meclis önünde sivil toplum kuruluşları, Odalar, barınma hakkı mücadelesi veren kentliler ve siyasal parti temsilcileri ile birlikte Meclis'i kuşatarak "İğne"lediğimiz 750 adet dilekçeyi Meclis Dilekçe Komisyonuna sunduk.

Diğer taraftan 43. Dönem Mimarlar Odası Genel Kurulunun gerçekleştirildiği 14 Nisan tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan "Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği" ile "Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"ler ile, meslek alanımıza ilişkin ciddi değişiklikler gündeme getirilmiştir. Proje müellifi, fenni mesul ve şantiye şefi olarak sorumluk alacak üyelerimizin telif haklarının korunduğu, emeklerinin karşılığı olan ücret düzeylerinin ve mali hakların korunmaya çalışıldığı ve haksız rekabetin önlenmeye çalışıldığı bir süreçte üyelerimizin Oda birimlerinden almak zorunda olduğu Sicil Durum Belgelerinin istenmeyeceği, bunun yerine meslek insanlarının beyanına dayalı olarak proje onayı, ruhsat ve iskan işlemlerinin gerçekleştirileceği bir döneme geçilmesi oldukça düşündürücüdür. Bu yolla, mesleki kısıtlılığı olan ve kesinlikle sorumluluk alamayacak durumdaki üyelerimiz ile birlikte, sıklıkla karşılaştığımız sahte mimar ve sahte mimarlık vakalarının önü açılacaktır.

Son dönemde kentsel gündem açısından en dikkat çekici girişimlerden biri ise, Atatürk Orman Çiftliği Alanı içerisinde kalan önemli bir bölgenin 27 Nisan 2012 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile Başbakanlık Binası ve Başkanlık Konutu inşası için kentsel dönüşüm alanı olarak ilan edilmesidir. Bu alanda yapılan 1/10000 ölçekli AOÇ Alanları Nazım İmar Planı ve 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı kapsamında bulunan ve mülkiyeti Orman Genel Müdürlüğüne ait Gazi Tesisleri bu plan değişikliği ile 1. Derece Doğal Sit Alanından 3. Derece Doğal Sit Alanına düşürülmüş ve bu karar ile tüm Atatürk Orman Çiftliği Alanının yapılaşmaya açılmasının önü açılmıştır. Bu planlama sürecinde açtığımız davalar sürerken, Cumhuriyet döneminin en önemli mekânlarından olan ve halkın kullanımına sunulmuş bulunan bu bölgenin bu biçimde kentsel dönüşüme konu edilmesinin ardında oldukça İDEOLOJİK bir mesaj olduğunu söylersek haksızlık etmeyiz sanırız...

Böylesine zorlu bir süreçte, Odamıza, mesleğimize, yaşam alanlarımıza, kentlerimize hep birlikte sahip çıkmak ve omuz omuza mücadele etmek umuduyula....

42.Dönem Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Ali Hakkan

Yayın Kurulu

Ali H. Alptekin, Meltem Al, Bülent Batuman, Seçil Binboğa,
Mürüvvet Ceylan, Görkem Demirok ,Semiha Dugan,
Özge Göncü, Yalçın Gürel, Sıla Karataş, Emel Kefeli,
Orçun Köken, Muteber Osmanpaşaoğlu, Bahriye Öktem,
Ali Tolga Özden, Asena Özen, Ömer Burak Polat, Arif Şentek,
Duygu Tekin,Ethem Torunoğlu, Özlem Dengiz Uğur,
Y. Yeşim Uysal, Fadime Yılmaz, Ece Yoltay

Yayına Hazırlayan
Özge Göncü

Grafik Uygulama
Ömer Burak Polat

tmmob
mimarlar
odası

ANKARA ŞUBESİ
BÜLTEN

98
Mayıs 2012

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni ayda bir yayımlanmaktadır.
7500 adet basılmıştır. Üyelere ve mimarlık öğrencilerine ücretsiz dağıtılır.
Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu yazarına aittir.
Kaynak gösterilmek koşulu ile alıntı yapılabilir.

Baskı Tarihi: Mayıs 2012
Konur Sokak No: 4/3 Kızılay, ANKARA
T: 312 417 86 65 F: 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
www.mimarlarodasiankara.org

Baskı: Desen Ofset A. Ş.,
Birlik Mah. 448 Cad. 476 Sk. No:2
Çankaya/Ankara
T: 0312 496 43 43 (pbx)
F: 0312 496 43 47

İÇİNDEKİLER

SUBEMİZDEN

■ Şubemiz Ankara İlçe Belediyeleri ile Görüştü	4-27
■ Kültür MBÇK - Kayseri Kültürel ve Teknik Gezisi	4
■ Kültür MBÇK İstanbul Milli Saraylar ve Büyükkada Gezisi	5
■ Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi Düşler Atölyesi	7
■ Ankara Valiliği Çocuk Dostu Şehir Projesi Düzenleme Komitesi, Yürütme, Çalışma Grupları ve İl Genel Meclisi Toplantısı	10
■ Kültür MBÇK- Kent Yürüyüşçüleri Grubu Gavurkale - Pessinus - Gordion Gezisi	11
■ Kent İzleme Merkezi Çalışmaları	13
■ PROJEFİKİR Sergileri Öğrencilerle Buluşuyor	14
■ Temsilciliklerin Başkent Gündemi-I Cladiopolis Sunumu	15
■ Kudret Emiroğlu Söyleşisi	15
■ Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi Cer Modern Etkinlikleri 4 Gören Yürekler Ritim Atölyesi	16
■ Eski Zaman İzleri Ankara- 1 "Faruk Küçük" Fotoğraf Söyleşisi	16
■ Onur Yaser Can Anma Programı ve Sergi	17
■ AR-GE MBÇK Çalışmaları	19
■ Erişilebilirlik MBÇK 18 Nisan 2012 Tarihinde İlk Toplantısını Gerçekleştirdi	19
■ Özel Sektörde Ücretli Çalışan Ve İşsiz Mimarlar Komisyonu Çalışmaları	20
■ Üye Danışma Kurulu	21
■ Yolu Tillo'dan Geçen Bir Hikaye	25

KENT VE ÜLKE GÜNDEMİ

■ Meclisi Dilekçeler Kuşattı	28-51
■ Başkent Dayanışması	28
■ Mamak Cezaevi Müze Olsun!	30
■ Şube Gözünden Kent Gündemi	32
■ Dikmen Vadisi'ne Yine Yıkım Tehdidi	33
■ Kentte Tüketmek Ya Da Kenti Tüketmek: Alışveriş Festivalleri Üzerine Bir Değerlendirme - Meltem Al	35
■ Eymir Gölü Üzerine Bir "Spekülasyon" Denemesi- Seçil Binboğa	36
■ Türkiye'de Yaşanan İş Kazaları Ve İşçi Ölümleri: Kader Mi Yoksa Kadercilik Mi? - Ali Tolga Özden	38
	42

BASIN AÇIKLAMASI

■ Çaycuma Faciası Görüşü - TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası	52-59
■ İstanbul Boğazı'na Üçüncü Köprü Projesi - 3. Köprü Yerine Yaşam Platformu	52
■ Orman Alanları Değil Aslında Geleceğimiz Satışta! - TMMOB ŞPO/TMMOB ÇMO/TMMOB PMO/TMMOB ZMO	54
■ 1 Mayıs'ta Emekçilerle Beraberiz...! - TMMOB Mimarlar Odası	56
	59

ÖZEL BÖLÜM: 1949'dan 2012'ye Mimarların Yürüyüşü

■ Yeter Artık AKP'ye Dur Diyoruz!	60-73
■ Mimarlar Hakları, Meslek Onurları Ve Toplum İçin Sokaktaydı...	60
■ Meslek Odalarına Yönelik Yok Etme Politikaları Durdurulmalıdır!	61
■ TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu - TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu	62
■ TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu'ndan....	64
■ TMMOB Mimarlar Odası 43.Dönem Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi	65
■ Ulusal Mimarlık Sergisi Ve Ödülleri-2012	71
	72

ÜYELERDEN

■ Hasanoğlu Şenliği	74-75
---------------------	-------

PROJE UYGULAMA

■ Devam Eden Yarışmalar	76-79
■ Sonuçlanan Yarışmalar	

BİLİNMEYEN ANKARA

■ Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü	80-83
---	-------

KİTAP YORUM

■ Bina Kimlikleri Söyleşileri 1-5	84-85
■ ankara.kent.atlası	

VEFAT

	86
--	----

MESLEKİ DENETİM

	87
--	----

GELİR-GİDER TABLOSU

	88
--	----

Şubemiz Ankara İlçe Belediyeleri ile Görüştü

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 42. Dönem Yönetim Kurulu, yeni dönem çalışmaları kapsamında hem üyelerinin yaşadığı sorunların ifade edilmesi hem de kentsel ölçekte yapılacak ortak projelerde işbirliği yapılmasını sağlamak hedefiyle Mart ve Nisan ayları içerisinde Ankara'daki belediyeler ile görüşmeler yaptı.

26 Mart 2012 Pazartesi günü ise, Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan, Şube İkinci Başkanı Hazeli Akgöl, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Atakan, Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan; Yenimahalle Belediye Başkanı'nı ziyaret etti. Görüşmeye Yenimahalle Belediyesi'nden Başkan Fethi Yaşar ve İmar Müdürü Afıtap Turgut katıldı. Yenimahalle Belediyesi'nin projeleri üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu. Mimarlar Odası'nın Yenimahalle Belediye Meclisi ve İmar Komisyonu'na gözlemci olarak katılma talebini önemseyen Yaşar; Oda, kamu ve yerel yönetimlerin iş birlikteliğini vurgulayarak, Oda'nın mutlaka komisyonlarda yer alması gerektiğini söyledi. Yaşar, Yenimahalle'nin temel sorunları üzerine düşüncelerini de Yönetim Kurulu üyelerimiz ile paylaştı.

Bu doğrultuda Şube Yönetim Kurulu üyeleri Ali Hakkan, Hazeli Akgöl, Tezcan Karakuş Candan, Bülent Batuman, Ali Atakan ve Tuğba Arslan, 16 Nisan 2012 tarihinde Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık'ı ziyaret etti. belediye meclisleri, üyelerin yaşadıkları sorunlar, imar sorunları ve genel olarak meslek odaları üzerindeki yasal düzenlemelerle yaratılmaya çalışılan yoğun baskı üzerine dayanışma konularının gündeme geldiği görüşme, Çankaya Belediyesi SSK Binasında gerçekleşti.

18 Nisan 2012 tarihinde, Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan, Ankara Şube Sekreter Üyesi Tezcan Karakuş Candan, Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Tuğba Arslan Altındağ Belediyesi'ni ziyaret ederek, Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki ile görüştü. Ulucanlar Cezaevi sürecine de değinilen görüşmede Ulucanlar Cezaevi ve Hamamönü'nde yapılan restorasyon çalışmaları değerlendirildi. Ulucanlar Cezaevi'nin ve Hamamönü'nün Şube Yönetim Kurulu ile birlikte gezilerek, eksikliklerin saptanması ve çalışmalar hakkında görüş bildirilmesi konusunda fikir birliğine varıldı. Ayrıca Veysel Tiryaki, Altındağ ilçesindeki değişimi ve Altındağ Belediyesi'nin çalışmalarını örnekler vererek aktardı. ■

Kültür MBÇK - Kayseri Kültürel ve Teknik Gezisi

Kazım Pehlivanoğlu

07 Nisan 2012

Mimar Sinan'ın 424. ölüm yıldönümünde, Mimar Sinan etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Kayseri Kültürel ve Teknik Gezisi"ne katılmak üzere Meşrutiyet Caddesi ile Konur Sokak'ın kesiştiği köşede buluşuyoruz. Sokaklar henüz uyanmamıştı ama tüm arkadaşlarımız oradaydı. Gezinin sorumlusu mimar Ezgi Aksaray arkadaşımızın da katılmasıyla kadro tamamlandı. Bu gününbirlik gezinin programı yoğun. Saat 06.00 da otobüsümüz Kayseri'ye doğru hareket ediyor.

İki saatlik yolculuk sonrası Kırşehir yakınlarında kısa bir mola verdik. Güneş yüzünü gösterdi ve güzel bir bahar havası... Mola sonrası iki saati geçen bir yolculukla Kayseri'deyiz. Nisan ayı baharın geldiğini hissettirse de eteklerine kadar karla kaplı Erciyes Dağı zorlu bir kış geçirdiğimizi unutturmuyor. Kayseri içinde yol alıyoruz. Sanayisi, ekonomisi, nüfus ve trafik yoğunluğu ile bize "büyükşehir" olduğunu kanıtlıyor. Kentin çok sayıda yeni teknoloji ve tasarım ile yapılmış yapılarını inceleyip fotoğraflıyoruz. Ve saat 10.45, Kaşık-la Restoran'da kahvaltı zamanı. Restoranda bizi

Kayseri'de yaşayan ve çalışan meslektaşımız Mimar Kürşat Açıkgoz karşıyor. Gezimiz boyunca rehberlik yapmak üzere grubumuza katılıyor.

İlk durağımız Ağırnas'ın girişindeki yeraltı şehri. Henüz doğa kış uykusundan uyanmamış. Manzaranın ağaçlar yeşerdiğinde doyumsuz olacağı şüphesiz. Yeraltı şehrinin girişinde, Ağırnas'daki gezimizde bize eşlik edecek olan Zabıta Memuru Mustafa Özçelik'le tanıştık. Espriyi ve kendine has üslubu ile rehber olarak oldukça başarılıydı.

Ağırnas Belediyesi tarafından bir kısmı temizlenerek aydınlatması yapılan ve turizme açılan yeraltı şehrini rehberimiz eşliğinde dolaşp, fotoğraf çekimlerimizi tamamladıktan sonra Ağırnas'ın merkezine geçtik.

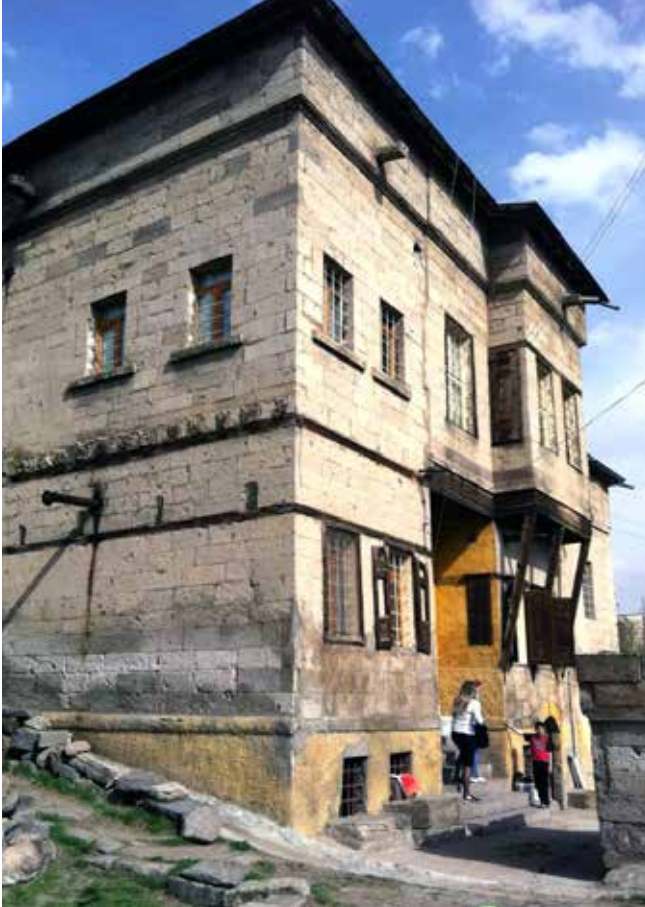
Ağırnas, Melikgazi ilçesine bağlı bir belde. İlçe merkezine 25 km uzaklıkta. Çoğu projede belediyenin büyük çabası ve katkısı var. Kentsel sit alanında yer alan çok sayıda sivil mimarlık örneği yapı ve çevresi restorasyon projesi kapsamında onarılmış. Yerleşime

özgü dar sokaklardan yürüyerek Mimar Sinan'ın evine geldik. Mimar Sinan 1490'da Ağırnas'ta bu evde doğmuş. Mimar Sinan'ın 22 yaşına kadar yaşadığı ev restore edilerek 09.04.2007 tarihinde kamu hizmetine açılmış. Kütüphane ve konaklama tesisi olarak kültür turizminin hizmetine sunulması planlanan yapının iç mekân düzenlemelerinin büyük bölümü tamamlanmış.

Mimar Sinan evinde dolaşp avlusunda grup fotoğrafı çektirdik. Kültür ve Sanat Müzesi olarak kullanılması için restore edilmeye başlanan Agios Prokopios Kilisesi'ne gittik. Kilise hakkında genel bilgileri alıp Ağırnas'taki gezimiz tamamlandığında bize rehberlik yapan Zabıta Memuru Mustafa Özçelik, hepimizde hoş anılar bırakarak, vedalaşp grubumuzdan ayrıldı. Ağırnas'ın çıkışındaki tarihi mezarlıkta yer alan mezar taşlarının hemen hepsi birer sanat eseri. Programımıza tam uyumlu hareket ederek saat 14.00 de Gesi'ye geldik. Gesi, bağ ve bahçelerinin güzelliği, zümrüt gibi yeşil ağaçları, temiz havası ve sularının bolluğu ile tanınır. Mevsimden kaynaklı olarak Gesi Bağları'nın etkisi bize farklı oldu

Gesi yerleşiminin genel panoramasını izleyip, fotoğraflıyarak Rehberimiz Mimar Kürşat Açıkgöz'ün yol boyunca bize verdiği bilgiler eşliğinde Nize

köyündeki güvercinliklere ulaştık. Tepelerde yer alan güvercinliklere bazı arkadaşlarımız ulaştı biz alt kotlardan fotoğrafladık. Kürşat Bey'in önerisi ile ilan edilen gezi programında olmayan ancak Kayseri Kent Merkezi'ne giderken yolumuzun üzerinde sayılabilecek bir yerleşime, Germir'e gittik.

Germir dünyaca ünlü Yunan asıllı Amerikalı yönetmen, aktör, prodüktör, senarist ve yazar Elia Kazan'ın (1909-2003) memleketiymiş. Yaşamı boyunca hemen hemen her sene bölgeyi ziyarete gelmiş. Germir'in dar sokaklarında çok sayıda detay fotoğrafları da çekerek yürüdük ve bir an önce günümüze kalan değerlerinin onarılmasını diledik.

Öğleden sonraki zamanımız Kayseri Kent Merkezine ayrılmıştı. Havanın kararmaya başladığı saat 19.00'a kadar İç Kale ve Çarşı ile başlayan turumuz yürüyerek devam etti. Rehberimiz Kürşat Bey'in önderliğinde yürüdük..

Kayseri Dış Kalesi'nin bugün bazı parçaları ayakta durmakla beraber, büyük bölümünün ancak izleri bilinmekteymiş. İç Kale'den çıkıp Kapalı Çarşı'ya giriyoruz. Kürşat Bey hızlı adımlarla ilerliyor ve anlatıyor; Osmanlı döneminde yapılan Kapalı Çarşı İstanbul'daki Kapalı Çarşı'dan sonra ikinci sırada gelen büyüklükteymiş. Tarihinde birkaç defa yangınlarla büyük zarar görmüş. 1987-1991 yılları arasında bütünüyle ele alınarak restore edilmiş. Kuyumcu, baharatçı, halıcı, urgancı, giyim eşyası vb. satılan çarşı Kayseri ticaretindeki önemini hala korumaktaymış.

Bedesten bölümündeki detayları hayranlıkla izleyip bir başka kapıdan Ulu Cami'ye geçiyoruz. Caminin avlusundan yürüyüp Hatuniye (Şamiler) Medresesi'ne ulaşıyoruz. Hızlı yürüyüşe devam. Çünkü hava kararmaya başladı. Zaman geç olunca içerisini gezemediğimiz sadece avlusunda dolaştığımız Güpgüpoğlu Konağı'na ulaşıyoruz. Müzede Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait Türk-İslam eserleri sergilenmekte.

Gezi güzergahımızda yer alan ve sadece dışarıdan görebildiğimiz Atatürk'ün 1919 yılında konuk olduğu Cumhuriyet Mahallesi'ndeki Raşit Ağa Konağı 1898 yılında, iki katlı olarak yaptırılmış. Kayseri Atatürk Evi Müzesi olarak 1986 yılında düzenlenerek ziyarete açılmış.

Son durağımız Hunat Hatun Camii. Kayseri'nin Selçuklular'dan günümüze gelen en büyük camisi. Yoğun program nedeniyle gezemediğimiz Kayseri tarihinin önemli eserlerini bir başka geziye bırakarak. Aydınlatılmış yapılarının güzelliğini seyrederek Kayseri'den ayrılıyor. ■

Kültür MBÇK İstanbul Milli Saraylar ve Büyükkada Gezisi

Özlem Dengiz Uğur - Pelin Özgümüş

Milli Saraylar...

Bu seferki gezi rotamızın büyük bir bölümünü, İstanbul'da Osmanlı İmparatorluğu'nun hükümdarlarına, ailelerine ve üst düzey yöneticilerine oldukça geniş bir tarih aralığında ev sahipliği etmiş saraylar ve kasırlar oluşturuyordu. Cumhuriyet'in ilk yıllarında da çeşitli amaçlarla kullanılan bu binalar, günümüzde artık, bazıları Milli Saraylar'a bazıları ise Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı birer müze olarak hizmet vermekteler.

İlk durağımız Yıldız Parkı içinde yer alan ismini Fransızca "dağ evi" anlamına gelen "chalet" sözcüğünden alan **Yıldız Şale Köşkü** hakkında, köşkü gezdiren

rehberimizden, Yıldız Saray'ının bir parçası olan bu yapının inşasının 3 etaptan oluştuğu, birinci bölümünün 1880'de, Sarkis Balyan'ın yaptığı ikinci bölümünün 1889'da, Merasim Köşkü adıyla tanınan ve İtalyan Mimar D'Aranco'nun yaptığı üçüncü bölümününse 1898 yıllarında tamamlandığı bilgisini alıyoruz. Son iki bölüm, Alman İmparatoru II. Wilhelm'in İstanbul'a gelişlerinde konaklaması için yapılmış olduğundan, Şale'nin bu özelliğinden dolayı "devlet konukevi" niteliği taşıdığını ve Cumhuriyet Dönemi'nde de bu yapının çeşitli kral ve cumhurbaşkanlarını ağırladığını öğreniyoruz. Duvardan duvara tek parça Hereke halıların, altın yaldızlı panolarla süslü tavanların, sedef kakmalı kapıların, devasa kristal avizelerin,

büyük boyutlu İsveç yapımı Rörstrand çini sobaların ve ağırlıklı olarak Avrupa beğenisinde döşenmiş mobilyaların ihtişamını gördükten sonra, I. Ahmet döneminde hasbahçeler arasına katılmış Yıldız Parkı'nda kısa bir gezinti yapıyoruz.

Programımızda olmamasına rağmen **Yıldız Sarayı Haremi**'nde devam eden restorasyon çalışmalarını gezebilme imkanı, teknik gezimize ayrı bir keyif katıyor. Şantiye binasında kısa bir brifing aldığımız bu ziyarette, ahşap ve tual atölyelerini, sahadaki uygulamaları geziyoruz. Türkiye'ye uygulanan örnek bir restorasyon çalışması olduğunu ekibimizde yer alan restorasyon uzmanı mimarlar da onaylıyorlar.

Bir sonraki durağımız olan **Ihlamur Kasrı**'nda bize yine bir rehber eşlik ediyor. Bol ağaçlıklı bu bahçenin, 18. yüzyılda, "Hacı Hüseyin Bağları" adıyla tanınan bir mesire yeri iken, Sultan III. Ahmed döneminde Padişah'a ait bir "Hasbahçe"ye dönüştürüldüğünü, Sultan Abdülmecid'in (1839-1861) Osmanlı tahtına geçmesiyle de, bu alanda Ihlamur Kasrı'nın yapıldığı bilgisinin ardından, rehberimizle birlikte Merasim Köşkü'nü geziyoruz. Köşk'ün ön cephesi Barok çizgiler taşıyan merdiveni ve hareketli kabartmalarıyla çarpıcı bir mimariye sahip. Giriş Salonu ile her iki yanında yer alan birer odadan oluşan kasrın iç süslemelerinde Osmanlı'da 19. yüzyılda tercih edilen batılı dekorasyon anlayışının tercih edildiğini görüyoruz.

İlk günün sonunda **Dolmabahçe Sarayı**'ndayız. 1843-1856 yılları arasında süren sarayın yapımında yine, 5 kuşak boyunca Osmanlı'nın saray ve köşklerini inşa eden Balyan ailesini görüyoruz. Türkiye'deki en büyük saray unvanını taşıyan Dolmabahçe'nin ana binasında, yönetim işlerinin yapıldığı Selamlık bölümünü rehberimiz eşliğinde ziyaret ederken, restorasyon çalışmaları yapılan Harem bölümünü göremiyoruz. Her iki bölüm arasında padişahın devlet ileri gelenleri ile bayramlaştığı ve önemli devlet törenlerinin yapıldığı Muayede Salonu'nu geziyoruz. 6 padişah ve son halifenin yaşadığı, Cumhuriyet'in ilanından sonra da çeşitli aralıklarla Atatürk'e ev sahipliği yapan, Dolmabahçe Sarayı'nda Ulu Önder'in hayata gözlerini yumduğu odayı da ziyaret ediyoruz. Barok, Rokoko, Neo-klasik gibi batı kökenli mimari formların yanı sıra, Osmanlı geleneksel sanat ve kültür öğelerinin de batılı bir anlayışla yorumlanarak kullanıldığı bu sarayda, dekorasyonda kullanılan Hereke halıları ve döşemelik kumaşlar, Baccarat ve Bohemia kristalleri, Sevres ve Yıldız porselenler, batılı ressamların yaptığı tabloların ihtişamı gözlerimizi kamaştırıyor.

Saray gezilerimizin 2. gününde ilk sırada **Küçüksu Kasrı** var. Sultan Abdülmecid'in mevcuttaki ahşap yapıyı yıktırtarak yerine yaptırdığı, bodrumu ile birlikte üç katlı olan Küçüksu Kasrı'nda katlar, bir orta mekâna açılan dört oda biçiminde düzenlenmiş. Genellikle dinlenme ve av amaçlı kullanılmış olan bu bina, devlete ait diğer saray yapılarının aksine yüksek duvarlarla değil, döküm tekniği ile yapılmış zarif demir parmaklıklar ile çevrilmiş. Alçı kabartma ve kalem işi süslemeli tavanları, birbirinden farklı renk ve modellerde İtalyan mermerleriyle yapılmış şömineleri, her bir odada ayrı süslemeli ve ince işçilikli parkeleri, Avrupa tarzı mobilyaları, halı ve tablolarıyla zengin bir sanat müzesi niteliğindeki Küçüksu Kasrı'nın Cumhuriyet Döneminde bir süre devlet konuk evi olarak kullanılmış olduğunu öğreniyoruz.

Sonrasında gittiğimiz **Beylerbeyi Sarayı**'na Pazar günü olması sebebiyle de ilgi büyük. Sultan Abdülaziz tarafından inşa ettirilen Saray'ın iki yıldan kısa bir sürede tamamlanmış olması biz mimarları epeyce şaşırtıyor. Bodrum üzeri iki katlı bu kagir bina batı ve doğu üsluplarının karışımını içermekte olup, Türk evi plan özelliğini taşıyor. Isıtma sistemi yer almayan bu yazlık saray özellikle yabancı misafirlerin ağırlandığında kullanılmış. Hatta bu özellik Cumhuriyet Dönemi'nde de devam etmiş.

Taban döşemeleri Mısır'dan getirilen hasırlarla kaplı olan sarayda, çoğunluğu Hereke olan halılar, Fransız Baccarat kristal avizeler, İngiliz, Fransız ve Haliç Tersanesi'nde yapılmış saatler, Çin, Japon, Fransız, Alman ve Türk-Yıldız vazolar ve diğer eşsiz sanat eserleri odaları ve salonları süslemekte.

Tekrar Avrupa yakasına geçtiğimizde **Sultan Ahmet Meydanı**'ndayız ve ilk durak **Ayasofya**. Dünyanın en eski ve en hızlı inşa edilen katedrali kabul edilen Ayasofya, ilk iki bina yandıktan sonra I. Jüstinyen tarafından inşa ettirilmiş. 916 yıl baş kilise, 477 yıl cami olarak kullanıldıktan sonra Atatürk'ün emri ile 1935 yılından itibaren müze olarak kullanılan Ayasofya, 16.yy'da Mimar Sinan tarafından payandalar ilave edilerek güçlendirilmiş, öncesinde ve sonrasında tarihte pek çok kereler tamirat görmüş.

Gezdiğimiz sarayların sonuncusu olan **Topkapı Sarayı**, İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmış olup, 380 yıl boyunca imparatorluğun yönetim merkezi ve padişahların evi olarak kullanılmış. Dolmabahçe Sarayı'nın yapımından sonra terk edilen Saray, dünyada günümüze gelebilmiş sarayların en eskisi ve en geniş olma unvanını

taşıyor. Sade bir güzelliğe sahip saray, değişik çini, ağaç işleri ve mimari üslupları ile Türk sanatının gelişmesini ve üslup farklılıklarının uyumunu en güzel şekilde göstermekte olup, pek çoğunu görme imkanı bulduğumuz, hazine, silah, sultan elbiseleri, porselen, saat koleksiyonları ve kutsal emanetler ziyaretçileri büyülüyor.

Büyükada...

Sabah 09.30'da Adalar Belediyesi'nin teknesiyle Büyükada'ya geldik. Hava oldukça güzeldi.

23 Nisan en büyük azizlerden Hagios Yeoryios (Aya Yorgi)'nin yortu günüdür. Hristiyanların iki hac noktasından biri olan Aya Yorgi'ye bu özel günde ziyaretçiler adaya doluşmuştu. Toplananların büyük kısmı Aziz'e dileklerini sunmaya bir kısmı da olmasını istedikleri şeyler için dilek tutmaya gelmişlerdi. Ayine katılanların oldukça uzun sayılabilecek dik bir yokuşu tırmanırken sağa sola çaputlar bağlayarak, renkli makaralarda ipler yol boyunca açılarak dualar etmelerine tanık olduk.

Biz de binlerce insanın katıldığı bu etkinliği görmek için oldukça uzun bir yol yürüdük. Ne yazık ki yoğun kalabalıktan kiliseye girme şansımız olmadı. Dönüş yolunda Hangar Müze Alanı'nda **"Adalar Binalar Mimarlar Sergisi"**ni gezdik.

Yortu'nun ardından öğlen verilen yemek molası sonrası Adalar Belediye Başkanı Mustafa Farsakoğlu bizi belediye binasında konuk etti. Farsakoğlu, Adalar ile ilgili yaptıkları ve gerçekleştirmeyi düşündüğü projeler hakkında bilgi verdi.

Ankara'ya dönmek zorunda olduğumuzdan Adalar Müzesi'nin gezme fırsatımız olmadı. İstanbul'un ilk çağdaş kent müzesi olan Adalar Müzesi, Adaların oluşumundan bugüne gelen hikayesini yüzlerce obje, 20 bin belge, 6 bin fotoğraf, yüzlerce belgeleme çekimi, film ve sözlü tarih kayıtlarından oluşan kuruluş koleksiyonu ile ziyaretçilerine sunmakta olan Adalar Müzesi'ni bir dahaki gelişimizde mutlaka gezmeye karar verdik.

Dönüşte yine Adalar Belediyesi'nin bize tahsis ettiği tekne ile Maltepe İskelesi'ne döndük. 18.00'de Ankara'ya dönmek üzere yola çıktık ve Ankara'ya 23.30 gibi vardık. ■

Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi Düşler Atölyesi

Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının 10. yıl etkinlikleri kapsamında 23 Nisan'da Konur Sokak çocuklar için **"Düşler Atölyeleri"**ne dönüştü.

Mimarlığın toplumla buluşması, çocukların yaşadıkları kente, çevreye ve mimarlığa karşı farkındalıklarını arttırmak, mimarlık kültürü ile çocukları buluşturmak amacıyla 2002 yılından bu yana Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma Uygulama Merkezi (ÇOKAUM) ile birlikte çalışmalar yürüten Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi, 23 Nisan'ı çocukların düşleri ile karşıladı.

"Geçmişte ve gelecekte çocuk kalacakları ve tüm çocukları 'düşler atölyeleri' ile düşlerini paylaşmaya, tasarlamaya ve yeniden anlamlandırmaya, kente dair düşleri birlikte kucaklamaya, 'Konur Sokak'ı Düşler Atölyeleri'nin sokağı yapmaya çağırıyoruz" diyerek yola çıkan TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi, onlarca çocuğu Konur Sokak'ta bir araya getirdi.

TOBAV'ın (Devlet Tiyatrosu, Opera ve Bale Çalışanları Yardımlaşma Vakfı) drama atölyesi ile destek verdiği etkinlikte "Toprak Düşleri" ve "Kent Düşleri" Atölyeleri gerçekleştirildi. "Toprak Düşleri" Atölyesinde, minicik elleri ile yaşanılan kentler kuran çocuklar, çamurdan binalar, köprüler, parklar yaptılar; şehir merkezlerini yeniden tasarladılar. Tasarladıkları şehir merkezlerinde, müzeleri, yeşil alanları ve kültür merkezlerini de unutmadılar. "Kent Düşleri" atölyesinde çocuklar, nasıl bir kentte yaşamak istediklerine dair hayallerini renkli kâğıtlar üzerine rengârenk satırlarla, resimlerle ifade ettiler. Bu rengârenk kâğıtlara yazılan rengârenk kent düşleri gün sonuna dek Konur Sokak'ta sergilenerek tüm kentlilerle paylaşıldı.

Sokaktan geçmekte olan velilerin ve çocukların da katılımıyla büyüyen etkinlikte, çocuklarla geçmişte ve gelecekte çocuk kalacaklar oyunlara daldılar, eğlenerek öğrendiler, 23 Nisan Çocuk Bayramı'nda, Konur Sokak'ta düşlerini bir kez daha büyüttüler. ■

Ankara Valiliği Çocuk Dostu Şehir Projesi Düzenleme Komitesi, Yürütme, Çalışma Grupları ve İl Genel Meclisi Toplantısı

Mimarlığın toplumla buluşması, çocuk kültürü ile mimarlık kültürünün etkileşimi ve çocukların yapı çevre farkındalıklarının açığa çıkartılması hedefleriyle 2002 yılından bu yana üyelerimiz tarafından yürütülen Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi'nin çalışmaları doğrultusunda Şubemiz, **Ankara Valiliği bünyesinde UNICEF ile ortak yürütülen "Çocuk Dostu Şehir" projesine** davet edilmiştir. Bu kapsamda şubemiz Nisan ayında, düzenlenen üç toplantıya katılmıştır.

Ankara Çocuk Dostu Şehir Projesi **düzenleme komitesi, yürütme ve çalışma grupları toplantısı** Ankara Valisi Alâaddin Yüksel'in de katılımıyla 02 Nisan 2012'de Ankara Valiliği'nde yapıldı. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin de katıldığı toplantıda; Ankara Çocuk Dostu İl Meclisi, İl Sağlık Müdürlüğü, Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, ÇOGEM, A.Ü. Tıp Fakültesi Ankara

Çocuk Koruma Birimi, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Ankara Barosu Çocuk Hakları Merkezi, ÇOKAUM, Devlet Tiyatroları Ankara İl Müdürlüğü, Çağdaş Drama Derneği, Çocuklara Yönelik Ticari Cinsel Sömürü ile Mücadele Ağı gibi kuruluşlardan temsilciler yer aldı. Toplantıda söz alan TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Genel Sekreteri Tezcan Karakuş Candan, 19-20 Kasım 2011'de Cer Modern'de gerçekleştirilen "Çocuk Dostu Şehir Ankara Şenliği" bünyesinde Şubemizin düzenlemiş olduğu atölyelerden birinin sonuçlarını paylaşarak çocukların kent düşlerini anlattı. Atölye sonuçları ile bu etkinlik sonrası Şubemizce hazırlanmış olan ve bu toplantı öncesi Düzenleme Komitesi'ne dağıtılan "Çocukların Çocuk Dostu Şehir Düşleri" kitabı tüm katılımcıların ilgisini çekti. Vali Yüksel, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne kente karşı sorumluluğunu yerine getirdiği için teşekkürlerini

bildirdi. Kitabın tarafsızca çocukların düşüncelerine yer veren bir kaynak olduğunun önemle altını çizdi.

Ankara Çocuk Dostu Şehir Projesi kapsamında yapılan **çalışma grupları toplantısı** Ankara Vali Yardımcısı Kemal Karadağ'ın katılımıyla 19 Nisan 2012'de Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi'nde yapıldı. 2012 yılı çalışma planının görüşüldüğü toplantıdaki çalışma grupları üyeleri 26 Nisan 2012 Perşembe günü yapılacak olan Çocuk Dostu İl Meclisi toplantısına davet edildiler. Çocuk Dostu İl Meclisi'nin 11 adet komisyon oluşturularak; Sağlık Komisyonu, Kültür-Sanat Komisyonu, Eğitim Komisyonu, Kent ve Çevre Komisyonu, Trafik Komisyonu, Spor Komisyonu, Turizm Komisyonu, Basın-Yayın Komisyonu, Çocuk Hakları Komisyonu, Engelli Hakları Komisyonu, Bilişim Teknolojiler Komisyonu isimleri altında çalışma yürütmesi önerildi.

26 Nisan 2012 tarihinde ise, Çocuk Dostu İl Meclisi toplantısına 121 meclis üyesi çocuk ve kamu kurum kuruluşları, meslek odaları, dernekler ve üniversite temsilciler katıldı. Temsilcileri, bu komisyonlarda yer alıp, çocuklarla beraber önce önerge hazırladılar. Daha sonra da önergelerin önemli konularının yer aldığı bir rapor hazırladılar. Tüm önerge ve raporlar Çocuk Dostu İl Meclisi'nde görüşüldü ve onaylandı.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi de Kent ve Çevre, Kültür-Sanat, Eğitim ve Çocuk Hakları Komisyonu'larında çalışma yürüttü. Çalışmalarına Afet Baran, Bülent Altay, Fatma Başaran, Özlem Dengiz Uğur, ve Pelin Özgümüş katıldılar.

Kent ve Çevre Komisyonu'nda oluşturulan önergeye aşağıda yer verilmiştir:

Ankara Valiliği' ne,

Biz Çocuk Dostu İl Meclisi Kent ve Çevre Komisyonu olarak, yaşadığımız çevreyi ve şehrimizi önemsiyoruz. Bizlerin bu şehirde daha

rahat, sağlıklı, temiz ve düzenli bir ortamda yaşayabilmemiz için önerilerimizin dikkate alınmasını istiyoruz.

Oyun Alanları ve Parklarımızda;

1. Daha çok yeşil alan,
2. Yerler beton yerine yumuşak zemin,
3. Oyun aletleri güvenli,
4. Her yaş grubuna uygun oyun alanları,
5. Spor alanları,
6. Daha fazla keyif alabilmemiz ve aynı zamanda eğitici olan kum ve su havuzları,
7. Oturma alanlarının üzeri kapalı ve parklarda gölgelik olsun istiyoruz.

Sokaklarımızın;

1. Yollarının daha geniş,
2. Yayaların yürüme alanlarının daha geniş,
3. Çöp kutuları/ geri dönüşüm kutularının daha fazla,
4. Daha yeşil ve ağaçlıklı olmasını istiyoruz.

Şehrimizde;

1. Müze ve tarihi eserlerin korunmasını, daha iyi ve temiz bakılmasını istiyoruz.

Herkesi daha güzel bir Ankara için duyarlı olmaya çağırıyoruz.

"Yeni Çevre ve Yeni Kent istiyoruz!"

Kültür MBÇK - Kent Yürüyüşçüleri Grubu Gavurkale - Pessinus - Gordion Gezisi

5 Mayıs Cumartesi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Kültür MBÇK çalışmaları kapsamında çalışma yapan Kent Yürüyüşçüleri Grubu'nun ilk etkinliği olan Gavurkale-Gordion - Pessinus günübirlik foto-trekking 5 Mayıs Cumartesi günü gerçekleşti.

Fotoğraf Sanatçısı Mehmet Özer rehberliğinde gerçekleşen gezi için sabah erken saatlerde katılımcılar buluştular ve ilk durak olarak Ankara'nın Haymana ilçesine bağlı Gavurkale'ye gidildi. Bir tepe üzerindeki dik kayaların güneye bakan yüzünde yer alan; birbiri ardına yürüyen iki tanrı, karşılarında oturan bir tanrıça

kabartması ve bu kayalığın çevresindeki iri bloklardan oluşan duvarlar ile çevrili olan Gavurkale önemli Hitit kalıntıları barındırmaktadır. Kısa bir Gavurkale tırmanışı ardından katılımcıların katkılarıyla kurulan ortak sofrada kahvaltı yapıldı. Sonrasında katılımcılar Gavurkale yerleşkesine ait fotoğraf çekimine başladılar.

Fotoğraf çekiminin ardından ikinci durak olan Pessinus'a hareket edildi. Pessinus, Eskişehir'in Sivrihisar ilçesi, Ballıhisar köyü yerleşimi altındadır. Friglerce Kibele diye de adlandırılan ana tanrıçanın bulunduğu en önemli tapınma yerlerinden biri olarak bilinmektedir. Antik Pessinus kentinde bulunan kalıntıları inceleyen ve çekimler yapan grubumuz; Ballıhisar - Pessinus Kazısı Kazı Evi'ni ziyaret ettiler. Burada katılımcılara, Pessinus'ta yer alan yerleşkenin taşınarak kazı çalışması yapılacağı bilgisi verildi. Son olarak Açık Hava Müzesi'nde gezilerek fotoğraf çekimi yapıldı.

Pessinus gezisi sonrası Gordion'a yolculuk başladı. Frig krallığının başkenti olan Gordion antik kentinin kalıntıları; Ankara'nın 96 km. güneybatısında; Ankara-Eskişehir karayolunun Sakarya ile Porsuk ırmaklarının birleştiği yerde, Polatlı'nın 29 km kuzeybatısında bulunmaktadır. Katılımcılar Gordion'a geldiklerinde Gordion Müzesi'ni gezdiler ve müzede yer alan Eski Tunç Devri eserlerinin, Erken Frig Çağına ait demir aletler ve tekstil üretim aletlerini ve Yunan-Roma dönemine ait malzemeleri inceleme fırsatı buldular. Müzede fotoğraf çekimini tamamlayan Kent Yürüyüşçüleri Grubu ve katılımcılar daha sonra Gordion'u gezip fotoğraf çekimi yaptılar. Gordion'da yer alan Midas Tümülüsü'nü gezen katılımcılar daha sonra nehir kıyısında kısa bir atıştırmaya ve çay molasının ardından Ankara'ya hareket ettiler.

Mehmet Özer'in rehberliğinde enerji dolu, eğlenceli ve bir o kadar da öğretici geçen gezi sonrası katılımcılar çok güzel vakit geçirdiklerini belirterek ayrıldılar. ■

Kent İzleme Merkezi Çalışmaları

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi etkinlikleri içinde önemli bir yer tutan kent çalışmaları, 42. Dönemde de Kent İzleme Merkezi (KİM) bünyesinde yürütülecek.

Temel hedefi, insana ve kente ilişkin her şeyin politik olması gerçeğinden ve Mimarlar Odası'nın kamu yararına çalışması ilkesinden yola çıkarak üyelerinin ve ekibinin uzmanlıklarıyla, mimarlığın ve kent yaşamının kentlilerle birlikte yeni bir eylem dönemine geçmesini sağlamak olan Kent İzleme Merkezi'nin Danışma Kurulu ilk toplantısını 19 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirdi. Kent, kentleşme, koruma, mimarlık, iletişim gibi farklı konularda uzman kişilerden oluşan Danışma Kurulu'nda 42. Dönemde Şubemiz tarafından gerçekleştirilecek kent çalışmalarında izlenmesi gereken yollar, yerel yönetimlerle kurulacak ilişkiler ve bilimsel hazırlık, hukuksal süreç ve eylemlilik olmak üzere üç temel aks üzerinde şekillenecek çalışmalar tartışıldı.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, mimarlık ve kent gündeminin daha sistematik takip edilmesi ve Şubemiz tarafından yürütülen çalışmalar ile Belediye Meclis toplantılarında gündeme gelen konular arasında eşgüdüm sağlanarak, ortaklaştırılması amacıyla **Belediye Meclis toplantılarına katılım** sağlamayı planlamaktadır. Bu kapsamda Kent İzleme Merkezi bünyesinde gönüllü üyelerimiz Mayıs ayından itibaren Belediye Meclis toplantılarına düzenli olarak katılarak, alınan kararları yakından takip edecek.

Şubemizin 42. Dönem çalışmaları kapsamında koruma mevzuatında yapılan değişiklik ve düzenlemeleri takip etmek, tahrip edilen kent haritasını oluşturmak, korunmaya değer yapıları ve eserleri tespit ederek tescil süreçlerini başlatmak ve korunmalarına yönelik stratejik eylem planlı önermelerde bulunmak üzere Kent İzleme Merkezi bünyesinde **"Kültürel Miras Atölyesi"** oluşturuldu. Kültürel Miras Atölyesi, "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" ve "Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmelik" hakkında görüş oluşturmak üzere ilk toplantısını 18 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirdi.

Kent İzleme Merkezi, bünyesinde oluşturulan alt çalışma grupları ve atölyeler aracılığıyla çalışmalarına devam edecek. ■

PROJEFİKİR Sergileri Öğrencilerle Buluşuyor

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından kent düşleri kurmayı ve bu düşlerin toplumla buluşmasını sağlayarak ortak heyecanlara dönüştürmeyi amaçlayan ve mimarlık öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen Kent Düşleri Ulusal Öğrenci Proje Fikir Yarışmalarına katılan projeler nisan ayı içerisinde Ankara'daki Mimarlık Fakültelerinde öğrencilerle buluşmaya devam etti.

Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi tarafından Mimar Sinan Haftası vesilesiyle düzenlenen 'Mimar Sinan Günleri' etkinliği kapsamında PROJEFİKİR Yarışmalarının son ikisi olan EGO Hangarları ve sosyal@sosyalkonut yarışmalarına katılan projeler 12-20 Nisan 2012 tarihleri arasında öğrenciler ile buluştu. Serginin açılışı, Atılım Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdürrahim Özgenoğlu, Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cüneyt Ekler, Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Emel Akın, Mimarlık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sevgi Lökçe, ODTÜ Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. C. Abdi Güzer ve TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Tuğba Arslan'ın katılımı ile 12 Nisan 2012 Perşembe günü saat 16.00'da gerçekleştirildi.

Ayrıca, Kent Düşleri-4 Kızılay Kent Meydanı ve Çevresi Ulusal Öğrenci Proje Fikir Yarışması'na katılan projeler 09-15 Nisan tarihleri arasında, Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde sergilendi. ■

Temsilciliklerin Başkent Gündemi-I Cladiopolis Sunumu 3 Mayıs 2012

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK etkinlikleri kapsamında, temsilciliklerimizle gerçekleştirilmesi planlanan "Temsilciliklerin Başkent Gündemi" etkinliklerinin ilkinin 3 Mayıs 2012 Perşembe akşamı **Bolu Temsilciliği** ile **"MS II. Yüzyıl Roma Dönemi Cladiopolis Bolu"** konulu bir sunum gerçekleştirildi.

"Bolu, bir dönem dünyaya egemen olmuş Roma İmparatorluğu'nun önemli bir şehri olan Cladiopolis'tir. Roma imparatorluğunun beş önemli imparatorundan üçüncüsü olan Hadrian'ın mimari üzerine özel bir ilgisi olduğu; döneminde kütüphaneler, su kemerleri, hamamlar, tiyatrolar ve Roma'daki Pantheon tapınağının inşa edildiği bilinmekte, bugüne kadar ortaya çıkarılmış arkeolojik bulgulardan Cladiopolis'in İmparator Hadrian döneminde yapıldığı görülmektedir."

Bolu'da arkeolojik sit alan değerleri düşürülerek bu alanlarda yapılaşma hedeflenmekte ve bu amaçla projeler hazırlanmaktadır.

O dönemde yapılan eserleri ortaya çıkarmak, korumak ve bu eserleri gelecek kuşaklara aktarmak tarih bilincinin yaşatılması açısından bir sorumluluk bilinciyle Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bolu Temsilciliği, kültürel mirasımızın zamana ve insan hırsına yenik düşerek yok olmasına mani olmaya çalışmak amacıyla bir sunum hazırlayarak 3 Mayıs 2012 tarihinde Ankaralı meslektaşlarıyla paylaşmışlardır.

Bolu Temsilciliği Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen sunumda önce Bolu'daki MS II. Yüzyıl Roma Dönemi **Cladiopolis** antik kentinin sunumu yapıldı. Daha sonra günümüz Bolu'da kentsel dönüşüm projesi adı altında yıkılmak istenen ve yerine AVM (alışveriş merkezi) yapılmak istenen Tarihi Arasta Çarşısı ile yine kent meydanı yapılması amacıyla yıkılmak istenen ve halen sanat merkezi olarak kullanılan Vilayet Matbaası'na da değinildi. Sunumun ardından Yönetim Kurulu üyeleri katılımcıların sorularını cevapladılar. ■

Kudret Emiroğlu Söyleşisi 27 Nisan Cuma

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK, 2012 eylem programı kapsamında akademisyenlerle, yazarlarla, aydınlarla ve sanatçılarla planlanan söyleşilerin ilki 27 Nisan Cuma günü "Gündelik Hayatımızın Tarihi" isimli kitabıyla büyük ilgi toplayan tarihçi Kudret Emiroğlu ile gerçekleştirildi. **"Eşya, Mekan ve Ahlâk"** başlığını taşıyan söyleşide, halen "Kebikeç" dergisinin yayın yönetmenliğini yürütmekte olan Kudret Emiroğlu, araştırmalarından yola çıkarak gündelik hayatımıza giren eşyaların kendi mekânlarını, mekânların da davranış biçimlerini şekillendirmesi durumunu çeşitli örneklerle anlattı. Emiroğlu, ayrıca han, otel ve lokanta üzerinden mekân okumaları yaptı. Bazı eşyaları ve mekânsal kavramları etimolojik olarak değerlendirdi de yapan Kudret Emiroğlu, söyleşinin ardından katılımcıların sorularını yanıtladı. Daha sonra verilen kokteyl ile bu keyifli sohbete devam edildi. ■

Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi Cer Modern Etkinlikleri 4 Gören Yüreklere Ritim Atölyesi 5 Mayıs 2012

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 10 yıldır mimarlık kültürünü çocuk kültürüyle buluşturuyor. Cer Modern ile yapılan protokol gereği her ay dezavantajlı çocuklarla atölye çalışmaları gerçekleştiriliyor.

Mayıs ayında gerçekleşen atölyenin içeriği görme engelli çocuklarla kentlerdeki sesler üzerinden farkındalık yaratılması idi. Gören Kalpler Özel Eğitim Merkezi'nin işbirliğinde gerçekleşen atölye çalışmasına 21 çocuk katıldı. Atölye yürütücülüğünü Ece Yoltay, Namık Kemal Kaya ve Nilay Oğultürk'ün üstlendiği çalışmada, çocuklara ev eşyalarından oluşturulmuş çeşitli ritim aletleri dağıtıldı. Çalışmanın ilk yarısında, ritim çalışması önce basit düzenli ve akıcı seslerin tekrarıyla başladı. Çocuklardan duydukları ritmi kendilerine verilen aletlerle tekrarlamaları istendi. Sonrasında verilen her ritim birleştirilerek bir orkestra kuruldu. Aletlerden çıkan sesler özelliklerine göre gruplandırıldı ve bu gruplar belli bir düzen içinde ritimler oluşturdu.

Çalışmanın 2. yarısında ise yürütücüler tarafından sorulan yönlendirici sorular ile çocuklardan, yaşadıkları çevrede (evde, sokakta) duydukları sesleri taklit etmeleri ve bunları bir ritme dönüştürmeleri istendi.

Çalışmanın sonunda çocukların kendi yarattıkları ritimler, birlikte çalındı. ■

Eski Zaman İzleri Ankara- 1 "Faruk Küçük" Fotoğraf Söyleşisi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK'nın, 2012 eylem programı kapsamında akademisyenlerle, yazarlarla, aydınlarla ve sanatçılarla planladığı söyleşi kapsamında **"Eski Zaman İzleri Ankara-1"** fotoğraf söyleşisi bir Ankara sevdalısı **Faruk Küçük** ile 13 Mayıs 2012 Pazar günü yapıldı.

Ankara'da Ahilik geleneğinin dericilikteki son temsilcilerinden Dericizade markasının sahibi Faruk Küçük; Ankara Kitapları, Ankara dergileri ve Ankara kartpostallarından oluşan müthiş bir koleksiyona sahip.

Ankara aşığı Faruk Küçük arşivindeki 1800'li yıllardan Cumhuriyet Dönemi'ne ait Ankara fotoğraflarının bir kısmı ile açtığı sergide Ankara'nın tarihini fotoğraflar üzerinden anlatarak katılımcıların hatıralarını tazeledi.

Açılış konuşmasını fotoğraf sanatçısı Mehmet Özer'in yaptığı söyleşide Faruk Küçük tüm arşivini halkla paylaşmayı düşündüğünü hatta "Ankara Kültür Vakfı"nı kurarak bir "Ankara Kent Müzesi" açmayı planladığından bahsetti.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi toplantı salonunda kahvaltı eşliğinde yapılan söyleşi oldukça keyifli geçti. Faruk Küçük, tüm annelerin anneler gününü kutlayarak kendisine verilen çiçek buketini söyleşiye katılan oda üyemiz Leman Erdoğan'ın annesine hediye etti. Faruk Küçük ayrıca tüm katılımcılara bir Ankara kartpostalı ile Atatürk'ün bir fotoğrafını da dağıttı.

Onur Yaser Can Anma Programı ve Sergi

03-10 Haziran 2012

Yaklaşık bir yıl önce 24 Haziran 2010'da aramızdan ayrılan Mimar Onur Yaser Can anısına 03 Haziran 2012 Pazar günü anma programı düzenlenecek.

Ailesinin, dönem arkadaşlarının ve hocalarının konuşmalarının ardından bir müzik dinletisi yapılacaktır. Sonrasında Onur Yaser Can'ın proje, resim ve heykel çalışmalarından oluşan ve bir hafta boyunca Şubemizde yer alacak sergi gezilebilecektir.

Tarih : Anma Program ve Sergi Açılışı:
03 Haziran 2012 Pazar

Sergi:
03-10 Haziran 2012 **Saat:** 16.00

Yer: TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi,
Konur Sokak No: 4/5 Kızılay

Bir Güzel Mimar İçin

Elif Özdemir

Şubat 2010. Karar vermek hiç uzun sürmedi. Yalnızca sohbeti uzatmak istemiştik. Uzaklaşarak içimi ısıtan, yüreğimi kırıştıran sohbeti...

Sonunda, "Sana hangi adını söylememizi istersin?" diye sormuştum. "Fark etmez ikisini de söylüyorlar" demişti. 'Ben Yaser'i kullanacağım. Daha önce kullanmadığım bir isim' demiştik. Bir arkadaşımız, "Çok çabuk karar verdiniz Elif Hanım" dedi. "O zor rastlanan kalender bir çocuk" dedim. "Kalender ne demek?" diye sordu. "Tanıyınca anlarsın" dedim. Üç beş gün sonra "Ne demek olduğunu anladım" diyerek mutlu bir yüzle yanıma geldi.

Ofisimizin kalender çocuğu, güzel insanı, oğlumuz, kardeşimiz, arkadaşımız, meslektaşımız, zihni ve yüreği her şeye herkese açık, onurlu keleşimiz **Onur Yaser Can**, 24 Haziran 2010'dan bu yana yok artık.

Bizi bıraktığında 29 yaşına henüz girmişti. Ne kadar kısa değil mi? Yalnızca beş ay... Bir insanı tanımak ve onun mesleki becerilerinden söz etmek için...

Yaser'i tanımak için fazlaydı bile. Kısacık bir iş görüşmesinde onun mütevazı, sağlam, mahcup,

güven veren, sevimli, sorumluluk sahibi, yetenekli... bir güzel genç olduğunu anlamak yeterdi. Ofisimize can gelmişti. Neşe, enerji, keyif gelmişti.

Onu bizim ofise getiren özel projeye katkıları hemen kabul gördü. O beş ay içinde, verdiğim işleri kontrol etmem gerekmedi. "Bildiğim her şeyi ona anlatmalıyım" diye düşündüm. "Yaser, ne dersin? Bu projeyi alsak mı?," "Yaser, tam sana göre bir konu var, gönüllü çalışacağız, mesainin dışına taşmak zorunda kalabilirsin, ne dersin?"

Ve o gittikten sonra baktım ki, ne çok iş yapmış. Onu da, bunu da, şunu da, meğer sunumu hazırlamış koymuş kenara, benim haberim yokmuş.

2000 ODTÜ Mimarlık Fakültesi girişli **Yaser**, eğitim hayatına Belçika/Brüksel'de Saint Lucas Güzel Sanatlar Okulu'nda bir eğitim yılı süresince sanat-resim eğitimi, İtalya'da Bari Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde bir eğitim yılı ağırlıklı sanat ve mimarlık tarihi eğitimlerini de sığdırdı. 2009 yılında mezun olduğunda, mimarlık ofislerinde mesleki deneyim edinmiş, üstüne bir de müzik sevdasını eklemişti. Bendir, davul, gitar... Dalgıç olan ve su topu oynayan **Yaser**'i de unutmamalı.

Ben yalnızca bir işini anlatayım sizlere; Kağıthane Yahya Kemal Mahallesi'nde yaşayan Romanlar için hazırladığı proje...

Yahya Kemal Mahallesi, Kağıthane'nin en eski -1940'lar- Roman yerleşimlerinden biriydi. Sakinleri çoğunlukla kağıt toplayıcılarından, çiçek satıcıları ve müzisyenlerden oluşuyordu. Son beş yıla girdiğimizde Kağıthane bölgesinde yükselen yeni yapılaşma çalışmaları nedeniyle mahallelinin bölgeyi boşaltması istendi. Ev sahibi-kiracı olan yoksul bölge sakinlerinin bir kısmı, belediyenin istismak için verdiği küçük bedeller karşılığında kendilerine gösterilen yerlere gittiler, ancak şehir dışındaki bu bölgelerde ekonomik ve sosyal olarak yaşayamayıp geri döndüler. Geride kalanlar uzun süre direnç gösterdi. Belediye ile sayısız görüşme yapıldı. Bu proje, belediyeye, mahallelinin 'yerinden edilmeden, işlerini de sürdürerek, daha iyi koşullarda ve kendi olanaklarıyla yaratacakları yeni bir yaşam alanı' fikrini savunmak üzere hazırlandı.

Yaser, bir ayı aşkın bir süre mahallenin mevcut ve taşınmak zorunda kalmış ailelerinin demografik yapısını inceledi, taleplerini dinledi, ihtiyaçlarını anladı. Bu sırada başta Cemil Abi olmak üzere tüm mahallenin göz bebeği oldu. Anketler yapıldı. Kaç kişiydiler? Ne iş yapıyorlardı? Kaç odaya ihtiyaçları vardı? Sonunda, minimum bedelle inşa edilecek, mahallelinin ortak yaşam, çoğalma, eğlence ve iş kültürüne uygun bir yaşam alanı tasarladı. Tüm mahalleli sunumu

gözleri yaşararak izledi. Onca yıllık mücadelelerini ve hayallerini **Yaser** gerçekliğe tercüme etmişti.

Şehir atıklarını toplayarak, şehrin sürdürülebilirliğine katkı koyan ve hayatı her yönüyle güzelleştiren mahalle sakinleri kendi yerleşmelerinde de bu özelliklerini koruyacaklardı.

Proje, çelik strüktür olarak tasarlanırken, malzemenin bir kısmının toplanan atık metallerin değiş-tokuşu ile kısmen de olsa sağlanması amaçlanmış, atık kağıtların işlemiden geçirilerek yalıtım malzemesi olarak kullanılması düşünülmüştü. Bir arada ve dayanışarak yaşama kültürünün gereği olan açık-kapalı ortak yaşam alanları tasarlamıştı **Yaser**. Atık arabaları için park yerleri ve atıkların üretime dönüştürüldüğü atölyeler planlamıştı.

Bu proje 'çöküntü' olarak nitelendirilen bir alanın asıl sakinleriyle ve onların hayatlarına dokunmadan, iyileştirilerek, bir dekor değil gerçek bir yaşam alanı olarak kente kazandırılma projesi idi. Ve proje olarak kaldı. **Onur Yaser Can**'ımızın anısına saygıyla Ekim 2010 yılında '*Mimarlığın Sosyal Forumu*' etkinliğinde poster sunumu yapıldı.

'Yerel' ve ayakları buradaydı, ama dünyayı kavramış yanıyla 'uçmaya hazır' bir kelebek gibiydi de Yaser. Hakkında söylenenlerin, yazılanların her sözcüğünü hak etmiş, ete kemiğe bürünmüş billur halini izledik beş ay boyunca.

Ben ona **Yaser** derdim. O **Onur**'lu bir kelebek olarak hayatımızda deriinin bir boşluk bırakıp gitti.

3 Haziran günü, saat 16.00'da Mimarlar Odası Ankara Şubesi Sergi Salonu'nda **Yaser**'i kendi işleriyle anacağız. Ailesi, arkadaşları, Optima Mimarlık, Erdemler Mimarlık, Plan A Mimarlık ve Mehmet Aksoy'un hazırlığında, mimari projeleri, yarışma projeleri, desenleri, heykelleri, müziğiyle... Kısacık ama gerçek, ama yalansız, ama tutkulu, ama içten, ama dost, ama onurlu bir yaşamı, yetenekli bir meslektaşımızı konuşacağız. Yani 'Onur Yaser Can'ımızı yattığı yerden kaldıracacağız.' Kayda geçmek üzere...

alıp başını giderse bir yanı
dolmazsa hayal çerçevem
derin bir boşluk kaplar bir yanı
ama yalnız derin bir boşluk
yalnız bir yanı
sakinmak için değil varlığımı
kozasından bir kez çıkar diye kelebek
öbür yanı boşluğu saklamalı
ki derin bir boşluğa saklanmalı'

AR-GE MBÇK Çalışmaları

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bünyesinde 2012 yılı Mart ayında AR-GE Mesleki Bilimsel Çalışmalar Kurulu kurulmuştur ve ilk toplantısını 31.03.2012 tarihinde gerçekleştirmiştir.

Oda bünyesinde AR-GE çalışmaları yapılması geçmişte zaman zaman gündeme gelip küçük çalışmalar halinde sürdürülse de maalesef bugüne dek çalışmalarda bir süreklilik sağlanamamıştır. Bu nedenle AR-GE MBÇK'nun kurulmuş olması Şubemizin oldukça önem verdiği bir konudur.

İlk AR-GE MBÇK toplantısı, farklı uzmanlık alanlarına sahip akademisyenler, mimarlar ve farklı meslek gruplarından 12 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. AR-GE MBÇK, çalışma konularının ve yöntemlerinin belirlenmesi ve iki yıllık eylem programının oluşturulması olmak üzere iki gündem maddesi ile toplanmıştır.

Çalışma konuları olarak, afet öncesi ve sonrası yapı tasarımları, engelliler ve ulaşılabilirlik, enerji etkin yapı tasarım süreçleri, Ankara kentinin dönüşümü gibi birçok farklı konu ele alınmıştır.

Kurul, çalışılacak konuların çeşitliliğini dikkate alarak, farklı uzmanlık alanlarına sahip kişilerin oluşturduğu bir üst kurul ve alt çalışma gruplarından oluşan bir örgütlenme modeli ile çalışmayı uygun bulmuştur. Bu alt grupların konuları ise temel olarak üç ana başlıkta ele alınmıştır. Bunlar; "Ankara kenti ve Şubenin hinterlandına giren diğer kentlerin kentsel ve

kültürel açıdan dönüşüm / gelişimlerinin incelenmesi", "mesleki bilimsel çalışmalar" ve "mimarlık eğitimi"dir.

Kentler üzerinden yürütülecek çalışmaların içeriğinin aşağıda belirtilen konularda oluşturulması öngörülmektedir.

- Şube'nin kapsadığı kentlerdeki yapı sektörünün gelişiminin ve değişimini incelenmesi
- Mimarlık mesleğinin yapı sektöründeki konumu
- Yapı sektöründeki meslektaşlarımızın yaş, cinsiyet, ücret konularındaki istatistikî bilgilerin edinilmesi
- Ankara'nın 'memur kenti'nden sanayi, sağlık, turizm ve AR-GE çalışmalarının yürütüldüğü bir kente doğru dönüşümü ve değişimi, sosyal ve ekonomik değişimi ve bu değişimin mekâna yansımaları

Mesleki bilimsel çalışmalar kapsamında yürütülecek çalışmalar, erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik, afet öncesi ve sonrası yapı tasarım süreçleri, enerji etkin yapı tasarımları ve sertifika programları, yeni yapı malzemeleri ve teknolojileri, kentsel mobilyalar olarak belirlenmiştir.

Mimarlık Eğitimi üzerinden yürütülecek çalışmalar ise devlet üniversiteleri ve özel üniversitelerin eğitim sistemlerinin ve öğrenci profillerinin araştırılması olarak kurgulanmıştır.

AR-GE MBÇK, yeni fikirleri ve katkılarınızı bekliyor. ■

Erişilebilirlik MBÇK 18 Nisan 2012 Tarihinde İlk Toplantısını Gerçekleştirdi

Bugün yapıyı çevreyi göz önüne aldığımızda engelsiz bireyler olarak ulaşımımızı bir şekilde sağlıyor olabiliriz. Fakat unutulmamalıdır ki; herhangi bir kaza ya da geçirilecek bir rahatsızlık sonucu sağlıklı bir bireyin engelli bir bireye dönüşmeyeceğinin garantisi yoktur. Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak, konuyu görünür kılmak ve sağlıklı, ulaşılabilir kentler yaratmak adına, 42.Dönem Yönetim Kurulu tarafından, engellilerin kent ve yapı ölçeğinde, engelsiz bir şekilde ulaşımı için, sorunun ortaya konulması ve bununla ilgili olarak sivil toplum kuruluşu sorumluluğuyla konuya dikkat çekmek ve bir eylem planı oluşturmak amacıyla, Erişilebilirlik Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu oluşturulmuştur. Komisyon ilk toplantısını, 18 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirmiştir. Komisyon üyeleri ilk toplantıda önümüzdeki dönem için gerçekleştirilecek genel eylem planı taslağı üzerinden konuşarak, fikirlerini şubemiz yönetim kuruluna aktarmışlardır. Erişilebilirlik MBÇK, 42. Dönemde şubemizin önemli çalışma akslarından birini oluşturacak ve önümüzdeki dönemde konuyla ilgili çeşitli etkinliklerle konuyu gündeme getirecektir. Bizler Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak, engelli insan yoktur, özrü var, çevre vardır diyoruz. ■

Özel Sektörde Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu Çalışmaları

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi örgütlenme modelinin önemli bir parçası olan Özel Sektörde Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu; özel sektörde emeğinin karşılığını alamadan, ağır çalışma koşulları altında çalışan ve iş güvencesinden yoksun şekilde her an işsizlikle karşı karşıya veya işsiz olan meslektaşlarımızın bir araya gelerek sorunlarına çözümler üretmesi amacıyla oluşturulmuştur. Komisyon ilk toplantısını, 5 Nisan 2012 tarihinde TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu gündemiyle gerçekleştirdi. 41. Dönemde başlayan çalışmamız, özel sektörde ücretli çalışan mimarlarla yapılan toplantılar sonucunda konuyla ilgili çalışmak isteyen üyelerimizle birlikte bir komisyon oluşturularak, anket sonuçları ışığı altında 42. Dönemde de devam ediyor.

Toplantıda, 42. Dönem göz önüne alınarak özel sektörde çalışan mimarların sorunları yeniden tartışılmış ve sorunların çözümü için eylem planı taslağı üzerinde çalışıldı. Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin, ücretli çalışan mimarların bu sorunlarının çözümü için, özellikle çalışma alanlarında kendileriyle toplantılar düzenleyerek, iletişimin güçlendirilmesi büyük önem taşıyor. İletişime geçilen mimari bürolarda çalışan meslektaşlarımızla, mevcutta yürütülen anket çalışmasının genişletilerek daha ayrıntılı veriler elde edilmesi gerekiyor. Toplantıda ayrıca mimarlık eğitim süreci de komisyon üyeleri tarafından tartışıldı ve bu konunun da komisyonun çalışma yürütmesi gereken alanlardan biri olduğu vurgusu yapıldı. Bu konudaki sorunlara dair TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin kendi hinterlandı göz önüne alınıp, üniversitelerin mimarlık bölümleriyle iletişime geçilerek, mimar adaylarının ilerideki meslek yaşantıları ve alanlarıyla ilgili konferanslar ya da seçmeli dersler verilmesi için ön çalışmanın yapılmasına dair çalışmaların yürütülmesine karar

verildi. Bu sayede yeni mezun mimarlar zaman kaybetmeden ve çalışma alanları hakkında bilgi sahibi olarak mimari üretim sürecine katılmış olacaklar.

13 – 14 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB Mimarlar Odası Genel Kurulu ve ücretli çalışan ve işsiz mimarlarla ilgili sorunun ortaya konması ve çözüme kavuşturulması için verilecek öneriler de toplantıda tartışıldı. Özel sektörde ücretli çalışan üyelerimizin özlük haklarının korunması ve çalışma koşullarından mağdur olunmaması için TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na yetki verilmesine için TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu'na önerge verildi ve oy birliğiyle kabul edildi.

Kabul edilen önerge maddeleri aşağıdaki gibidir;

- Mimarlar Odası Şubelerinin, Ücretli ve İşsiz Mimarlar Komisyonlarının, konuyla ilgili bilgi birikimlerinin ve araştırmalarının bir araya getirilerek ortaklaştırılmasına,
- Yeni çıkan K.H.K.'lar ile ücretli çalışan mimarların piyasa koşullarında ne şartlarda çalıştıklarının analizlerinin yapılmasına,
- Merkez Yönetim Kurulunun, genel durumu ortaya koymak için araştırma yapılmasını sağlamak üzere ve önümüzdeki olağanüstü genel kurula konuyla ilgili yönetmelik çıkarmak için şubelerin ücretli ve işsiz mimarlar komisyonlarından üyelerinden oluşan üst bir komisyon oluşturulmasına karar verilmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Özel Sektörde Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu, 42. Dönemde özellikle mimari bürolarda yapılacak toplantılar ve talepler üzerine açılacak yeni İşyeri Temsilcilikleri gündemleriyle toplantılarına devam edecek. ■

Üye Danışma Kurulu

28 Nisan 2012 Cumartesi

Şubemiz 2012-2014 yıllarını kapsayacak olan 42. Dönem için **"Direnişin ve Umudun Başkenti Ankara" Eylem Planı**'nı çalışma programı aksları çerçevesinde katılımcı bir modelle üretmek amacıyla 28 Nisan 2012 tarihinde Üye Danışma Kurulu'nu gerçekleştirdi.

Üye Danışma Kurulu, Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ali Hakkan'ın açılış konuşması ve Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan'ın 42. Dönem Çalışma Aksları'nı aktardığı sunuşu ile başladı. Sunuşun ardından üyelerimizin genel değerlendirilmesine sunulan çalışma aksları doğrultusunda atölyeler oluşturuldu. Yoğunlaştırılmış tartışma ortamı ve Fikir Tepsisi Eylem Planı Atölyeleri çalışma yöntemi kullanılarak, 42. Dönem Eylem Planı katılımcı bir modelle şekillenmiş oldu. Atölyelerde eylemlere ilişkin fikirler tartışıldı, atölye dolaşımları ile her atölyenin fikri diğer atölyenin katılımcıları tarafından değerlendirildi, değerlendirmelerde öne çıkan fikirler projeye dönüştürüldü ve Danışma Kurulu ile paylaşıldı.

- Üye Danışma Kurulu kapsamında,
- Kent Mücadelesi ve Mimarlık Politikası
- Meslek Pratikleri, Etik, Mesleki Bilimsel Çalışmalar
- Örgütlenme ve Mimarlık Kültürü
- Yayın ve Dokümantasyon

Konu başlıklarında 4 atölye oluşturuldu ve atölyelerde gerçekleştirilen verimli tartışmalar geliştirilen proje önerileri ile somutlaştırıldı.

Atölye 1

Kent Mücadelesi Ve Mimarlık Politikası Atölyesi

Kent Mücadelesi ve Mimarlık Politikası Atölyesi kapsamında yapılan tartışmalar kent belleği, kültürel değerler, sorunlar, yerel yönetimlerin politikaları çevresinde şekillendi. Bu tartışmalardan yola çıkarak, şubenin kent mücadelesi ve mimarlık politikası konularındaki çalışmalarına ilişkin öneriler geliştirildi.

Öne Çıkan Fikirler

Kentin belleğini oluşturan soyut ve somut kültür değerlerinin yitirilmeden korunabilmesinde envanterlemeye dayalı politikalar oluşturulması

Kent kimliğinin oluşumu ve kentsel mekân tasarımında "Parsel Sınırları Dışına Taşabilen Mimarlık"

Her kentsel dönüşüm alanı için Çevre Etki Değerlendirme çalışması yapılması

Günümüzde hakim olan kentsel(rantsal) dönüşüm anlayışına alternatif olabilecek, çok yönlü ve sosyal adalete dayalı öneriler geliştirilmesi

Projeler

Soyut- Somut Kültür Envanteri Projesi

Parsel Sınırları Dışına Taşabilen Mimarlık Projesi

Kentsel Dönüşüm Alanları ve TOKİ Uygulamaları Konusunda ÇED Çalışması

Atölye 2

Mesleki Bilimsel Çalışmalar, Meslek Pratikleri Ve Etik Atölyesi

Mesleki Bilimsel Çalışmalar, Meslek Pratikleri Ve Etik Atölyesi kapsamında yapılan tartışmalar, mesleki bilimsel çalışma kurullarının işleyişi, gündemdeki Yapı Denetimi ve Tıp İmar Yönetmelikleri'ndeki değişiklikler, bu değişikliklerin oda-üye arasındaki ilişkilere etkileri ve taahhütnameler çerçevesinde şekillendi. Bu tartışmalardan yola çıkarak, şubenin mesleki bilimsel çalışmalar, meslek pratikleri ve etik konularındaki çalışmalarına ilişkin öneriler geliştirildi.

Öne Çıkan Fikirler

Teklif Hakları başlığı altında, bu konuda uzman akademisyenlerin de yer aldığı, mimarlara hakları hakkında bilgi veren, odanın bu konudaki önemini vurgulayan büyük bir panelin gerçekleştirilmesi.

TOKİ konut projeleri hakkında sosyolojik araştırma yapılması

'Büyük Mimarlık Yürüyüşü' düzenlenmesi

Nitelikli proje üretimi üzerine yerel yönetimlerle ortaklaşa bir çalışma yapılması

Projeler

1. Telif Hakları Paneli Düzenlenmesi
2. Büyük Mimarlık Yürüyüşü Düzenlenmesi
3. Nitelikli Proje Üretiminin Sağlanması Projesi
4. Sosyal Konut Çalışmaları

Atölye 3

“Mimarlık Kültürü Ve Örgütlenme Modeli” Atölyesi

Mimarlık Kültürü ve Örgütlenme Modeli Atölyesi kapsamında yürütülen tartışmalar oda-üye ilişkileri, temsilcilikler ile ilişkiler ve mimarlık etiği çevresinde şekillendi. Bu tartışmalardan yola çıkarak, şubenin mimarlık kültürü ve örgütlenme modeli konularındaki çalışmalarına ilişkin öneriler geliştirildi.

Öne Çıkan Fikirler

1. “Genç Mimarlık” çalışmaları başlatılarak deneyimli mimarlarla gençlerin ortak çalışmalar/ atölyeler yapmalarının sağlanması
2. Her ay bir temsilciliğimizin şubemizde misafir edilerek o bölgenin tarihi, sosyal, kültürel, eğitim vs. yönünden tanınmasının sağlanması.
3. Örgütlenme ile ilgili iletişim ağının güçlendirilmesi, internet ve sosyal medya imkânlarından yararlandırılması.

“Mimarlık Etiği/İdeolojisi” çalışması yapılması. Bu çalışmanın içeriğinin, mimarın hem yapı üretim sürecindeki rolünde hem de toplumla ve kendi meslektaşıyla ilişkisinde bağlayıcı olacak bir biçimde oluşturulması.

Projeler

1. Deneyim Köprüsü Projesi
2. Temsilciliklerin Başkent Buluşmaları
3. Mimar Manifestosu Projesi

Atölye 4

Yayın-Dokümantasyon Atölyesi

Yayın-Dokümantasyon atölyesi kapsamında yürütülen tartışmalar, süreli- süresiz yayınların hazırlık aşaması, yayın bütçesi ve internet ortamında yapılan yayınlar ana başlıklarında şekillendi. Bu tartışmalardan yola çıkarak, şubenin yayın ve dokümantasyon çalışmalarına ilişkin öneriler geliştirildi.

Öne Çıkan Fikirler

- Şube çalışmalarının, arşivin ve güncel haberlerin hızlı ve sürekli biçimde paylaşılması amacıyla çalışmaların web ortamından aktarılması, bunun için multimedya tabanlı interaktif bir web ortamının kullanılması (blog tarzında, içerisinde forum kısmı da bulunan bir web sitesi) ve bu sitenin oluşturulması için bir çalışma grubu kurulması
- SOBE Gazetesi’nin web sayfasının geliştirilmesi ve gazetenin dağıtımı için kitabevi, kütüphane ve kafeteryaların kullanımının araştırılması
- Öğrenci projelerinin Oda’nın yayın organlarında yayınlanması
- e-bülten’in yenilenmesi
- Dijital arşiv oluşturulması ve internet üzerinden kamuoyu ile paylaşılması
- Bülten’in maliyeti hk. çalışma yürütülmesi
- Yayınların bütçesine destek olması için reklam ve sponsorluk çalışmaları yapılması

Projeler

1. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi blog sitesi projesi
2. SOBE Gazetesi’nin dağıtılması ve üye/kentli katılımının sağlanması
3. Öğrenci Projeleri Çalışması

Yolu Tillo'dan Geçen Bir Hikaye

Mimarlar, Cengiz Işık'ın büyüülü anlatımından Tillo'nun ışığını dinledi.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Kültür MBÇK'nın, 2012 eylem programı kapsamında akademisyenlerle, yazarlarla, aydınlarla ve sanatçılarla planladığı söyleşi kapsamında Prof. Dr. Cengiz Işık tarafından 10 Mayıs 2012 Perşembe günü "Geçmişi Yaşatan Bir Anadolu Toprağı: Aydınlar/ Tillo" sunumu yapıldı. Mimarlar Odası Ankara Şubesi toplantı salonunda yapılan sunuma mimarların ilgisi yoğun oldu.

Cengiz Işık, sunuma katılanlara şiirsel bir dille Tillo'nun hikayesini anlattı:

"Siirt'in Aydınlar ilçesi olan Tillo'da (Süryanice "Yüksek Ruhlar" anlamına gelir), 18. yüzyıl ortalarının

astronomi, tıp, matematik, kimya gibi temel bilimlerin yanında mimar ve tasarımcı da olan Anadolu'nun ünlü mutasavvıfı Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri, Hocası İsmail Fakirullah Hazretleri için bir türbe inşa eder. Türbenin hemen yanındaki kuleye içine bir ışık düzeneği kurar. Türbenin yaklaşık 3 km doğusunda bulunan tepenin başında bugünkü adı ile Kaletül Üstat' ta harçsız olarak ortasında 40x50 cm'lik açık bir pencerenin de bulunduğu taştan bir duvar yerleştirir.

Hedef, Duvar-Kule ve Türbe içindeki Hocasına ait Sanduka'yı güneşin ekvatora dik düştüğü ekinoks günlerinde doğu-batı aksı üzerine oturtmaktır. Ve böylece 21 Mart ve 23 Eylül günlerinde doğan güneşin ilk ışıkları türbe içindeki Hocası İsmail Fakirullah Hazretleri'nin kabri başına düşmektedir.

Yaklaşık 300 yıldan bu yana, altında "kadirşinaslığın" da yattığı bu felsefeyi bugüne taşıyan bu sistem, 1960'lı yıllarda gerçekleştirilen restorasyon sonrası bozulmuş ve yapılan bütün çabalara rağmen düzeltilememiştir. Siirtliler ve Tillo'lular'ın, daha doğrusu gönlü burada olan herkesin yüreklerini dağlayan bu suskunluk, 2011 yılının ilk günüyle başlayan bilimsel bir serüvenle yeniden çalışır olmuştur."

Tillo'daki bu büyük ustalığın büyüülü hikâyesini anlatan Prof. Dr. Cengiz Işık, Tillo'dan günümüze ulaşan her biri sanki birer "tablo" imiş gibi bizlere sunulan ancak "can çekişen" bölgenin geleneksel mimari dokusuna, CAS evlerine, "Sabat" adı verilen sokak tünellerine de değinerek, bu kültür miraslarının değerinin bilinemediğinden bahsederek "Dedelerimizin ayak izlerini yok ediyoruz. Vazifelerimizi ihmal ediyoruz" şeklinde bu ihmali yorumladı.

Kültürel mirasımızı korumanın o yöre halkı ile beraber dayanışmayla mümkün olacağını belirten Prof. Dr. Cengiz Işık, Tillo'daki tarihi yapıların bir an önce restorasyon uzmanları tarafından rölevellerinin alınarak tescillenmesi gerektiğinin önemini vurguladı. ■

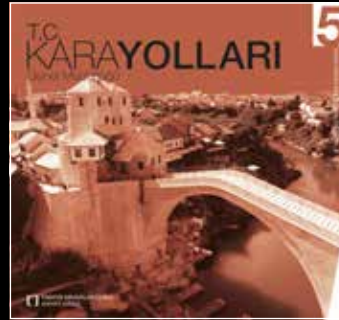

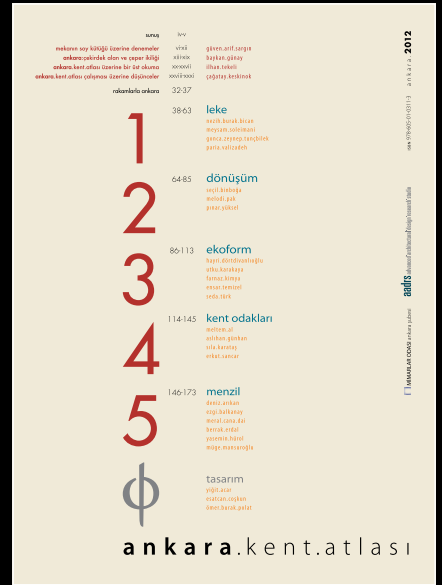
tmmob mimarlar odası ankara şubesi yayınları

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, mimarlık alanına dair birikimlerin, mimarlık ortamı ile paylaşılması ve mimarlık kültürünün yaygınlaşması hedefiyle, süresiz yayınlar hazırlamaktadır. 41.Dönem çalışmaları kapsamında, geçmiş dönemlerden gelen birikimler yayın olarak üyelerimizin paylaşımına sunulmuştur. Bu yayınlara Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nden ulaşabilirsiniz.

www.mimarlarodasiankara.org

KENT VE ÜLKE GÜNDEMİ

Meclisi Dilekçeler Kuşattı

Afet yasasına itiraz dilekçeleri, Meclis'i kuşattı

"Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na itiraz amacıyla, on beş kurumun çağrısıyla meclis önünde buluşan vatandaşlar afet yasası için meclise itiraz dilekçelerini iletiler. "Afet bahanesiyle, evimize el koyulmasına tarihi yapıların yıkılmasına, Gençlik Parkı'nın, 19 Mayıs Stadyumu'nun, Atatürk Spor Salonu'nun, Hipodrom'un talan edilmesine, yaşam alanlarımızın daraltılmasına, kent kimliğinin yok edilmesine İTİRAZ EDİYORUZ" çağrısıyla toplanan kişi ve kurumlar Meclis Dilekçe Komisyonu'na sunulmak üzere dilekçeleri imzaladılar. Dilekçe verenler arasında CHP Milletvekili Levent Gök, Sakine Öz ve Aylin Nazlıaka da bulundu. Dilekçeli eylemde 20 nisan da kurumları toplantıya çağıran TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi kurumlar adına eylemin organizasyonu üstlendi. Basın açıklaması TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkın tarafından yapıldı. Hakkın, "Tasarı anayasaya aykırıdır, ülkenin tüm toprakları bu yasa ile ranta açılmaktadır, mülkiyet hakları ortadan kaldırılmaktadır" dedi.

Meclise en uzun dilekçe: "İtirazımız Var"

Dilekçe bırakmak için içeri girmelerine izin verilmeyen vatandaşlar, dilekçelerini toplu iğnelerle birbirlerine bağlayarak meclis önünde eylem gerçekleştirdiler. Uzakıkça uzayan dilekçelere bu kez de polis engeli çıktı. TBMM Dikmen kapısı önünden kavşağa kadar uzanan dilekçeleri ile sıralanan vatandaşlara, meclisin etrafını kuşatma izni verilmedi. Bunun üzerine meclis önünde çift sıra dilekçe kuyruğu oluştu. "Dünyanın en uzun dilekçesidir bu" diyerek sloganlarla yasa tasarısını protesto ettiler. "Evlerimizi yıktırmayacağız", "Direne direne kazanacağız", "Afet yasasına hayır", "Kentlerimizin rant uğruna pazarlanmasına hayır" sloganları uzayıp giden, sonu gelmeyen dilekçelere

eşlik etti. Yaklaşık bir kilometreyi bulan "itirazımız var" dilekçesinde itirazcılar, Afet Yasa Tasarısı'nın hukuk ihlalleriyle dolu olduğunu, ülke topraklarının tamamının riskli alan ilan edilebileceğini, belirterek dilekçelerinde "Sağlam yapılara el koyulduğunda, dava açılacak ancak bu davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilemeyecektir. Yargı sürecine açıkça müdahale edilmektedir. Ulusal ve uluslararası hukuk tarafından güvence altına alınan hak arama hürriyeti yok sayılmaktadır" ifadelerine yer verdi. Dilekçede Afet Yasa Tasarısı'nda yer alan ifadelerle ilişkin olarak "Yapının yıkılmaması için direniş gösterilemeyecek,

AFET TASARISI'na dilekçeli protesto

Ankara'daki Sivil Toplum Kuruluşları öncülüğünde yaklaşık bin kişi, Meclis'te görüşülen Afet Tasarısı'nı protesto etti. Tasarının geri çekilmesi için bin 500 itiraz dilekçesi veren eylemciler, dilekçeleri iğnelerle birleştirerek 500 metre uzunluğunda kuyruk oluşturdu

SEVKET YAMAN

Ankara'daki Sivil Toplum Kuruluşları (STK) TBMM'de görüşülen Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı'nı TBMM'nin Dikmen Kapısı önünde protesto etti. TBMM Dilekçe Komisyonu'na yasa tasarısının geri çekilmesi amacıyla yaklaşık bin 500 itiraz dilekçesi veren eylemciler, dilekçeleri iğnelerle birleştirerek yaklaşık 500 metre uzunluğunda kuyruk oluşturdu.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı odaların öncülüğünde toplanan yaklaşık bin kişilik grup, TBMM'de görüşülen Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı'nı protesto etmek için dün TBMM'nin Dikmen Kapısı önüne geldi. Eylem yapan grup, CHP Ankara milletvekillerinden Aylin Nazlıaka ve Levent Gök ile destek verdi. Burada grup adına

basına açıklama yapan Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ahmet Hakkın, tasarının insanların hürriyet hakkını engellediğini savundu. Hakkın, "Tasarı anayasaya aykırıdır. Afet alanları yasadan depremden arındırılarak ortaya çıkmıştır. Ülkenin tüm toprakları bu yasa ile ranta açılmaktadır" dedi.

Dilekçe kuyruğu

TBMM Dilekçe Komisyonu'na verilerek üzere hazırlanan yaklaşık bin 500 dilekçe iğnelerle birleştirildi. Tek sıra halinde Meclis'in çevresine yayılan grup üyelerinin ellerinde tuttukları dilekçelerin uzunluğu yaklaşık 500 metreye ulaştı. TBMM'ye sunulan 13 maddelik dilekçede tasarıma yerleşme ve demokratikleşme karşıtı olduğu ifade edilirken, TBMM'den geri çekilmesi talep edildi.

'Atatürk'ün izi siliniyor'

CHP Ankara Milletvekili Levent Gök ise, yasa tasarısı ile Atatürk'ün izinin silinmeye çalışıldığını söyledi. Tasarının, Ulus'taki Atatürk heykelinden başlayarak, Sıhhiye'ye kadar uzanan 150 hektarlık koruma altında bulunan alanlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devredilmesini öngördüğünü anlatan Gök, "Ankaralıları bir gün kalktıktan sonra Ulus'taki Atatürk heykelinin yerine TOKİ konutlarını yapıldığını görebilir. Afet riski adı altında ve plansız bir şekilde, sayıları milyonları bulan evlerin yıkılması ve bu konularda da ranta açılması Türkiye'nin ekonomisini de alt üst edecektir. Bunun altında yatan tamamıyla ranttır" diye konuştu.

Daha sonra iğnelerle birleştirilen yaklaşık bin 500 itiraz dilekçesi toplanarak, TBMM Dilekçe Komisyonu'na sunulmak üzere grup içerisindeki STK temsilcilerine verildi. Dilekçelerin toplanmasının ardından bir süre daha bölgede kalan kalabalık, slogan attıktan sonra olaysız şekilde dağıldı.

aksi halde hakkınızda suç duyurusunda bulunulacaktır. Barınma hakkı mücadelesi suç olarak nitelenmiştir. Yurttaş tehdit eder bu ifadenin kamu yararı olması gereken bir yasal düzenlemede yer alması, hukuk devleti ile bağdaşmamaktadır" itirazı yapıldı. İtiraza neden olan diğer bir konu "Afet riski altında olan ya da olmayan tüm mülkler, tarihi ve kültürel varlıklar, ormanlar, mera alanlarının korunması ile ilgili kanunlar ve bu kanunların maddeleri geçersiz kalacaktır" noktasında gerçekleşti ve tasarının geri çekilmesi talep edildi.

'Kentsel Dönüşüm'e karşı binlerce dilekçe

KENTSEL dönüşüm mağduru vatandaşlar, afet önlemleri bahanesiyle Meclis'te görüşülen Kentsel Dönüşüm Yasası'na karşı itiraz dilekçelerini meslek örgütü ve siyasi parti temsilcileriyle birlikte Meclis'e götürdü. Dikmen, Tepecik ve Mamak'ta evleri yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya olan vatandaşlar, Meclis önünde yüzlerce metrelik dilekçe kuyruğu oluşturdu. s.2

Afet Yasasına İtiraz Ediyoruz!

Afet bahanesiyle, evimize el koyulmasına

Tarihi ve kültürel yapıların yıkılmasına,

Gençlik Parkı'nın, 19 Mayıs Stadyumunun,

Atatürk Spor Salonun, Hipodromun, Müzeler alanının

talan edilmesine, yaşam alanlarımızın daraltılmasına,

kent kimliğinin yok edilmesine

İtiraz Ediyoruz...

İtiraz dilekçelerimizle 25 Nisan 2012 Çarşamba Günü saat 12.30 da TBMM dikmen kapısında, itiraz dilekçelerimizi veriyoruz...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi - TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası - TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi - TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi - TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi - Mülkiyeliler Birliği - Dikmen Vadisi Barınma Hakkı Bürosu - Halkevleri - TMMOB Makine Mühendisleri Odası Ankara Şubesi - TMMOB Peyzaj Mimarları Odası - Mimarlar Derneği 1927 - Ankara Barosu - TOBAV - CHP Çankaya İlçe - EMEP Ankara İl

Başkent Dayanışması

Ankara, mücadelenin kentidir,
Ankara Cumhuriyet'in başkentidir,
Devrimin başkentidir,
Ankara haksızlığa karşı direnenlerin kentidir,
Ankara öğrenci kentidir,
Ankara memur kentidir,
Ankara akliselimin kentidir,
Ankara dayanışma'nın kentidir,
Ankara haksızlığa karşı vicdanın kentidir.
Ankara direnişin ve umudun başkentidir..

89 yaşında bir Başkentte yaşıyoruz... Koca çınar gibi sığındık dallarının gölgesine... Onun bedenindeki her bir çizginin ağırlığını taşıyor yüreklerimiz. Her bir sokağında yaşadığımız anılarımız, sevinçlerimiz ve öfkelerimiz büyütüyor bizi. Onun "Cumhuriyet Kenti" kimliğine yönelik yapılan her saldırı, kimliğini değiştirmek için yoğun çaba harcayan yerel ve merkezi yönetimler son 20 yıldır, aymazlık içerisinde. Tüm yaşanmışlıklarımıza tanıklık etmiş alanlar, Atatürk Orman Çiftliği, Atatürk Kültür Merkezi, Ulus Tarihi Kent Merkezi, Atatürk Bulvarı, Güvenpark, Gençlik Parkı, Zafer Meydanı, başta olmak üzere, bir kenti kent yapan tüm yaşam alanlarımız, tarihsel değerlerinden, anılarımızdan arındırılarak kent belleği yok edilmek üzere yasalar çıkartılmakta, plan ve projeler üretilmektedir.

Başkent Ankara'ya yeni bir "kimlik" yaratılmak istenmektedir. Ankara'nın başkent kimliği çalınan projelerle birlikte, marka kent, hastane kenti, alışveriş kenti, gökdelen kenti gibi kamu kaynaklarını israf eden gösteriş amaçlı projelerle parçalanmaktadır. Ankara'nın bir kimliği vardır;

Ankara bu ülkenin kalbidir, kalbi olan bir ülkenin toplumuna duyduğu sevgi, adalet duygusu hep vardır.

Ankara'nın kimliğini değiştirecek kentsel dönüşüm ve kentsel yenileme adı altında hayata geçirilmeye çalışılan yasal düzenlemelerle, uygulamalarla, bu ülkenin kalbine hançer saplanarak, kalpsizleştirmeye çalışılmaktadır... Kalbimiz olmasa ne olursa, bir ülkenin kalbi olmayınca da o olur.

Ankara'nın "Cumhuriyet" dönemi yapılarına ve kentsel alanlarına karşı başlatılan yıkım, döneminde geçerli 13.yy kostümlü bazı mimari tarzlar ideolojik bir biçimde günümüz için ortaya atılmaktadır. Bu yıkım ve dönüştürme sürecinde öncelikle yaşam alanlarımızı zenginleştiren, kültürel yapımızı güçlendiren kültür mekânları ile tarihsel birikimi ile kolektif bellek mekânlarımız olan Cumhuriyetin simgesi olan yapılar, meydanlar, bulvarlar, parklar hedef alınmaktadır. Bu hedef doğrudan bizim yaşamımızdır. Nefes almamıza, bir kentte yaşamamıza, çocuklarımıza bırakacağımız anılarımıza, komşuluklarımıza, sevdiklerimizle kucaklaşmamıza, ayrılıklarımıza, acılarımıza yani bir insanı insan yapan en önemli değer olan belleğimize, albümlerimize, anı defterlerimize, dedelerimizin, ninelerimizin, anne ve babalarımızın bize bıraktıklarına ve onlarla paylaştıklarımıza yönelen bir ruh çalma, ruhsuzlaştırma operasyonudur..

Gündeme getirilen "Afet Yasası" ile de Ankara'nın Cumhuriyet değerlerini koruyan bazı kanunlar devre dışı bırakılmak istenmekte, afet riski altında denilerek Birinci Meclis, İkinci Meclis, Ankara Palas, İş Bankası, Sümerbank gibi simgesel yapıların ortadan kaldırılmasının yolu açılmaktadır.

Bu süreçte oluşan rant ise öncelikle yapım sürecinde devreye giren inşaat sermayesine ardından da satın alma yoluyla mülk sahibi olan kesimlere aktarılmaktadır.

89 yıllık bir çınarın gölgesindeyiz... Onun dallarına vurulan her bir baltanın karşısında, örülmüş bir duvar gibi durmaya devam edecek bedenlerimiz... Başkent Dayanışması Başkent Ankara'nın kimliğine yönelik yaşam alanlarımızın daraltılmasına karşı, Ankara'yı direnişin ve umudun başkenti, kültürün ve sanatın

başkenti, dayanışmanın, adaletin başkenti yapmak için çıktı yola... Bir duvar örmeye başladık, direniş için dayanışma için Başkent Ankara için. Herkesin koyacak bir tuğlası var biliyoruz, nerede olursak olalım, Ankara İçin bir araya gelen, kendi rengiyle eylem yapan her topluluk başkent dayanışmasının bir parçasıdır.

Başkent Dayanışması, Cumhuriyetle özdeşleşmiş bir kentin kaynağına dönerek geleceğine sahip çıkmasıdır...

Başkent için rengini seç, eylemini yap, dayanışmaya katıl...

BEN ANKARA !

Başkent Dayanışması

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi / 68'liler Dayanışma Derneği / Ankara Caz Derneği / Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği – AFSAD / Ankara Sanat Tiyatrosu - AST / Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Mezunları Vakfı - İlev / Barınma Hakkı Meclisi / Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası / Cumhuriyet Halk Partisi Ankara İl Başkanlığı / Cumhuriyet Halk Partisi Çankaya İlçe Başkanlığı / Çiğdemim Derneği / Devlet Tiyatrosu Opera Ve Balesi Çalışanları Vakfı – TOBAV / Devrimci 78'Liler Federasyonu / Gazi Üniversitesi Mezunlar Derneği /Halkevleri / Kavaklıderem Derneği / Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği – KORDEM / Kültür Turizm ve Çevre Gazetecileri Derneği / Leo Etkinlik Yönetimi Ve İletişim / Mamak Sanat Tiyatrosu / Mimarlar Derneği 1927 / Mülkiyeliler Birliği / ODTÜ Mezunları Derneği / Özgür Tiyatro / Sanart / Sanat Kurumu Derneği / TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi / Yaygara Güncel Sanat İnsiyatifi"

RENKLERİN EYLEMİ BAŞLIYOR SİYAH GİY EYLEME KATILI

Başkent Ankara'ya yeni bir "kimlik" yaratılmak istenmektedir. Ankara'nın başkent kimliği çalın projelerle birlikte, kamu kaynaklarını israf eden gösteriş amaçlı projelerle parçalanmaktadır. Parçalanmak istenen doğrudan bizim yaşamlarımızdır. Nefes almamız, Çocuklarımıza bırakacağımız anılarımız, Komşuluklarımız, Evlerimiz, Sevdiklerimizle kucaklaşma mekânlarımız, Parklarımız, kültür mekânlarımız, Atatürk Orman Çiftliğimiz, yani bizi biz yapan, bizi insan yapan değerlerimiz, kentsel belleğimiz saldırı altındadır. Albümlerimize, anı defterlerimize, dedelerimizin, ninelerimizin, anne ve babalarımızın bize bıraktıklarına ve onlarla paylaştıklarımıza yönelen kara bulutlar dolmaktadır Ankara'nın üzerinde. Kara Bulutlara inat Ankara için harekete geçiyoruz. Bu kent bizim, kentimize, kendimize, belleğimize, Başkente, yaşam alanlarımıza sahip çıkmak için onyedisifırbeş,onyedisifırbeşte 17.05@17:05 GÖKDELENDE, GİMA ÖNÜNDE BULUŞUYORUZ. Rengini seç, harekete geç, eylemini yap, dayanışmaya katıl

BEN ANKARA!

Mamak Cezaevi Müze Olsun!

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Mamak Cezaevi'nin müzeye dönüştürülmesi amacıyla çalışmalara başladı. Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ali Hakkan, Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan ve Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Batuman tarafından 11 Nisan 2012 günü Mamak Cezaevi konulu bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Mamak Cezaevi'nin hem Türkiye'nin hem de Ankara'nın toplumsal belleğinde önemli yere sahip bir mekân olduğu tespiti üzerinden yapılan açıklamada Şube Başkanı Ali Hakkan, Mamak Cezaevi'nin tanıklıkları nedeni ile Ulucanlar Cezaevi gibi önemli bir bellek mekânı olduğunu belirtmiş, "Mamak Cezaevi'nin bulunduğu alanı açığa çıkartmak, mimarlık alanına kazandırmak, kente kazandırmak, hesaplaşmayı mekân üzerinden yapmak istiyoruz" dedi. Bununla ilgili girişimlerde bulunduklarını açıklayan Hakkan "Ulucanlar Cezaevindeki süreci işletmek istiyoruz" diyerek Ulucanlar Cezaevi'nin müzeye dönüştürülmesi sürecini hatırlattı. Ali Hakkan'ın ardından söz alan Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreter Üyesi Tezcan Karakuş Candan, Mamak Askeri Cezaevi'nin, Türkiye'nin insan hakları ihlallerinin en yoğun olduğu cezaevlerinden birisi olarak, her darbe sonrasında, darbe mekanlarının "toplama kampı" işlevini yüklediğini vurgulayarak "Deniz Gezmişlerden, Erdal Erenlerden, İlhan Erdostlara kadar 12 Eylül sürecinde bütün siyasi örgütlerden insanların kaldığı ve işkencelerin yapıldığı bir alan olan Mamak Cezaevi'nin müze olmasını önemsiyoruz. Toplumsal bellek arazisi ve üzerindeki yapıları ile birlikte müze olması için çalışmalara başladık" dedi.

Candan, Mamak Cezaevi'ni gezerek, yapıların tespiti ve rölevesini çıkarabilmek için Genelkurmay Başkanlığı'na izin yazısı yazdıklarını ifade ederek "Cezaevinin projelerini elde ederek, görsellerini çekerek bu alanın Başkent'e insan hakları ihlallerinin yaşandığı kolektif belleğin taşınması olarak bir müzeye dönüşmesi konusunda çaba sarf edeceğiz. Mimarlara yönelik bir fikir yarışmasına dönüştürmek istiyoruz. Gerekirse Mamak Belediyesi'nin hinterlandı içinde olduğu için desteklerini isteyeceğiz. Bu bir fikir projesi yarışması ama her şey fikirle başlıyor, fikirlerin takipçisi olduğunuzda, örgütlendiğinizde, kampanyaya dönüştürdüğünüz anda fikirler, gerçekleştirilebilir düşler olmaya başlıyor, Ulucanlar Cezaevi bunun bir örneği.

istemediğimiz bir restorasyon süreci yaşanmış da olsa Mimarlar Odası ile birlikte bir çok sivil toplum örgütünün, destek veren kuruluşların katkısıyla yıkılmaktan ayakta kalmaya çalışan çarşısına dönüşmekten kurtuldu bu da önemli bir kazanımdır. Mamak Cezaevi'nin de müzeye dönüşmesi konusunda herkesten katkı bekliyoruz" dedi.

Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu üyesi Bülent Batuman ise "Unutturulmaması gereken, bellek mekânlarına dönüştürülmeyi bekleyen çok mekân olduğunu daha önce söylemiştik. Mamak Cezaevi bunlardan bir tanesi... Hem sembolik hem de yaşanan acılarla ele alınması elzem olan bir mekân. Bu günlerde sürmekte olan 12 Eylül davasının bir hesaplaşma olup olmadığı tartışılıyor. Bu açıdan baktığımız zaman, bir hesaplaşmanın sadece iki tane darbeci paşayı yargılamakla olmayacağını, bunun aslında toplumsal bir süreç olması gerektiği ve yaşananların cereyan ettiği mekânlar üzerinden kurulması, örgütlenmesi ve toplumsallaştırılması önemli. 12 Eylül ile hesaplaşmak Mamak Cezaevi'nin dönüştürülmesi ve bu tip eylemlerle olabilir" şeklinde konuştu.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Mamak Askeri Cezaevi'nin müzeye dönüştürülmesi amacı ile yarışma hazırlıklarını sürdürürken, Genelkurmay'ın izni ile 12 Mayıs'ta Mamak Cezaevi'nde yerinde inceleme yapmayı planlıyor. ■

Şube Gözünden Kent Gündemi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 19 Nisan 2012 tarihinde bir basın toplantısı düzenleyerek Ankara'nın gündemini değerlendirdi. Toplantıya, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ali Hakkan ve Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan katıldı.

Mania hattı yükseltiliyor...

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Nisan ayı toplantısında kentin mania hattının (uçuş güvenliği hattı) yeniden düzenlenmesi oy çokluğu ile kabul edildi. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan Mânia hattını değerlendirdi.

Mimarlar Odası'ndan 'Tandoğan' tepkisi

ANKARA'DA Tandoğan Meydanı'nın isminin değiştirilmesi tartışmalarına Mimarlar Odası da katıldı. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından oy birliği ile kabul edilerek İsimlendirme Komisyonu'na gönderilen önergeye tepki gösteren Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan, "Silinmeye çalışılan kentteki isimler değil anılarımızdır. Bu bir bellek silme operasyonudur, kabul edilemez" dedi. >>Haberı sayfa 4'te

"Mania hattı dediğimiz şey, uçuş güvenliği hattı. Bu mania hattını yeniden değiştirilmesiyle, 70 katlı 280 metre yüksekliğe varan gökdelenlerin yapılmasını istiyorlar. Gökdelenler yapılacak, yoğunluk altyapı ve ulaşım sorunları ile birlikte kenti olumsuz etkileyecek. Çukur ambardaki binalar da 100-110 metre yüksekliğe kadar çıkıyor. Bu ulaşım sıkıntısını çözmiyor, altyapı sorununu çözmiyor, sorunun üstüne kat çıkıyor" ifadelerini kullandı."

Ankara Shopping Fest 2012...

8 Haziran - 01 Temmuz 2012 TARİHLERİNDE Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara Valiliği, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Ankara Ticaret Odası işbirliği ile Ankara Shopping Fest 2012 (Ankara Alışveriş Festivali 2012) düzenlenecek. Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan bu konuda Şube'nin görüşlerini şöyle aktardı:

'Sorunlar katlanacak'

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında konuşan Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan, mania (uçuş güvenliği) hattının yeniden değiştirilmesine tepki gösterdi. Hakkan, mania hattını değiştirerek, 70 katlı 280 metre yüksekliğe varan

gökdelenler yapmak isteniyor. Yapılacak gökdelenler, altyapı ve ulaşım sorunları ile birlikte kenti olumsuz etkileyecek. Çukur ambardaki binalar 100-110 metre yüksekliğe kadar çıkıyor. Bu ulaşım sıkıntısını ve altyapı sorununu çözmiyor, sorunun üstüne kat çıkıyor" diye konuştu.

"Büyükşehir Belediyesi, kültür festivalleri yapması gerekirken, tüketim kültürü üzerinden turizm yapıyor. Tüketim kültürünü teşvik ediyor. Bu tüketim kültürü festivalini ne acıdır ki Kültür Bakanlığı, Valilik ve Ankara Ticaret Odası da destekliyor. Çocuklarımızı götürecek doğru düzgün bir parkımız yokken, can güvenliği içinde oynayacakları, sokaklar, alanlar yokken, insanlar kamusal alanlarda özgür yaşamlar isterken, AVM kültürünün pompalanmasını gündeme getiriyorlar. Başkent Ankara'yı tüketim kültürünün pazarlama tekniğine alet ediyorlar. Kültür festivalleri değil tüketim kültürü üzerinden turizme, ticarete çözüm bulmaya çalışıyorlar, Alışveriş festivali dedikleri şey bir ülkenin başkentinde yapılacak en son şeydir?"

Tandoğan Meydanı'nın ismi değiştiriliyor...

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Tandoğan Meydanı'nın isminin değiştirilmesi konusundaki

çalışmalarını Sekreter Üye Tezcan Karakuş Candan değerlendirdi.

"Caddelerin isimleri kentlerin tarihi ile birlikte yaşar, kimliği ile birlikte yaşar. Bir caddenin, sokağın ismini değiştirerek yeni bir kimlik veremezsiniz. Ankara'da daha önce de cadde isimleri değiştirildi, insanlar tavırlarını koydular, tabelaları söktüler, tepkilerini gösterdiler. İsim değiştirerek, Tandoğan Meydanı'nın isminin nereden geldiği konusunda farkındalık yaratırsınız sadece, ama isim değiştirmekle Tandoğan Meydanı'na, örneğin, "Demokrasi Meydanı" ismini vermekle Büyükşehir Belediyesi daha demokratik olmaz. Bu değişiklikler kentin kimliğinde yapılan değişikliklerdir. Farklı meşruiyetler oluşturur sokak isimlerinin değiştirilmesi. Siz Kızılay Meydanı'na ismini veren Kızılay binasını yıkabilirsiniz ama Kızılay Meydanı'nın ismini değiştiremezsiniz. " ■

Mimarlar Odası'ndan Tandoğan isyanı...

Tandoğan Meydanı ile ilgili isim değişikliği tartışmalarına Mimarlar Odası da katıldı. Oda'nın Ankara Şube Başkanı Hakkan, "Silinmeye çalışılan kentteki isimler değil anılarımızdır. Bu bir bellek silme operasyonudur" dedi.

ŞEVKET YAMAN

Ankara eski valisi ve belediye başkanı Nevzat Tandoğan'ın adını taşıyan ve mitingler ile anılan Tandoğan Meydanı'nın isminin değiştirilmesi tartışmaları sürerken, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından oy birliği ile Isımlendirme Komisyonu'na gönderilen önergeye bir tepki de Mimarlar Odası'ndan geldi. Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan, "Silinmeye çalışılan kentteki isimler değil anılarımızdır. Bu bir bellek silme operasyonudur" dedi.

Tarihle birlikte yaşıyor

Hakkan, dün yönetim kurulu üyeleriyle düzenlediği basın toplantısında

Mania hattı...

Candan, Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar ve Bayındırlık Komisyonu'ndan oybirliği ile geçerek belediye meclisinin son oturumunda gündeme alınması beklenen ve bina yüksekliğini 70 kata kadar çıkaran mania hattı (uçuş güvenliği hattı) önergesi ile ilgili olarak, "Mania askeri havacılığı etkileyen bir olay. Belediye buna dayanarak, bina yüksekliğini artırıyor. Kente gökdelenler dikilmesinin önünü açıyor. Bu altyapı ulaşım gibi birçok alanı da etkileyecektir. Planlar açıklanınca kentsel anlamda değerlendireceğiz" diye konuştu.

Meclisler izlenecek

Candan, Mayıs ayından itibaren Mimarlar Odası üyelerinin belediye meclislerini yerinde takip edeceğini belirterek, "Bu konuda 20 arkadaşımız görevlendirildi. Kenti ilgilendiren her görüşmeyi artık yerinden izleyeceğiz" dedi.

Dikmen Vadisi'ne Yine Yıkım Tehdidi

Dikmen Vadisi halkı 12 Nisan 2012 Perşembe günü sabah saat 08.00'de panzerlerin sesi ile uyandı. Dikmen halkı, polis zoruyla Vadi'den çıkartmaya çalıştı. Gaz bombaları ve plastik mermiler kullanan polisin saldırısı sonucunda çok sayıda kişi yaralandı, kalp krizi geçiren bir kişi hastaneye kaldırıldı. Bir kişi de gözaltına alındı. Polis, Dikmen Vadisi halkının göstermiş olduğu direniş karşısında geri çekildi. Ankara Büyükşehir Belediyesi "kentsel dönüşüm" adı altında rant alanı yaratmak amacıyla bu alandaki yapıların yıkımı için uzun süredir tehditler savurmakta idi.

Vadi Halkına Destek

Dikmen Vadisi halkına yapılan saldırıyı, protesto etmek için demokratik kitle örgütleri, siyasi partiler, sivil toplum örgütleri ve meslek odaları Dikmen Vadisi'ne giderek direnişe destek verdi. İlker son durakta buluşarak "Direne direne kazanacağız!" sloganlarıyla Dikmen Vadisi'ne yürüyüşe geçtiler. Dikmen Barınma Hakkı Bürosu'nda vadi halkı ile buluştular ve saldırıları değerlendiren bir basın açıklaması yaptılar. Açıklamada ilk konuşmayı yapan Tarık Çalışkan "Çok sayıda arkadaşımız yaralandı, 1 arkadaşımızın kolu kırıldı, bir arkadaşımız gözaltına alındı, bir evi yıktılar, Melih Gökçek şimdi de evlerimizi tek tek yıkmaya çalışıyor. Evlerimize gaz bombaları ile saldırdılar, yılmadık buradayız, mücadele etmeye devam edeceğiz, ölmek var dönmek yok" şeklinde konuştu.

Dikmen Vadisi halkına destek verenler arasında TMMOB Mimarlar Odası ve TMMOB Şehir Plancıları

Odası Ankara Şubeleri de vardı. Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Hakkan "Dikmen Vadisi halkı'nın direnişini desteklemek için buradayız" dedi. Mimarlar Odası Ankara Şube Sekreteri Tezcan Karakuş Candan söz alarak vadi halkına seslendi, "evlerinize saldırdılar, çocuklarınızı büyüttüğünüz, sevinçlerinizi, üzüntülerinizi yaşadığınız evlerinize saldırdılar, mahremiyetinize saldırdılar, ailelerinize saldırdılar. Her saldırılarının karşısında direnme hakkını kazandınız. Direnme hakkınızın, direnişinizin yanındayız. Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak yeni dönemde, "Direnişin ve Umudun Başkenti Ankara" sloganıyla yola çıktık ve direnen herkesin yanında olacağız. Heybenize umut doldurmaya geldik" şeklinde konuştu.

Dikmen Halkının Mücadelesi

Dikmen Vadisi, beş etaptan oluşan ve kuzey kısmı (birinci-ikinci etaplar) 1950'li yıllardan, güney kısmı (dördüncü-beşinci etaplar) ise 1970'li yıllardan itibaren Ankara'ya gelen göçmenlerin barınma sorunlarını çözmek için yerleştikleri bir alan. Haziran 2006 tarihinden itibaren Dikmen halkı "kentsel dönüşüm" adı verilen rant projesine, barınma haklarını ihlal ederek halkı kentin çeperlerine sürüp mağdur edecek olan projeye karşı direniyor. Bu süreçte polis saldırıları, yıkımlar, ölümler, kundaklama gibi birçok saldırıya karşı zafer elde etmiş Dikmenliler, Dikmen Barınma Hakkı Bürosu'nda örgütlenmeye, barınma hakları için mücadele vermeye ve insanca yaşamı savunmaya devam ediyor. ■

Kentte Tüketmek ya da Kenti Tüketmek: Alışveriş Festivalleri Üzerine Bir Değerlendirme

Meltem Al, Araş. Gör. ODTÜ Mimarlık Bölümü

İstanbul'dan sonra Ankara'da da düzenleneceği o meşhur müşfik gülümsemeyle duyurulan alışveriş festivalinin –ya da uluslararası olmanın cazibesinden asla ödün vermeyen yerel yönetimin diliyle “shopping fest”in- heyecanı, yerel ekonomiyi elinde tutan kitleyi ve müttfikli sayılan reklam endüstrisini sarmış görünüyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara Valiliği ve Sanayi Odaları tarafından desteklenen bu festival, isminin çağrıştırdığı, halkın bir araya gelmesini ve birtakım paylaşımlarda bulunmasını sağlayacak kültürel bir etkinlik olmaktan ziyade, yeni bir pazarlama taktiği olarak halka sunuluyor.

Özünü tüketim kültürünün ucu sonu belli olmayan, esnek ama bir o kadar da sürekli, ihtiyaç ve zorunluluktan beslenen yapısından alan kapitalizm, tüketmenin verdiği hazzı tetikleyerek kendisine yeni ve temelde benzer olan kaleler yaratmaya devam ediyor. Artık kurumsallaşan “festival” etkinliklerinin de bu yeni kalelerden biri olduğu aşikâr. Üstelik tüketimin yüklendiği pejoratif anlamların “kent festivali” adı altında kırılarak kentliyi, biraradaliğe, eğlenmeye ve hep beraber tüketmeye çağırarak olumlanması da mümkün kılınıyor. Bu söylem inşası, yandaş medyanın tüketim aktivitesini ve buna ortam sağlayan alışveriş festivalini adeta yücelten diliyle birlikte destek kazanıyor. Kent festivallerinin, yerli markaların tüketimini teşvik ederek yerel ekonomiye katkı koyduğu vurgusu, ilkokullarda kutlanan yerli malı haftalarının aşıldığı “yerli malı yurdun malı” naifliğinde bir yurtseverlik bilinciyle süsleniyor ve “tüketim yurttaşlığı” tanımına işaret ediyor. Tüketmek, hele ki kent festivaline giderek yerli olanı tüketmek, haz verecek bir eylem olmasının ötesinde adeta kutsallığı öne çıkarılan bir zorunluluğa dönüşüyor. Öte yandan bu festivallerin yurt dışından gelen turistlerin ilgisini çekmeyi hedeflediğine dair söylenenler, kentliyi yabancı turistten evvel kendi festivaline sahip çıkmaya çağırıyor. Burada, festival kelimesinin gülümseyen çehresinin farkında olmakta da fayda var. Zaman ve mekân baskısını daha kendini

isimlendirirken bile yok ettiğini hissettiren alışveriş festivali, üretilen malların görücüye çıktığı büyük alışveriş mağazalarının her zamanki kapanış saatlerini geriye çekmeleri ve bu zaman dilimine özel “sürpriz indirimler” uygulamalarıyla da kendisini doğruluyor.¹ İlaveten, yılın sadece belirli günlerinde yapılması tasarlanan etkinlik –festival adını alma sebebi de bundan kaynaklanıyor- her zaman katılamayacak bir aktivite olması sebebiyle de ayrı bir önem kazanıyor.

Mevcut yerel iktidarların, mekânsal boyutunu zaten kurguladıkları tüketim “çılgınlığına”, daha çok ve daha çok tüketmeye, en son üretilene sahip olmaya çağırması, sürekliliği devam ettirebilmek adına meşru bir durum olarak sunuluyor. Dolayısıyla, tüketim nesnesinin bireyin toplum içerisindeki statüsünü ve bu statünün işaret ettiği ekonomik gücü açık etmesi, bu “çılgınlığın” üreten ve üretileni renkli ve davetkâr imajlarla pazarlayan kurumlar tarafından olumlayıcı bir sığara dönüştürülmesini sağlıyor.²

Öte yandan “tüketim meşguliyetinin”, bireyi ve toplumu, erke tehdit niteliğindeki “aykırı” düşünme pratiğinden uzak tutacağını hatırlamakta fayda var. İktidar tarafından durmaksızın inşa edilen alışveriş mekânlarının ve desteklenen tüketim eyleminin, kentin asıl sahiplerini; homojen olmayan toplulukların dilediğince “salınabileceği” kentsel mekândan, direnişin ve söz söylemenin görece daha özgür olduğu sokaktan defettiği yorumunu yapmak da mümkün.³ Bu geri çekilişin yanı sıra, fiziksel olarak kentsel mekânda görünürlüğünü devam ettiren birey de, artık satın almayı başlı başına bir uğraş olarak benimsediği için, 21. yüzyılın bir diğer afyonu kabul edilebilecek tüketim aktivitesiyle zihnini uykuya yatırmayı tercih

1 Gündüz, O. Kapitalizmin son keşfi: Alışveriş festivali. Nisan 18, 2012 tarihinde Mostar Aylık Kültür ve Aktüalite Dergisi: <http://mostar.com.tr/Detay.aspx?YaziID=779&Sayi=37> adresinden alındı

2 Al, M. (2011). Delilik: Zalim Olanın Meşruiyeti; Cesur Olanın Direnme Mecrası. Arredamento Mimarlık, 97-100.

3 Erdal, B. (2011). Başbozuk: Kapitalist Kentin Kültür Öznesi. Arredamento Mimarlık, 91-93.

ediyor. Bir diğ er deyişle, mevcut sistem, üstyapıda yerleşmiş olan yaşam pratiklerini emin hamlelerle tasfiye ettiği gibi, günlük yaşamdaki kültürel değerleri de elinin tersiyle yıkmaya devam ediyor.

Ortak temayülleri olan kentlilerin görünür olduğu ve daha da önemlisi bir takım paylaşımlarda bulunduğu kentsel mekânlar, yerlerini adım başı açılan AVM'lere ve onların samimiyetsiz olduğu oranda gösterişli dünyasına bırakıyor. Kent ve kentsel mek nla özdeşleşen gezinme, keşfetme, gözlem yapma aktiviteleri, AVM'lerin yalnızca "tekin" olanlara gülümsemekle birlikte, "onlardan olmayanı" da geri çevirmeyen dünyasında yeni birer anlam kazanıyor. Oyunun kuralları artık çok belirgin olmakla beraber, sorgusuz sualsiz onaylanmış oluyor. Birileri daha çok çalıştırılıyor, birileri daha çok para kazanıyor, birileri daha çok t ketererek huzur buluyor ve birileri "t ketebileni" daha çok seyrediyor. Buraya kadar hep danışıklı d v ş len bir oyun olarak bahsettiğimiz ve alanın da satanın da razı olduğu bir tabloymuş gibi görünen bu durum, bir önceki cümlede de vurgulanmaya çalışıldığı üzere, bir takım dışlamaları da içinde barındırıyor. Artık -az geldiği d ş n lm ş olacak ki- AVM'lerin dışına da çıkması istenen tüketim aktivitesi kentsel mekânı tamamen ele geçirerek, yukarıda da sözü edilen, kenti betimleyen tüm sıfatları içinde eritiyor. Mekan artık sadece üzerinden rant elde edenin ve bu ranta sebep teşkil eden tüketicinin kullanımına açık hale geliyor. Kent; egemen ve g gl  olana tehdit oluşturanın, sesini olması gerektiğinden bir üst perdeye y kseltenin, hak talep edenin ve tüm bunlardan bağımsız kabul edemeyeceğimiz bir şekilde "yoksun" olanın görünmez ellerle dışarı ötelendiği bir ortama dönüşüyor.

Festivalin kente yeni bir vizyon önerdiği, bu vizyon önerisinin ise "alışveriş kenti" tahayyülüne vardığı bir zeka pırlıtsı zannedilerek halka duyuruluyor. Burada yerel yönetimin aslında kısa vadeli olmayan, bir taraftan geleceği de kurgulayan büyük hizmetlerde

(!) bulunduğu gerçeğini de göz ardı etmememiz gerek. Esasen kentliye ait olan kent toprağını, rant elde etmek adına pazarlamanın ve üzerinde tüketime teşvik eden mekanlar kurgulamanın bu hizmetlerden en önemlisi olduğunu zaten biliyoruz. Kent toprağına olan ilgiyi arttırmak için gösterilen çabanın yanı sıra yerel ekonomiyi canlandırma gayretini de bir diğ er hizmet olarak kabul etmemiz bekleniyor. Öyle ki festival alanına şehir içi ve şehir dışından gelmek isteyenler için ucuz ya da parasız ulaşım imkânları sunulacağı aylar öncesinden duyuruluyor. Festival süresince ilgi çekmesi beklenen sanatçıların sahne alacağı büyük bir coşkuyla duyuruluyor. Sözün  z , aslında yönetim, kentli için elinden gelen her şeyi (!) yapıyor. Kapitalizmin tanrıdık nasihatı kentlerde bir kez daha yankılanıyor:

Alın verin ekonomiye can verin! ■

Eymir Gölü Üzerine Bir “Spekülasyon” Denemesi

Seçil Binboğa, Araş. Gör. ODTÜ Mimarlık Bölümü

“Spekülasyon”, Türk Dil Kurumu sözlüğünde de belirtildiği gibi, Fransızca spéculation sözcüğünün dilimize pek de zorlanmadan eklenmiş halidir.¹ Spekülatif konuşmak gerekirse; bu sözcüğü kolaylıkla içselleştirmemizin ve hatta gündelik hayatta sıkça kullanmamızın sebebi, sözcüğün içerdiği eylemi icra etme konusunda gösterdiğimiz üstün başarıyla ilgilidir. Bu noktada, Eymir Gölü hakkında “kamuoyu” denen mecrada dönen tartışmalara bir göz atmak yeterli olacaktır. Spekülasyonun sözlükte önerilen Türkçe karşılıklarından biri “saptırma”dır. Saptırmalar konusunda uzmanlaşmış bir yerel yönetim ve saptırmanın motor gücü diye niteleyebileceğimiz medya kanalları –TV, gazete, internet siteleri- yoluyla, Eymir Gölü meselesi bağlamından koparılmış; bağlamın dikkate değer çok katmanlı yapısı ise indirgemeci bir anlayışa kurban gitmiştir. Bu nedenledir ki, Eymir Gölü meselesi, çok katmanlı bir mekân-politik tartışmanın uzantısı olarak yeniden düşünülmelidir. Böylesi bir düşünce egzersizine yardımcı olabilecek öncü anahtar sözcüklerse şunlardır: “spekülasyon”, “dönüşüm”, “arkiparc 2012”, “Güneypark Projesi”, “rant”, “medya”.

“Medyaya Nasıl Direnilir” adlı metninde Ulus Baker, düşünselliğimizi “enformasyon çağı” denen şu illet çağda nasıl yitirdiğimizi ve düşünceler yerine, egemen ideolojinin bizler için tasarladığı “kanaatler” yoluyla tartışarak asıl “olay”ı nasıl gözden kaçırdığımızı anlatır. Şöyle söyler; bilhassa medyaya yüklenirken:

Medya ‘olaylar’ımızı kaybettiriyor bize. Dolayısıyla düşünce yeteneğimizi de... Çünkü her düşünce, kendisi de bir “olay” olmakla

birlikte, olaylar üzerine olmak zorundadır. Medya ise bize “bireyleşmiş”, birbirinden kopmuş, yani üzerinde düşünemeyeceğimiz olaylar veriyor. Skandalların birbiri ardına sıralanışı, medyanın en esaslı iki tekniğiyle soyut, hayali ve düşüncesiz bir dünya anlayışını dayatmaktadır. Yani tekrar ve ısrar teknikleri; birincisi gündeme getirilmiş bir olayı bıktırıcı bir tekrarla üsteleyerek kafalara işleme yoluyla, ikincisi, kitle iletişiminin bütün kanallarını mobilize ederek, aynı olayı şurada duygusal, burada politik, bir yerde biçimsel, başka bir yerde enformatif biçimlerde, farklı mesaj türleriyle verip duruyor.²

Eymir Gölü, tam da burada tariflendiği biçimde, çeşitli enformasyon araçlarının da desteğiyle tek boyutlu bir tartışma nesnesi haline getirilmiştir. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek’in 2008’den bu yana yürüttüğü saptırma politikası başarılı bir biçimde işlemiş; “olay”ın hepimiz için meşru tartışma zemini ortadan kaldırılmıştır. Öncelikle, Eymir’in yalnızca bir parçası olduğu “olay”ın bütününe doğru okumak gerekir. Daha sonra, “olay”ın Eymir Gölü boyutuna açıklık getirmek içinse, ODTÜ Rektörü ve ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Baykan Günay’ın Ağustos 2011’de yaptıkları basın açıklaması yeterli olacaktır.³

1 Türk Dil Kurumu’nun resmi internet sitesinde “spekülasyon”, ticaret terminolojisine ait bir isim ve Fransızca spéculation sözcüğünün Türkçe karşılığı olarak üç anlamda incelenir: “vurgunculuk (ticaret)”, “saptırma”, “kurgu (felsefe)”. Bkz. TDK Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.4f941299ea1954.42660099 (erişim Nisan 22, 2012)

2 Ulus Baker, Birikim Dergisi’nde yayınlanmış bu metninde “olaylar”la düşünme yetimizi yitirdiğimize dikkat çeker. “Enformasyon, pazarlama, haber, reklamcılık, iletişim, kampanya, kamuoyu” gibi sözcüklerin medya tarafından ne gibi saiklerle hayatımıza entegre edildiğini ve bütün bu kavramlar arasındaki ilişkiler ağını deşifre eder. “Medyatik olay”ın karşısına “düşünsel olay”ı koyduğumuz zaman somut bir düşünme biçimi ve sağlıklı bir bakış açısı geliştireceğimizi vurgulayan Baker, bu noktada görsel ve dolayısıyla zihinsel yaşantımızı derinden etkileyen medya ve imajlar dünyasına büyük bir önem atfeder. Bkz. Birikim Dergisi. <http://www.birikimdergisi.com/birikim/dergiyazi.aspx?did=1&dsid=65&dyid=1710> (erişim Nisan 22, 2012)

"Gayrimenkul sektörünün devlerini kentsel kalite için bir araya getirme"⁴ misyonunu üstlenen ArkiParc 2012'ye Büyükşehir Belediyesi adına konuşmacı olarak katılan Melih Gökçek, Ankara üzerine yine bir takım spekülasyonlar ortaya atmış ve tam da istenildiği gibi "olay"ın kendisini unutturan medyatik bir tartışma zemini yakalamayı başarmıştır. Olay ve olayın tartışıldığı ortamla olan ilişkisi nedir? ArkiParc 2012'de yapılan tartışmalar hangi tartışmaların uzantısıdır ve bugün ne şekilde devam etmektedir? Tüm bu sorulara yanıt vermeden salt Eymir Gölü'nü tartışmak ve konuyu "halkın kullanımına açılmalı mı açılmamalı mı" gibi sığ bir düzleme indirgemek oldukça ucuz ve medyatik bir yöntem olacaktır. İşte TDK sözlüğünde yer bulan anlamıyla spekülasyon, yani "saptırma" tam olarak böylesi bir yöntemin hedefidir. Az önce sorduğumuz sorulara geri dönersek ve Baker'in tartıştığı şekliyle açıklamaya çalışırsak; burada "olay", kentsel kaliteden bihaber adı bir

3 ODTÜ, 23.08.2011 tarihinde, Eymir Gölü ve ODTÜ kampüsü ile ilgili tüm spekülasyonlara karşılık, gerekli belge ve hukuki bilgilerle desteklenmiş oldukça detaylı bir basın açıklaması yapmıştır. Bkz. <http://www.metu.edu.tr/tr/odtu-imar-plani-yollar-eymir-golu-ile-ilgili-basin-toplantisi-notlari> (erişim Nisan 22, 2012)

4 28-29 Mart 2012'de İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen ArkiParc 2012, Arkitera'nın "Gayrimenkul Sektörünün Devleri"ni bir araya getirdiği etkinliğin adıdır. Bu etkinlikte mimarlık ve yapı sektöründen "Gayrimenkul Devleri" ne kadar "dev" projeler yaptıklarını birbirlerine anlatır; "piyasa" değerlendirmesinde bulunur, ve bir çeşit pazarlama podyumunda arz-ı endam ederek birbirlerine göz süzerler. Mimarlık ve yapı sektörünün medyatik devi "Arkitera" tarafından tasarlanan bu kaygan zeminde kaymak öyle herkese nasip olmaz. Piyasa önderleri için adeta bir şölen havasında geçen bu etkinliğe katılmak ve "Gayrimenkul Ödülleri"ni kapışmak oldukça prestijli bir durumdur. Ticari başarı öykülerinin kol gezdiği bu güzide ortamda "kentsel kalite" tartışmalarının yürütüldüğüne dair rivayetler de vardır ki; konuşmacılar arasında Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in bulunduğunu duyanlar bu rivayete pek de alırsız etmezler. Bkz. <http://www.arkiparc.com/2012/tr/12/basin-bultenleri> (erişim Nisan 22, 2012)

piyasacı anlayışın kent toprağına tecavüz girişimidir. Bu girişimin müstakbel mağduru yalnızca Eymir Gölü ve dolayısıyla ODTÜ camiası değildir. ArkiParc 2012'nin yarattığı mimarlık piyasası zemininde iştahları kabartan spekülasyonlardan biri olması nedeniyle, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı'nın bu piyasadaki rolü ve bu piyasanın paydaş mimarlarının asli niyetleri sorgulanmalıdır. Bu niyetlerin "kentsel kaliteyi" sağlamak gibi ulvi bir amaçla örtüşüp örtüşmediği; "gayrimenkul sektörünün devleri" olabilmek için ne tür niyetler ve hangi önceliklerle mimarlık yapıldığı da bir yandan tartışılmalıdır. İşte tüm bu paralel tartışmalar eşliğinde Eymir Gölü meselesine yeniden bakmak gerekir.

Büyükşehir Belediyesi'nin 2008 yılında ODTÜ İmar Planı'nı reddetmesi ve koruma amaçlı imar planı oluşturulması talebinden bu yana sistemli bir biçimde yürüttüğü Eymir Gölü tartışmalarının bugün vardığı nokta, ArkiParc'ta açıklandığı biçimiyle yeni bir "çılgın proje"nin habercisidir.⁵ Ankara'nın oldukça verimli topraklarından Eymir Gölü ve çevresi, doğal nitelikleri ve bu niteliklerin yarattığı rant potansiyeli itibarıyla tecavüzünün iştahını kabartmaktadır. Bu iştah, küresel kapitalizmin ucuz işgücü ya da hammadde arayışıyla çıktığı sömürgeci yolculuğun itici gücünden farksızdır. İşte "olay" tam olarak budur. "Kentsel dönüşüm" kisvesiyle, ayrıcalıklı sınıf adına gerçekleştirilen bir tür yeniden üretme biçimi söz konusudur ve bu yolda, David Harvey'nin açıkladığı şekliyle sermayeyi mekâna sabitlemek adına her türlü "saptırma" mubahtır.⁶ Bu noktada tekrar etmek gerekir ki "olay", ne Eymir'in halka açılıp açılmaması ne de "Güneypark Projesi" diye adlandırılan ve Eymir-

5 "Çılgın proje" addedilmek suretiyle iktidar tarafından olumlu kılınmaya ve kamuoyunda meşrulaştırılmaya çalışılan projelere dair bir eleştiri için bkz. Meltem Al. "Delilik: Zalim Olanın Meşruiyet, Cesur Olanın Direnme Mecrası", Dosya: Mimarlık ve Delilik, Edt. Güven Arif Sargın, Arredamento Mimarlık Dergisi, Boyut Yayınları: 2011, sf.97-100.

Mogan göllerini birleştirerek 42km'lik bir "kanal-vadi" tasarısı ortaya atan "çılgınlık" halidir. Eğer bu tür saptırmalara karşı direnmek ve Baker'in de dediği gibi yeni bir düşünme biçimi oluşturmak istiyorsak; "spekülasyon", "dönüşüm", "Arkiparc 2012", "Güneypark Projesi", "rant", "medya" gibi anahtar sözcükler arasındaki düşünce kanallarını yeniden inşa etmeli ve "olay"ı doğru okumalıyız.

Yukarda bahsi geçen "olay"ın katmanlarından biri olarak Eymir Gölü'nü ele alırsak; tartışma zeminimizi bugünlerde -yine medya sağ olsun- hepimizin okumuş olduğu şu meşhur sorulardan biriyle kurmak mümkündür: "Brecht'in Kafkas Tebeşir Dairesi adlı oyununu izlediniz ya da okudunuz mu?"⁶ Bu soruyu soran ODTÜ'den mezun makine mühendisi Neşet Kocabıyıköğlü'dür ve sorunun diğer muhatabı da medya mensubu Cüneyt Özdemir'dir. Soru, Özdemir'in şu sözlerine hitaben sorulmuştur:

Bir de iyi haber; sevgili ODTÜ'lüler alınmasınlar ama Ankara'nın en güzel doğa mekânı Eymir Gölü ODTÜ'lülerin kullanımından alınıp tüm Ankaralıların kullanımına açılacakmış. Sadece üniversitelerin elindeki yeşil alanlar değil, bence şehirlerin ortasındaki askeriye ait yeşil alanlar da kullanıma açılmalı. Sonuna kadar destekliyorum...⁸

Kocabıyıköğlü'nün bu sözlere kızarak anımsatmak istediği oyunda Brecht şunu soruyor sorar: "Çocuğun gerçek annesi, onu doğuran mıdır yoksa büyüten mi?" Olay, oyunda gösterildiği biçimiyle anne-çocuk üzerinden "mülkiyet" ilişkisi sorunsalına parmak basar; "emek"

6 David Harvey. The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change. Mass.: Blackwell Publishers, 1990.

7 Bkz. <http://haber.sol.org.tr/medya/cuneyt-ozdemir-bir-odtuluden-eymir-golu-yaniti-haberi-53862> (erişim Nisan 22, 2012)

8 Bkz. <http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aTy=pe=RadikalYazar&ArticleID=1084964&Yazar=CUNEYT-OZDEMIR&CategoryID=97> (erişim Nisan 22, 2012)

kavramını vahşi kapitalizmin dönüştürdüğü biçimiyle sorgular. Kocabıyıköğlü da Eymir Gölü meselesini, bir emek sorunsalı olarak yeniden tariflemek ister. Eymir Gölü ve çevresinin ODTÜ projesi kapsamında bugün deneylediğimiz hali, öznesi belli bir emeğin neticesidir ve bu emeğin, tartışmanın özü olmaktan ötelenmesi; tam da saptırmacı politikacının sırnaşık üslubuna denk düşer. Bir diğer taraftan, Özdemir'in sözlerine geri dönülürse; "olay"ın, "yeşil alan kullanımı" ve "halka açılıp açılmama" meselelerine indirgenerek naif bir biçimde tekrar edilmesi söz konusudur. İşte saptırma olarak spekülasyon tam da bu noktada işlemektedir. Derinlikten yoksun "kamusal alan" tartışmaları yaratılarak; bu olayda Melih Gökçek kılığında zuhur etmiş piyasacı -tecavüzcü- anlayış, ne yazık ki perdelenmektedir. Burada Baker'in de bahsettiği gibi bir tür medya etiği/etiksizliği sorunsalı söz konusudur ki; bu sorunsalın paydaşları yalnızca medya üreticileri değil tüketicileri olan bizlerdir.⁹

2011 Ağustos ayında düzenlenen basın toplantısındaki konuşmasına şöyle başlar Baykan Günay: "ODTÜ, ODTÜ'lülerin eliyle üretilmiş bir doğal ve kültürel varlıktır."¹⁰ Olabildiğince açık ve hedefi belli bu girişten sonra da, kampus ve onun bir parçası olan Eymir Gölü ve çevresinin nasıl bir emeğin ürünü olduğunu belgeleriyle deşifre eder. Burada vurguladığı kavramlardan biri

9 Burada Baker'in şikayet ettiği "etiksizlik" durumu, Türkiye'de medyanın "kanaatler" üretmek üzerine kurulu "manipülatif" yapısına yöneltmiş oldukça ciddi bir eleştiridir. Gazete sayfalarının içerikle ilintili hiyerarşik yapısından; tartışma programlarının teatral kurgusuna kadar birçok somut örnekle desteklediği bu eleştirisinde Baker şunu vurgular: "medya bize olayları değil, olaylar hakkında neyi düşünüp neyi düşünmememiz gerektiğini anlatmaktadır." Böylesi teknolojik bir gücün, iktidar yanlısı medya patronlarının elinde nasıl bir manipülasyon aracına dönüştüğünü, Türkiye'nin son dönem medya kavgalarından rahatlıkla okumak mümkündür.

10 Bkz. <http://www.metu.edu.tr/tr/odtu-imar-plani-yollar-eymir-golu-ile-ilgili-basin-toplantisi-notlari> (erişim Nisan 22, 2012)

de "sorumluluk"tur. Eymir Gölü, ODTÜ kampusunun tasarlanma ve inşa edilme sürecinde duyulan kamusal sorumluluktan bağımsız tartışılmaz. Bu süreçte "çevresel etki" perspektifinden bakarsak; Günay'ın da ifade ettiği gibi "hem bir orman yaratılmış hem de Orta Anadolu'nun bozkırındaki endemik yapılar korunmuştur."¹¹ Bütün bu çaba, Ankara'nın "yeşil kuşağı"nın bir parçası olarak tasarlanan ve kentin "çevresel tarih yazımı" çalışmalarına ilham veren ciddi bir emek tartışmasını da beraberinde getirir.¹² Burada Günay'ın, hem bir ODTÜ'lü hem de bahsi geçen inşa sürecini icra edenlerden biri olarak vurguladığı bir diğer şey, "kişisel tarih" ve "kentli belleği"dir. Doğal sit olarak belirlenmiş Eymir Gölü ve çevresinin, kentli belleğinde yalnızca "halka açık/kapalı sayfiye alanı" olarak kodlanması esef vericidir. Alanın çevre-tarihsel niteliği ve bu nitelikten rant elde etmeye çalışan ve bunu "düzenleme ortaklık payı" adı altında, yasal olmayan gerekçelerle bir tür tehdit haline getiren yerel yönetimin asli niyetlerini tartışmamak; oldukça büyük bir ahmaklıktır. Bu noktada belirtmek gerekir ki; "gayrimenkul sektörünün devleri"nin ve bu devleri bir araya getiren "medya devleri"nin farklı ölçek ve ortamlarda elde ettikleri spekülasyon rant, konudan çok da bağımsız değildir.

Spekülasyon, Eymir Gölü tartışmasına öyle uygun düşer ki; Gökçek'in belediyenin resmi sitesinden yaptığı "arsa spekülasyonları" uyarısına dikkat çekmek gerekir: "Özellikle gündemde olan Güneykent ve Fuar

Alanı projeleriyle ilgili inanılmaz iddialar duyuyoruz. Buralarla ilgili emlakçılara itimat etmeyin."¹³ Bu uyarıyı TDK'nın "spekülasyon" için önerdiği bir diğer Türkçe karşılıkla yorumlamak gerekir: "vurgunculuk". Burada Gökçek'in yaptığı uyarı, "arsa vurguncuları" olarak tanımlanan emlakçılara kanmamamız gerektiği ile ilgilidir. Uyarının yapılma nedeni ise, vurguna paydaş olmaya çalışan küçük vurguncuları kovalamaktır. Hırsızlığın ve vurgunculuğun büyüğü küçüğü olur mu diye düşünürken; Bertolt Brecht'in bu kez de "Üç Kuruşluk Opera" adlı oyunundan bazı sözler gelir akla: "Banka soymak nedir ki banka kurmanın yanında?"

Esasında bir kumar türünün adı olan "spekülasyon", ekonomide kullanıldığı anlamıyla da "kumar"la karıştırılmaya oldukça müsaittir.¹⁴ Bu nedenle TDK, çoğunlukla olumsuz karşılıklar üretmiştir: "saptırma" ve "vurgunculuk". Bu yazıda, Eymir Gölü tartışmalarını "spekülasyon" aracılığıyla okuma nedenimiz, TDK'yı haklı çıkarmak değil; meselenin ağızdan ilk çıktığı andan itibaren yankı bulduğu her ölçekte, buradaki anlamlara başat, politik ya da duygusal bir takım yanılsamalar ürettiğini vurgulamaktır. Tüm bu yanılsamalar arasında, "olaylar"ımızı unutmuş/yitirmiş ve gözlerimizin önünde gerçekleşen kentsel tecavüze karşı örgütlememiz gereken direnişin epey uzağına düşmüş olabiliriz. Eymir Gölü meselesinde, saptırmacı bir yerel yöneticinin kıymetli bir kent arazisi üzerinde vurgunculuk oynaması söz konusudur. Bu noktada, tüm araçlarıyla medyanın ve onu sürdürülebilir kılan bizlerin, birilerinin vurgunculuk oyununun pasif özneleri olmayı bırakıp; "olay"a vakıf yeni bir medya etiği, düşünme biçimi ve kentsel direniş üslubu belirlemesi gerekir. ■

11 Bkz. <http://www.metu.edu.tr/tr/odtu-imar-plani-yollar-eymir-golu-ile-ilgili-basin-toplantisi-notlari> (erişim Nisan 22, 2012)

12 ODTÜ projesini, "bozkırın dönüşümünü öngören bir modernleşme projesi" olarak addettiği Ankara'nın inşasına benzer biçimde ele alan ve yerleşkenin kuruluş öyküsünü anlatan çok katmanlı bir mekan-politik okuma için bkz. Güven Arif Sargin. "Modernleşme Projesinin Bir İmgelemi Olarak Bozkır Deneyimi: ODTÜ Yerleşkesinin Çevresel Tarihine Giriş", ODTÜ Mimarlık Projeleri – Yarışma Projeleri 2000-2008, Edt. Ayşen Savaş, ODTÜ Yayınları, Ankara, sf. 21-29.

13 Bkz. http://www.ankara.bel.tr/Haberler/arsa_2011.aspx (erişim Nisan 22, 2012)

14 Bkz. Reuven Brenner & Gabrielle E. Brenner. *Gambling and Speculation- A Theory, A History and A Future of Some Human Decisions*, Cambridge University Press, 1990.

Türkiye’de Yaşanan İş Kazaları Ve İşçi Ölümleri: Kader Mi Yoksa Kadercilik Mi?

Ali Tolga Özden, ODTÜ Mimarlık Fakültesi

Ülkemizde yaşanan birçok afet sonucu ortaya çıkan yıkım, rasyonel olarak her ne kadar insan davranışlarının olumsuz sonuçları ile doğal olayların etkileşimine bağlansa da, henüz daha tüm yaşanan felaketler ve ortaya çıkan acılar toplum genelinde kadere bağlanmaktadır. Oysa felaketlerin ve kazaların çoğunlukla kader olmadığı, eğer önceden gerekli önlemler alınabilirse bu felaketlerin önlenebileceği ya da en az hasarla atlatılabileceği bilimsel ve teknik olarak kanıtlanabilmektedir. Bununla birlikte ülke insanının kaderci yaklaşımının bilimdeki ilerlemelere rağmen büyük oranda kırılmamış olmasında yöneticilerin de önemli ölçüde etkisi olduğu bir gerçektir. Halen daha yaşanan felaketler sonrası ilgili merkezi ve/veya yerel yöneticilerin ortaya çıkan manzarayı kadere bağlamaları sıklıkla karşılaştığımız bir durumdur. Dolayısıyla ülkemizde yaşanan iş kazaları sonucu ortaya çıkan kayıplar ve ölümler de aynı bakış açısı ile değerlendirilebilmekte ve çoğunlukla kadere bağlanmaktadır. Bu anlamda “kadercilik” politikasının yöneticiler tarafından afetler ve kazalar karşısında toplum içerisinde artan hoşnutsuzluk ve öfke duygularını belki de en iyi bastırabilecek siyasi ve sosyo-kültürel araç olarak kullanılagelmesi çok da şaşırtıcı olmamaktadır.

İş kazaları kavramını tanımlarken bu kazaları ortaya çıkaran nedenler her ne kadar beklenmedik, bir anda ortaya çıkan ve önemli can ve mal kayıplarına neden olan çok farklı etkenlerin sonucu (Uysal ve diğerleri, 2005) olarak belirtilse de önceden tahmin edilmesi ve hatta önlenmesi çoğu zaman mümkün olan olaylar olarak görülmelidir. Zira bu bakış açısı üzerinden gidilecek olunursa yine iş kazası tanımının devamında bu kazayı oluşturan etmenler işyerindeki kaza riski taşıyan tasarım, kuruluş ve işlem hataları (Uysal ve diğerleri, 2005) olarak tanımlanabilmektedir. Ancak, bu etmenlerin işe başlanmasıyla ortaya çıkması ve çalışanların da böylece iş kazası tehdidi altına girmiş olmaları (Uysal ve diğerleri, 2005) bu bakış açısı

içerisinde olağan kabul edilebilir. Uysal ve diğerleri (2005)’ne göre “iş kazaları ve meslek hastalıkları genellikle ortam koşullarından, tasarım hataları ve sistem aksaklıklarından, insan faktörüne ait yetersizliklerden, eğitim ve denetim eksikliklerinden ya da bütün bu faktörlerin etkileşiminden ortaya çıkabilir”.

Yapılan birçok istatistikî çalışma ve araştırmalarda özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde iş kazaları ve bu kazalar sonucu ölüm olaylarında ciddi artışlar olduğu tespit edilmektedir. Bu çalışmalar aynı zamanda hangi sektörlerde (inşaat, madencilik vb.), günün hangi saatlerinde (gündüz, akşam, gece) ve ne tür (düşme, bir cismin çarpması, yangın, patlama, elektrik çarpması vb.) sebeplerle daha çok kaza yaşandığını da ortaya koymaktadır (Ergör ve diğerleri, 2003). Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labor Organization – ILO) verilerine göre iş yerlerinde meydana gelen ölümlerin üçte biri (1/3) yaşanan iş kazaları sonucu olmaktadır (Ergör ve diğerleri, 2003). Bununla birlikte yine ILO verilerine göre dünya genelinde kayda giren her yıl yaklaşık 250 milyon iş kazası olurken, bu kazalar sonucunda ölüm oranı her yüz bin de 14 olarak (14/100.000) belirtilmekte (Ergör ve diğerleri, 2003; Takala, 1999), ölümcül kazaların sayısı ise 350.000 olarak kaydedilmektedir (Takala, 1999). Bu doğrultuda Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization - WHO) ve ILO dünya genelinde özellikle gelişmekte olan ülkelerde işyeri ve işçi sağlığı koşullarında kötüleşme olduğunu ifade etmektedir (Ergör ve diğerleri, 2003). Bu kötüleşmeye sebep olarak ise gelişmiş ekonomilerden gelişmekte olan ve diğer ekonomilere teknoloji ve üretim aktarımı (transferi) gösterilebilmektedir. Tam da bu noktada gelişmekte olan ülkelerin, küresel ekonominin işgücü toplamının %60’ının sağladığını, aynı zamanda bu büyük orana dahil olan sektörlerin ise daha çok küçük ölçekli ve kayıt dışı (enformel) sektörler olduğunu da unutmamak gerekir (Ergör ve diğerleri, 2003).

Buna ilaveten, bu işgücünün ancak % 5-15 gibi bir oranının sağlık hizmetlerine ulaşabildiği dolayısıyla geleneksel iş yeri kazaları (endüstriyel kazalar) ve sağlık problemlerinin günümüzde de artarak devam ettiği sonucuna ulaşmak sürpriz olmayacaktır (Ergör ve diğerleri, 2003). Bu veriler de bizi aslında şöyle bir sonuca ulaştırabilir mi? Gelişmiş ekonomiler üretim süreçlerinin büyük bölümünü aktardıkları diğer ülke endüstrilerinde henüz bu koşullara hazır olmayan altyapıları ile bu ülkelerde aslında kaçınılmaz kazalar ve sağlıksız, güvensiz çalışma ortamları yaratılmasına da aracılık etmiş olmaktadır. Dolayısıyla, altyapıları, çalışanların ve işverenlerin sağlık ve güvenlik konularındaki kapasiteleri ve mevzuat sistemleri bu anlamda bir üretim anlayışına hazır olmayan Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler bundan sonraki süreçlerde de eğer sorunların asıl kaynağı doğru tanımlanamaz ise geçici bir takım çözümler ile iş kazaları ve ölümlere çözüm bulmakta çok zorlanacaktır.

Türkiye'deki istatistiklerde aslında WHO ve ILO'nun verilerinden çok da farklı bir seyir izlenmektedir. Buna göre, ulusal istatistikler iş kazası sıklığı oranını binde 14,3 (14.3/1000) ve ölümcül kaza oranını ise yüz binde 13,9 (13.9/100.000) olarak vermektedir (Ergör ve diğerleri, 2003). Buna göre ise bu kazalar sonucu ölüm oranı yüz binde 976,7 (976.7/100.000) olarak verilmekte, tüm kazalar dikkate alındığında ise bu oran yüz binde 22,3 (22.3/100.000) olarak istatistiklere geçmektedir (Ergör ve diğerleri, 2003). 2000'li yıllara ait bu veriler de dikkat edilmesi gereken en önemli nokta ise aslında bu rakamların sadece sosyal güvenlik sistemine kayıtlı 6 milyon civarındaki işgücüne ait olması, oysa ülkemizde aktif olarak çalışan veya çalışma potansiyeli olan 23 milyonluk bir nüfusun bulunması gerçeğidir. Dolayısıyla kayda geçen kazaların oranı için aslında sosyal güvenlik sisteminde kayıtlı olmayan işgücü dikkate alındığında gerçek verilerin çok altında olma olasılığı oldukça yüksektir yorumunu yapmak yanlış olmayacaktır.

Bu doğrultuda, Yeşildal'a göre (2005), Türkiye'den yapılan iş kazası bildirimlerinin ILO tahminlerinin 1300 katı az olduğu bildirilmektedir. Ülkemizde, iş kazaları tanımı yapılırken 16 Haziran 2006 tarihinde 26200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na (SSGSSK) göre:

- a. Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- b. İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle veya görevi nedeniyle, sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş veya çalışma konusu nedeniyle işyeri dışında,
- c. Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- d. Emziren kadın sigortalının, çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- e. Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özre uğratan olaydır maddeleri üzerinden kazaların çerçevesi tanımlanmaktadır. (Ünal ve diğerleri, 2008)

Bu maddelerden yola çıkılacak olunursa mevzuatın ve işverenlerin sorumluluğu aslında sadece üretim tesislerinin içerisinde geçerli değil aynı zamanda ulaşım gibi alanlarda da geçerlidir. Bu duruma en tipik örnek belki de 2009 yılının 9 Eylül'ünde İstanbul-Çatalca'da yaşanan sel felaketidir. Bu selde toplamda 31 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Belki de en trajik kayıp bir tekstil firmasının atölyesinde çalışan yedi kadın işçiyi taşıyan ve servis koşullarına uygunsuz olan bir minibüsün, sel suları arasında mahsur kalması ile ortaya çıkmıştır. Kapalı tipte, insan taşımaya uygunsuz, yük taşımaya yarayan minibüste

bulunan yedi kadın işçi suların içeri dolmasıyla hayatını kaybetmiştir¹. Ancak bu doğal felaketin neden olduğu ölümler nedeniyle sorumlu bulunamamış ve felaketin gerçek nedenleri kamuoyunda da yeterince tartışılmadan unutulup gitmiştir.

Çalışma hayatında yer alan işçiler aslında istihdam edilmeleri karşılığında bir sözleşme de yapmış oluyorlar. Bu sözleşme ile sundukları hizmet karşılığında ücret almış oluyorlar. Modern toplum ve sanayi sistemi içerisinde ise bu çalışma hayatı aslında bir firma ya da işletmenin bünyesinde istihdam olmak ve o işyerinin sunduğu koşullar altında çalışmak olarak yorumlanabilir (Anonim). Örneğin 300 milyonu bulan işgücü ile AB ülkelerinde her yıl yaşanan ortalama on milyonun (10.000) üzerinde iş kazası sonucu önemli sayıda işçi işe devam edememektedir (Anonim). Bu kazalar ve iş yeri tehlikeleri çalışanlar üzerinde uzun süreli, geçici veya kalıcı fiziksel hasarlar bırakabilen bedensel veya psiko-bedensel etkiler ortaya çıkarabilmektedir. Bu tehlikelerin en tipik örnekleri işçilerin maruz kaldığı zehirli ve kanser yapıcı kimyasallar, gazlar ve tozlar ile bunların gürültü, sıcaklık ve diğer işyeri stresleri ile birleşmesi sonucu ortaya çıkan tehlikeler olarak sayılabilir (Anonim). Bu ve benzeri tehlikelere maruz kalan çalışanlarda akut ya da kronik işyeri hastalıkları olan kanser, solunum sistemi hastalıkları, kalp hastalıkları, zehirlenme veya sinirsel (nörolojik) rahatsızlıklar ve bozukluklar ortaya çıkabilmektedir. Bununla birlikte kimi işyeri kazalarının olumsuz etkileri fiziksel, psiko-sosyal ve ekonomik anlamda hemen işçiler üzerinde etkisini gösterebilirken (patlama, yangın, düşme, göçük altında kalma vb.), bazı tehlikelerin olası sonuçları ise daha uzun sürede etkilerini gösterebilir (kanser, solunum yolu rahatsızlıkları gibi) (Anonim). Çeşitli tehlikelerden korunum yolları ise bir takım bilgi eksikliği, denetim sorunları, bilinçsizlik ve kullanılan malzeme (ya da maddelerin) karakterlerinin ya da kullanım şekillerinin değişmesi gibi nedenlere bağlı olarak oldukça güç olabilmektedir. Örneğin daha önce herhangi bir zararlı etkisi olmadığı düşünülen

ya da bu etkisi bilinmeyen kimi kimyasalların aslında sağlığa son derece zararlı olduğu sonradan öğrenilmiş olabilir (Anonim). Dolayısıyla işyerlerindeki tehlike ve risklerin karakterleri ve etki alanları da değişime uğramaktadır. Bu anlamda işyeri ve işçi sağlığının sağlanabilmesi için karşımıza çıkan temel kavram güvenlik olmaktadır. İşyeri ve çalışan güvenliğinin sağlanması için uzun yıllardır bir çok ülke hem kendi kanun ve yönetmeliklerinde bir takım değişiklikler yapmış, hem de uluslararası örgütler konu üzerinde araştırma ve çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede ülkelerin işyeri ve işçi güvenliği ve sağlığı politikalarında başarı durumlarını görmek için yapılan istatistiksel karşılaştırmalar sıklıkla kullanılmaktadır. Bu karşılaştırmalar bir taraftan problem alanlarını ortaya koyarken öte taraftan da olası iyileştirmeler için tavsiyeler oluşturulmasında katkı sunabilmektedir. Ancak bu istatistikî veriler genel olarak belirli kurum ve organizasyonlardan elde edilebilmektedir. Bu kurumlar arasında öne çıkanlar sosyal güvenlik kurumları ile sigorta firmalarıdır (Anonim). Bununla birlikte, bu veriler çoğu zaman bir takım kısıtlar ile karşılaşılabilmektedir. Bu kısıtların en temelinde sosyal güvencesi olmayan ya da herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kaydı olmayan bir çok işçinin yaşadığı kazaların bu veriler içerisinde yer alamaması olasılığıdır. Bir başka kısıt ise sigorta firmalarında kaydı olan çalışanların, kaydı olmayanlarla karşılaştırıldığında gerçek rakamları gösterememesidir. (Anonim) Aynı zamanda sigorta firmalarının küçük kazaları istatistikî veri olarak tutmaması ya da yeterli kaza sınıflandırması yapmaması, hem hangi kaza olasılıklarının ve risklerinin olduğunu anlamadan sıkıntılar yaratmakta hem de kazaların niteliğini tespit etmekte sorunlar doğurabilmektedir. Oysa kayıt dışı ve herhangi bir sosyal güvenliği olmadan çalışanların yaşadığı kazalar da en az diğerleri kadar önemli veriler oluşturmaktadır. Ayrıca, genelde ölümlü ya da ciddi fiziksel hasarlar bırakan kazalar istatistiksel veriler arasına girmektedir. Fakat diğer küçük kazalar ve tehlikeler de en az büyük kazalar ve tehlikeler kadar önemli veriler elde etmek açısından ciddiye alınmalıdır. Dolayısıyla her türlü kaza ve işyeri güvenliği sorunu bütüncül düşünülmeli, buna göre önleyici ve risk azaltıcı

1 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/118943-selde-sekiz-kadin-oldu-mahkeme-isvereni-tahliye-etti>

tedbirler geliştirilmesine çalışılmalıdır. Bunlarla birlikte bazı sektörler de mevcut işçi güvenliği ve sağlığı ile ilgili sistemlere bütünüyle kayıtlı olmayabilmektedir. Özellikle tarım ve gemcilik (denizcilik) sektörlerinde çalışan işçiler genelde sigorta ve sağlık konularında problemler yaşayabilmektedir (Anonim). Bu sebeple, bu sektörlerde yaşanan kazalarda istatistiksel olarak işyeri ve işçi kazaları istatistiklerine girmemektedir. Örneğin ülkemizde tarım sektöründe çalışan geçici işçi statüsündeki bir çok kişi her yıl özellikle trafik kazalarında (kamyon, traktör, minibüs vb. devrilmesi ya da çarpışması gibi) hayatını kaybetmektedir. İşyeri güvenliği ve işçi sağlığından sorumlu kamu kurumlarında görevli ilgili müfettiş ya da diğer denetim elemanları ise çoğunlukla kazalar ya da hastalıklar oluşuktan sonra istatistiki bilgi toplama amaçlı olarak müdahil olmakta, bu anlamda tehlikeleri tespit ederek riskleri azaltacak bir denetim mekanizması aktif ve verimli olarak işletilememektedir.

Üretim tesislerinde ve sanayi yapılarında meydana gelen kazalar ülkemizde son yıllarda ciddi can kayıplarına neden olmaktadır. Bu tip kazaların nedenleri daha çok insan hatası ve denetimsiz işletme sistemlerine bağlanmaktadır. Bununla birlikte, meydana gelen kazaların istatistiksel bir dökümünün yapılması ve kazaların nedenlerinin ortaya çıkarılması tehlike ve risklerin azaltılmasında önemli katkılar sunacaktır. Chang ve Lin (2003)'ün yaptıkları bir araştırmada dünya üzerinde farklı kıtalarda ve ülkelerde son 40 yıl içerisinde yaşanan depolama tankı (ya da kazan) kazalarının nedenleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu amaçla 242 farklı kaza incelenmiş ve genel olarak kazaları meydana getiren nedenler sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Yangın, patlama, dökülme, zehirli gaz sızıntısı vb. kazaların oluş nedenleri arasında yıldırım düşmesi ve tamirat (ya da bakım-onarım) kaynaklı hatalar en fazla rastlanan kaza sebepleri olarak kayda geçmiştir. Diğerleri ise işletme hataları, hatalı malzeme kullanılması, sabotaj, kırılma-kopma veya parçalanma, statik elektrik, açıkta olan ateş (ya da alev) kaynakları gibi sebepler olarak gösterilmektedir.

Ceylan'ın (2011) yaptığı araştırma sonuçlarına göre ise Türkiye'deki iş kazaları ve işçi sağlığı açısından görünüm şu şekilde özetlenebilmektedir.

- Her ne kadar ülke genelinde iş kazalarında son yıllarda istatistiki olarak belirgin bir azalma yaşanmasına karşın ölüm, sürekli iş göremezlik ve geçici iş göremezlik sayılarında benzer bir oranda veya dikkate değer bir azalma olmamıştır. Buna bağlı olarak 'Maden Sektörü' ve 'İnşaat Sektörü' gibi, ölümlü iş kazası sıklığının fazla olduğu sektörlerde kazaları ve işçi sağlığını tehdit eden riskleri azaltma yönünde daha fazla çaba sarf edilmesi gerekmektedir.
- Türkiye'de yaşanan iş kazalarının yaklaşık %62 gibi bir oranı çalışan sayısı ellinin altında olan işletmelerde meydana gelmektedir. Bununla birlikte iş kanunu elliden az işçi çalıştıran işletmeler için iş sağlığı ve güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi, iş sağlığı ve güvenliği kurulu gibi zorunlu olması gereken alanlarda büyük muafiyetler getirmektedir. Dolayısıyla bu problem alanının çözümü önem arz etmekte ve küçük ölçekli işletmelerin iş güvenliği hizmetlerinden yararlanacağı bir mekanizma en kısa zamanda oluşturulması gerekmektedir.
- Türkiye genelinde meydana gelen iş kazalarının istatistiki veri oluşturulması için sosyal güvenlik kurumuna bildirilmesi süreçleri oldukça sorunlu yürümektedir. Yaşanan her türlü kazanın kayıt altına alınması ülkedeki iş güvenliği probleminin gerçek boyutlarının tespit etmek açısından son derece önemlidir. Kaza istatistiklerinin ve kayıtların düzenli tutulamayıp ve yeterli kaza bildiriminin olmamasında birçok nedenin yanında özellikle sigortasız işçi çalıştırma, küçük ölçekli işletmelerde iş güvenliği uzmanlarının olmayışı, işletme sahiplerinin ve çalışanların bilinçsizliği, denetimlerin yetersizliği faktörlerin etkili olduğu düşünülmektedir.
- Ülkenin ölümlü iş kazası sıklığı açısından araştırmada incelenen 15 Avrupa Birliği ülkesi ortalamasının 7 katından daha fazla bir kaza

Resim 1. Kahramanmaraş'ta bir kot boyama fabrikasında meydana gelen patlama sonucu (13 Nisan 2012) binanın neredeyse üçte ikisi göçerken patlama ve çökme sonucu 4 işçi yaşamını yitirmiştir.
Resim kaynakları: www.hurriyet.com.tr; <http://www.ntvmsnbc.com>; <http://www.stargazete.com>

sıklığına sahip olduğu görülmektedir. Yine aynı araştırmaya göre, incelenen 10 ülke arasında, ölümlü kaza sıklığında Türkiye ve Rusya, Hindistan'ın ardından en yüksek sıklığa sahip ülkeler olarak görülmektedir.

- Araştırmanın bir başka sonucu ise Türkiye'nin incelenen 4 ülke içinde kaza sonrası iş göremezlik sıklığı istatistiklerinde en yüksek orana sahip olduğunu göstermektedir. Hatta elde edilen değerler iş güvenliğine çok önem veren Almanya ve Finlandiya gibi ülkelere 10 kat daha fazla olduğunu ortaya çıkmaktadır.

Yukarıda sayılan ve benzer sebeplerle meydana gelen kazalara ülkemizde de sıklıkla rastlanabilmektedir. En son 13 Nisan'da (2012) Kahramanmaraş'ta bir kot boyama fabrikasında kazan bakımı sırasında meydana gelen patlamada dört işçi hayatını kaybetmiş, en az dokuz işçide yaralanmıştır (**Resim 1**). Bu örnekler rahatlıkla çoğaltılabilir. 2007-2012 yılları arasında Tuzla'da bulunan tersanelerde sıklıkla meydana gelen kazalarda 500'e yakın işçinin ölümü, 31 Ocak 2008 tarihinde İstanbul Davutpaşa'da kaçak olduğu tespit edilen bir işyerinde meydana gelen patlamada 23 İşçinin hayatını kaybetmesi, 11 Mart 2012'de yine İstanbul Esenyurt'ta yapımı devam eden bir alışveriş merkezi şantiyesinde kurulu olan işçi barınağında çıkan yangın sonucu 11 işçinin hayatını kaybetmesi sadece bazı örnekler olarak verilebilir. Tüm kazalar ciddi can kayıpları ile sonuçlanmış ve hemen hemen

hepsinde de eğer önceden gerekli önlemlerin alınması sağlanmış olsa kazaların yaşanmayacağı açıkça belirlenmiştir.

Ankara'da 3 Şubat 2011'de OSTİM ve İvedik organize sanayi bölgelerinde meydana gelen felaketin üzerinden bir yılı aşkın bir süre geçti. İki farklı işyerinde aynı gün içerisinde farklı saatlerde meydana gelen patlamalarda 20 işçi ve çalışan hayatını kaybetmiş, bir çok çalışan da yaralanmıştı (Özden, 2011)². Her iki iş yerinde de ağır hasar meydana gelmiş, yakın çevrede de patlamaların etkisi ile hasarlar oluşmuştu. Patlamaların sebebi ise bu işyerlerinde kullanılan ve içerisi (yanıcı-patlayıcı) gaz dolu olan sanayi tüplerinin kalitesiz, kontrolsüz ve hatalı üretimi sonucu kullanım sırasında patlaması ile olduğu resmi olarak açıklanmıştı. Bu anlamda ortaya konan sonuca göre içerisinde doğal gaz olması gereken tüpler oksijen gazı ile doldurulmuştu (Yenişafak, 2011; Cumhuriyet, 2011)³. Raporun detaylarında ise şu bilgilere rastlanmaktaydı (Haber7, 2011)⁴: "patlamaların meydana geldiği işyerlerine firmaca

2 Özden, A. T., 2011. Ostim Patlamalarının Bize Hatırlattıkları ve Enkaz Altında Kalan Denetim Sistemi, Bülten, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Sayı 87, syf. 30-32, Mart.

3 Yenişafak Gazetesi, 2011. <http://yenisafak.com.tr/Gundem/?i=352574>, Kasım 11 (erişim Şubat 2012) Cumhuriyet, 2011. <http://www.cumhuriyet.com.tr/?hn=276454>, Eylül 12 (erişim Şubat 2012)

4 Haber7, 2011. <http://www.haber7.com/haber/20110911/OSTIM-davasi-yarin-basliyor.php>, Eylül 11 (erişim Şubat 2012).

Resim 2. 3 Şubat patlaması sonrası OSTİM’de hasar gören ve patlamanın olduğu bina. Fotoğraflar Şubat 2011’de çekilmiştir.

satışı yapılan oksijen tüplerinden bir bölümüne daha önceden doğalgaz dolup boşaltıldıktan sonra, oksijen gazı doldurularak gönderildiği, gönderilen doğalgaz ve oksijen karışımının yüzde 5-15 arasındaki bir patlama aralığında olduğu belirtilmiş... İşyerlerinde açılan regülatör vanasındaki sürtünme nedeniyle patlamanın meydana geldiği kaydedilen raporda, patlamanın etkisiyle işyerinde bulunan diğer yanıcı gazların infilakı ve ortamdaki ateşli sistemlerin çalışmasının yangına neden olduğu ve patlamanın etkisini artırdığı kaydedilmiştir”.

Bununla birlikte basına yansıyan ve dava süreçleri ile ilgili yapılan haber ve bilgilendirmelerde gerek tanık ifadeleri gerekse avukat taleplerinden anlaşıldığı üzere patlamaların meydana geldiği her iki firmanında gerekli denetim faaliyetlerini yerine getirmedikleri ya da getiremedikleri sonucu çıkabilmektedir (Etkin Haber, 2011; Yarın Haber, 2012; Stargazete, 2011)⁵. Dava süreci henüz devam eden patlamalar ile ilgili yargının vereceği karar da merakla beklenmektedir.

⁵ Etkin Haber, 2011. <http://www.etha.com.tr/Haber/2011/12/22/guncel/ostim-davasi-17-subatta/>, Aralık 22 (erişim Şubat 2012)
Yarın Haber, 2011. <http://www.yarinhaber.net/HaberGoster/f8b20d7d-fd95-439d-afb3-6c2e081ac701/%E2%80%99Costim-davasi-emsal-olsun%E2%80%9D.aspx>, Şubat 17 (erişim Şubat 2012)
Stargazete, 2011. <http://www.stargazete.com/guncel/ostim-davasinda-uzman-itirafi-haber-399459.htm>, Kasım 23 (erişim Şubat 2012)

İlk patlamanın gerçekleştiği yapı OSTİM içerisinde yer alan endüstriyel yapılar içerisinde bina kütlesi açısından görece büyük sayılabilecek bir tesistir. 3 Şubat (2011) patlaması sonucu bu yapıda çok önemli hasarlar meydana gelmiştir. Patlamanın hemen sonrasında bölgeye yapılan ziyarette felaketin yapı üzerindeki etkileri ayrıntılı olarak gözlemlenmiştir (**Resim 2**).

Bu yapıya yapılan ikinci ziyarette (Nisan, 2012) ise yapının bir süre önce onararak tekrar kullanıma başlandığı görülmüştür (**Resim 3**). Yapı ile ilgili olarak şu anda bu binada faaliyet sürdüren Hidropol Mühendislik firması yetkilisi ile görüşülmüştür. Patlamanın olduğu firma henüz davası sürdüğü ve işletme ruhsatı alamadığı için artık faaliyet gösterememektedir. Bu sebeple yapı yeni bir firma tarafından patlamadan kısa bir süre sonra satın alınmıştır. Binanın tekrar kullanıma açılabilmesi için gerek patlama ile ilgili (adli, hukuki) raporların tamamlanması, gerekse yapının aldığı hasar neticesinde onararak tekrar kullanılabilmesi için gerekli teknik (mühendislik) raporlarının hazırlanabilmesine yönelik bir süreç gerekmiştir. Bu sebeple Mayıs (2011) tarihine kadar bu raporların tamamlanması ve ruhsat alma işlemleri sürmüştür. Mayıs ayından Ekim (2011) ayına kadarki süreçte ise (yaklaşık altı aylık bir süreç) yapının onarım, tadilat ve dekorasyon işlemleri sürmüştür. Böylelikle bina ve yeni firma faaliyetlerine Ekim (2011) tarihinde yani patlamadan yaklaşık 10 ay

Resim 3. İlk patlama alanına yapılan yeniden ziyarette onarılmış ve işletmeye açılmış binanın resimleri. Fotoğraflar (OSTİM, Ankara) Nisan 2012'de çekilmiştir.

sonra yeniden başlayabilmiştir. Yeni bina 5 ay gibi bir süredir faaliyettedir.

İkinci patlamanın olduğu yapı görece ilk binaya göre daha küçük olmakla birlikte yapının tasarım ve yerleşim şekli ile ilkinden önemli farklılıklar içerdiği görülmektedir. Her şeyden önce ilk yapı, yanında bitişik veya çok yakın bir başka sanayi yapısı ya da üretim tesisi barındırmazken ikinci yapının bulunduğu bina başka endüstri yapılarının da yer aldığı sıra binalar (bitişik nizam yapılar) şeklinde oluşmaktadır (**Resim 4**). Bu önemli farklılık ikinci binada bir firmada meydana gelen patlamanın bitişikindeki diğer firmalarda da ciddi hasarlar oluşturmaya neden olmuştur. Aynı şekilde bu binayı ilk binadan ayıran bir başka özellikte ilk binanın prefabrik teknolojisi ile ikinci binanın prefabrik teknolojilerinin farklılıkları ve detaylandırılmalarıdır. Dolayısıyla ilk yapıda patlamanın yol açtığı hasar başka nedenlerin yanında (patlamanın şiddeti, kullanılan malzemelerin dayanımı, patlamanın yol açtığı yangının şiddeti, yapıların tasarım ve fonksiyon farklılıkları vb.) binanın yapım teknolojisi ve yapım metodu ile kullanılan yapı malzemeleri) açısından ikinci yapıdan önemli farklılıklar da göstermektedir. Bu anlamda ikinci binanın patlama

sonrası onarılamayacak kadar ağır hasar almış olması ve büyük ihtimalle yıkılarak yeniden yapılması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Bu yapıya yapılan ikinci ziyarette (Nisan, 2012) ise yapının henüz herhangi bir şekilde müdahale görmediği ve sadece çevresinin biraz temizlendiği ancak yapının patlama sonrası olduğu gibi bırakıldığı gözlenmiştir (**Resim 5**). İkinci patlama sonucunda ortaya çıkan hasar sonucu işletme fonksiyonlarını kaybeden bu tesiste aradan geçen bir yılı aşkın süre içerisinde yeniden faaliyete geçilebilmesi için herhangi bir girişimin başlatılmadığı anlaşılmaktadır. Yapıların terkedilmiş enkazlar olarak bulunması sebebiyle bu yapıların mevcut durumu ile ilgili herhangi bir yetkiliden de bilgi almak mümkün olamamıştır. Bununla birlikte çevrede bulunan insanlar ve diğer işletmelerde çalışanlar sadece meraklı ve bir o kadar da endişeli gözlerle ziyaretimizi ve bu yapılarda gerçekleştirdiğimiz belgelenmeleri dikkatlice takip etmişler ancak konu ile ilgili görüşmekten kaçınmışlardır.

OSTİM ve İvedik OSB'ne patlamalardan bir yılı aşkın bir zaman sonra yapılan ikinci ziyarette genel anlamda sorunların gözlemsel düzeyde sürdüğünü tespit ettik. Bununla birlikte sanayi alanına ve tesislerine son

Resim 4. 3 Şubat 2011’de yaşanan ikinci patlama sonrası İvedik OSB’de hasar gören ve patlamanın olduğu bina. Fotoğraflar Şubat 2011’de çekilmiştir.

derece yakın ve kontrolsüz olarak yaklaşan konut alanlarının da yeni risk sektörleri oluşturduğunu gözlemledik. Bu doğrultuda bölgenin iyileştirilmesi ve risk alanlarının azaltılması için çok acele adımlar atılması gerektiği görülmektedir.

Endüstri tesislerinde yaşanan teknolojik kaynaklı afetler OSTİM örneğinde de görüldüğü gibi bu işletmelerde hem can kaybına neden olmakta hem de önemli iş kesintilerine sebep olmaktadır. Doğrudan etkileri yanında bu tesislerin çalışma ya da işletme faaliyetlerini uzun süre başlatamaması ya da hiç başlatamaması bu sektörlerde çalışan diğer tesis ve yan sanayi işletmelerini de ekonomik olarak zor durumda bırakabilmektedir. Aynı şekilde, bu işletmelerde hayatını kaybedenler ile yaralananlar, sakat kalanlar (engelli olanlar) yanında işlerini kaybedenler için de aile bütçelerinde ve geçim kaynaklarında önemli kayıplar yaşanmakta ve bu etkiler de orta ve uzun vadede olumsuz ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlara neden olabilmektedir. Dolayısıyla istatistiki veriler ve ekonomik kayıplar bir yana ortada çok ciddi insani sorunlar yaşandığı, ölen ve yaralananların yakınlarında ortaya çıkan felaket sonrası travma durumlarının ise genellikle hem

basının hem de yetkililerin gündemlerinde olmadığı çok açıktır.

Uzun vadede bölgede riskleri azaltıcı ve risklere karşı bilinç artırıcı faaliyetler uygulanamaması hem bölgede çalışanlar hem de yaşayanlar için risk algısı ve değerlendirme kapasitesi oluşturulamamasına, daha kaderci bir yaklaşım izlenmesine ve bilinmeyene (afete) karşı her zaman büyük bir korku ve endişe taşınmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla bölgesel kalkınma yaklaşımını bütüncül bir süreç içerisinde değerlendirmek gerektiği ortaya çıkmaktadır. Kalkınma çalışmalarında sanayinin ve üretimin önemi ile aynı oranda bu alanların güvenli çalışma ve gelişmesi de önemli görülmelidir. Böylelikle bir afeti tekil veya etkilediği alan içinde düşünmek yerine daha geniş bir açıdan, bütüncül ve uzun vadeli etkilerini de hesaba katarak düşünmek, buna göre önlemler almak daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Bu anlamda yapılması gerekenler ise;

Mevcut risk sektörlerinin ve riskli alanların (hem yapısal, hem de ekonomik anlamda) hızlı bir şekilde tespit edilmesi,

Resim 5. İvedik OSB’de yaşanan ikinci patlamadan sonra geçen bir yılı aşkın sürede hasar gören yapılarda herhangi bir faaliyet gözlenmemektedir. Fotoğraflar (İvedik OSB, Ankara) Nisan 2012’de çekilmiştir.

Risk azaltma ve sakınım planlamalarının yapılması,

Sanayi tesisi – konut alanı birlikteliğinde kontrollü büyümenin sağlanması ve yapım süreçleri ile kullanım süreçlerinde denetimin sağlanması,

Sanayi tesislerinde fonksiyon değişikliklerinin mutlaka denetim altında yapılması,

Bölgedeki tüm yapıların envanterlerinin çıkarılması, zayıf noktalarının tespit edilmesi, güçlendirilmesi gerekenlerin güçlendirilmesi, yıkılıp yeniden yapılması gerekenlerin gerekli projelendirilmelerinin tamamlanması,

Tüm bu süreçlere özel sektörün, işyerlerinin ve halkın katılımının sağlanması şeklinde sıralamak mümkün olabilir.

Ancak tüm bunlarla birlikte ilgili mevzuatın yeniden ve titizlikle ele alınması gerektiği, işçi sağlığı ve güvenliği konularının son derece hassas ve bir o kadar da insani sorunlar olduğu, bu sorunun insan hakları ve elbette işçi hakları sorunu olduğu, sadece istatistiki veriler ile ele alınamayacağı unutulmamalıdır. Zaten istatistiki verilerin de ortaya çıkarılması mevcut sorun alanlarına çözümler üretmek amaçlı değil midir? Eğer bu verilerden ve yaşanan olaylardan ders alınamayacaksa istatistik tutmanın ne tür faydası olacaktır? Son olarak üzerinde durulması gereken nokta ise, yöneticilerin ve siyasi otoritenin artık “kadercilik” aracını kullanmayı bir yana bırakarak gerçeklerle yüzleşmesi ve toplumun refah ve mutluluğu için, adaletli ve güvenli bir çalışma ortamı sağlanabilmesi için gereken akılcı tedbirleri alması gerekmektedir. ■

Kaynaklar:

Ergör, O.A., Demiral, Y., ve Pıyal, Y.B., 2003. A Significant Outcome of Work Life: Occupational Accidents in a Developing Country, Turkey, Journal of Occupational Health, Sayı 45, syf. 74-80.

Anonim, Occupational Accidents in OECD Countries.

<http://www.oecd.org/dataoecd/63/54/3888265.pdf> (Nisan 2012’de ulaşılmıştır).

Chang, J.I., Lin, C-C., 2006. A Study of Storage Tank Accidents, Journal of Loss Prevention in the Process Industries, Sayı 19, syf. 51-59.

Uysal, B., Özçifçi, A., ve Kurt, Ş., 2005. Analysis of Industrial Accidents Occured in Small and Medium-sized Furniture Manufacturing Firms in Turkey, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, Sayı 18(3), syf. 439-451.

Takala, J., 1999. Global Estimates of Fatal Occupational Accidents, Epidemiology, Sayı 10(5), syf. 640-646.

Yeşildal, N., 2005. Sağlık Hizmetlerinde İş Kazaları ve Şiddetin Değerlendirilmesi, TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, Sayı 4(5), syf. 280-302.

Ünal, H.G., Yaman, K., ve Gök, A., 2008. Türkiye’de Tarımsal İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının Maliyeti Üzerine Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Bilimleri Dergisi, Sayı 14(4), syf. 428-435.

Ceylan, H., 2011. Türkiye’deki İş Kazalarının Genel Görünümü ve Gelişmiş Ülkelerle Kıyaslanması, International Journal of Engineering Research and Development, Sayı 3(2), syf. 18-24.

BASIN AÇIKLAMASI

Çaycuma Faciası Görüşü

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
11.04.2012

Zonguldak ili Çaycuma ilçesinde Filyos Çayı üzerinde bulunan köprünün 06.04.2012 tarihinde saat 16.00 civarında çökmesi sonucu bir otomobil ve bir minibüs suya düşmüş, minibüste olduğu tahmin edilen 10 kişi ve olay sırasında köprüde bulunduğu tahmin edilen 5 kişi sulara kapılmıştır. Olayın ardından başlatılan arama kurtarma çalışmaları halen sürmektedir ancak henüz bir kişinin cenazesine ulaşılabilmektedir.

Çaycuma'da yaşanan facianın hemen ardından İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubemize bağlı Zonguldak temsilciliğimiz hızla bir ekip oluşturarak bölgeye itikal etmiş, olay yerindeki incelemelerini bir rapor haline getirmiştir. Temsilciliğimizin hazırladığı ön rapor Çaycuma faciasının nedenlerini gözler önüne sermektedir.

Çökme yaşanan köprü 1951 yılında tamamlanarak hizmete girmiş olup, son bakımı 2010 yılında karayolları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bakım çalışmalarının nasıl yapıldığı bilinmemektedir. Ancak inşaatından bugüne 61 yıl boyunca hizmet vermiş olan bir köprünün kullanımına devam edilebilmesi için periyodik kontrollerinin ve bu kontroller doğrultusunda, gerekli görülmesi halinde, sağlıklı bir onarım ve güçlendirme çalışmalarının yapılmış olması beklenir.

Ülkenin kurumlarını etkisizleştirerek her kaynağı hızla özel sektörün insafına terk edenler, hem Karayolları Genel Müdürlüğü gibi köklü bir kurumun böylesi bir faciada pay sahibi olmasına yol açmış, hem de birbiriyle ilişkide olması gereken kurumlar arasında koordinasyon sorunu yaşanmasına neden olmuşlardır.

Zira Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilileri köprünün bakımını yaptıktan sonra yol ağından çıkararak Çaycuma Belediyesi'ne teslim ettiklerini söylerken, Belediye yetkilileri köprüyü karayollarından teslim almadıklarını ifade etmektedir.

Hangi idarenin sorumluluk alanında olduğu bir muamma olan köprünün aynı zamanda bir nehir yapısı olması, konunun Devlet Su İşlerini ilgilendiren bir boyutu olduğunu da göstermektedir.

İki yılda bir onarım çalışması yapıldığı ifade edilen bir köprü yıkılıyorsa, bunun olası iki nedeni vardır. Biri onarım çalışmalarının yetersiz ve üstünkörü yapılmış olması, diğeri ise nehir morfolojisinin bozulmasına neden olan uygulamalar, yani köprü ayaklarının altındaki tahkimat malzemesinin bir nedenle yetersiz kalmasıdır. Temsilciliğimizin raporuna göre, köprünün yıkılmayan ayaklarında da temel altındaki oyulmalar gözle görülebilmektedir.

Gelişmiş ülkelerdeki köprü çökme istatistiklerine göre köprülerin %50'den fazlasının hidrolik etkenler yüzünden çökmektedir. Hidrolik etkenlerin başında köprü temel seviyesinde oyulma olarak tabir edilen temeli destekleyen toprağın su akış hızına ve diğer hidrolik parametrelere bağlı olarak yer değiştirmesi ve desteklediği temelin açığa çıkması ile yanal direnimini zayıflatmasıdır. Zayıflayan temelin kuvvetli bir su akış durumunda oynaması ise üstyapısında giriş oturma mesafesi az olan köprülerde Çaycuma köprüsü gibi düşmelere neden olmaktadır. Oyulmayı hızlandıran başka etken ise köprü yakınından kaçak kum çekilmesi veya köprüyü hidrolik etkilerden korumak için koyulan tahkimatın alınmasıdır. Bu nedenle ülke genelinde Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bir kuralı olarak nehir köprülerinin 300 metre üstünden veya 300 metre aşağısından kum çekilmesi yasaktır. Ancak söz konusu yasağa ne kadar uyulduğu bilinmemektedir.

Facianın asıl nedenlerinin ortaya çıkarılması ve bu faciadan ders alınması için aşağıdaki sorulara yanıt veren ayrıntılı bir teknik inceleme yapılmalıdır:

- Filyos Çayı üzerindeki HES'lerin tahkimatın aşınmasında etkisi var mıdır?

Çaycuma Köprüsü: 6 Nisan'da kısmen yıkılarak 15 cana mal oldu.
Kaynak: www.hurriyet.com.tr

- Söz konusu HES`lerin nehir yatağından agregalımı yaptıklarına ilişkin duyumlar vardır. Bu duyumlar doğru mudur?
- Doğruysa, derenin debisini, nehrin morfolojisini ve dolayısıyla da köprü ayaklarının dengesini olumsuz etkileyecek bu alımlara nasıl ve kimler tarafından izin verilmiştir?
- Köprü Ayaklarını koruyan setler sökülüş müdür?
- Karabük Hidroelektrik Santrali barajının kapaklarının açılması, dolayısıyla suyun debisinin artması, bu setlerin yerinden sökülmesinde etken olmuş mudur?

Ülkemizdeki köprülerin deprem performanslarına bakıldığında bina türü yapılara kıyasla daha az hasar gördükleri söylenebilmektedir. Van 2011 depreminden sonra incelenen köprülerin sadece %10 unda az hasar görülmüş ve diğer incelenen köprülerin ise hasarsız olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda, ülkemizde köprü yapım ve tasarımı uygulanan metotların biraz daha dikkatle uygulandığı söylenebilir. İleride bu tip kazaların önlenmesi ancak periyodik muayeneler ile mümkün olabilir. Bu bağlamda tüm köprülerin periyodik kontrolleri yapılmalı, bakıma ihtiyacı olan köprüler belirlenmeli ve sınıflandırılmalıdır. Bu ise ancak etkili bir köprü işletim sistemi oluşturmakla gerçekleştirilebilir. ■

İstanbul Boğazı'na Üçüncü Köprü Projesi

3. Köprü Yerine Yaşam Platformu

3. Köprü Yerine Yaşam Platformu bileşenleri, 3. köprü ihalesinin gerçekleşeceği Karayolları Genel Müdürlüğü binası önünde 20 Nisan 2012 tarihinde bir protesto gerçekleştirdi. "Yaşam ihaleye çıkarılamaz" pankartı ile Yüksel Caddesi'nden Karayolları Genel Müdürlüğü Binası'na kadar yürüyen Platform üyeleri tarafından yapılan çağırısı yayınlıyoruz.

3. Köprü Yağmasına Karşı 20 Nisan'da Ankara'dayız

3. Köprü Yerine Yaşam Platformu

AKP hükümeti ve sermaye artık 3. Köprü cinayetini işlemeye hazır. Ağustos ayından bu yana dört kez ertelenen ihalenin yeni tarihi açıklandı: **20 Nisan 2012 Cuma, saat 10.00.**

Kriz nedeniyle ihaleye girmekte nazlanan sermaye, AKP hükümeti ile aylardır kapalı kapılar ardında sürdürdüğü kirli pazarlıklar sayesinde inanılmaz ayrıcalıklar elde etti. Önce,

projeyi üstlenecek sermaye grubunun ödeyeceği kamulaştırma bedelleri kademeli olarak düşürüldü. Sonra, şirketler kamulaştırma ve müşavirlik bedellerinin tamamından kurtarıldı. Yetmedi! Çünkü şirketler, AKP hükümetinin 3. köprü cinayetini İstanbul halkına dayatmak için yıllardır söylediği, "köprü'nün trafik yoğunluğunu çözmek için ihtiyaç olduğu" yalanını yemedi. Bu yüzden AKP, köprüden araç geçsin geçmesin, günlük 135 bin araç x 3 dolarlık kar garantisini halkın cebinden şirketlere bahsetti. Bu da yetmedi! 5 Nisan'daki ihale tarihi 20 Nisan'a ertelenerek, sağlık ve ulaşım alanlarındaki birçok yağma projesinin yanı sıra, 3. Köprü projesini üstlenecek firmalara KDV muafiyeti sağlandı. Orman alanlarının ve kent arazilerinin yağmalanmasını hızlandıran 2-B ve Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi yasaları ve "acele kamulaştırma" kararlarıyla birlikte, İstanbul kenti dört bir taraftan sermaye kuşatması altına alındı. Artık dört başı mamur bir cinayet için her şey tamam!

Bizler, sermayenin değil bilimin ve emeğin İstanbul'unu; kentsel yıkımı değil, insanca yaşamı savunular olarak, tüm yaşam savunucularını AKP'nin ve sermayenin 3. Köprü cinayetine karşı 20 Nisan Cuma günü saat 10.00'da ihalenin yapılacağı Karayolları Genel Müdürlüğü önünde olmaya çağırıyoruz. Bir kez daha tekrarlıyoruz:

• 3. Köprü Projesi İstanbul'un ve Türkiye'nin değil, AKP'nin siyasi projesi ve rantçı inşaat şirketlerinin ihtiyacıdır. İstanbul halkının gerçek ihtiyacı toplu ulaşım; ormanlarımızın ve su havzalarımızın korunduğu temiz, yaşanabilir bir çevre; bu kenti var eden emekçilerin barınma, güvenceli çalışma ve yaşama haklarının garanti altına alındığı bir İstanbul'dur. İstanbul'un trafik sorununu çözmek için yeni köprülere değil, raylı ulaşım ile deniz yolunun etkin biçimde kullanılmasına, bu ikisinin kesiştiği yeni

Haydarpaşalara ihtiyaç varken, AKP'nin bunun tam tersini yapmasının nedeni kör iktidar ve kar hırsıdır.

- İstanbul'un tamamını sermayenin şantiyesi haline getiren; Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Yasası ile kentleri inşaat şirketlerinin sonsuz talanına açan; akarsularımızı şirketlere pazarlayan; binlerce inşaat işçisini sendikasızsız sigortasız çalıştırarak ölüme mahkum eden çıkar çevreleri, 3. Köprü cinayeti için kamusal kaynaklarımızı yağmalamakta; cinayetin bedelini tüm Türkiye halkının sırtına yüklemektedir. **AKP hükümeti halkın kaynaklarını cinayet projeleri için yağmalamaktan vazgeçmeli; kamusal kaynaklarımız halkın gerçek ihtiyaçları için kullanılmalıdır.**

- AKP hükümeti 3. Köprü Projesi hakkında açılan davaların devam ettiğini ve bilirkişilerin olumsuz rapor verdiğini görmezden gelerek, bu hukuk, bilim, insan ve doğa düşmanı projenin ihalesini açmakta ısrar etmekte; Danıştay kararlarını ve hukuksal süreçleri çiğnemektedir. **Bu ihaleyi yapanlar ve projeye talip olacak şirketler, İstanbul kentine verecekleri telafisi mümkün olmayan zararlardan dolayı şahsen sorumlu olacaklardır.**

AKP hükümetinin bu hukuk dışı girişimine karşı, yaşamı ve İstanbul'u savunan herkesi, 18 Nisan Çarşamba günü saat 11.30'da İstanbul Adliyesi önünde yapacağımız suç duyurusu ve basın açıklamasına katılmaya çağırıyoruz.

Çünkü 3. Köprü demek, İstanbul'un taşını toprağını sermayeye peşkeş çekmek demektir. 3. Köprü demek, yoksul insanları mahallelerinden sürmek; Emek Sineması'nı, Haydarpaşa Garı'nı, Taksim Meydanı'nı sermayenin talanına açarak yok etmek demektir. 3. Köprü demek İstanbul'un ormanlık alanlarını, su havzalarını ve Sarıyer'i yok etmek demektir. 3. Köprü demek, İstanbul'un Anadolu yakasını finans ve inşaat tekellerine peşkeş çekmek; Marmara Park

şantiyesinde olduğu gibi inşaat işçilerini diri diri yanarak ölüme mahkum etmek demektir. 3. Köprü demek, 2B yasasıyla ormanlık alanları talan etmek; halktan yana bilim insanlarını işten çıkarmakla tehdit etmek; üniversiteleri kentsel dönüşümün yordakçısı haline getirmek demektir.

Taksim'den Haydarpaşa'ya, Esenyurt'tan Sarıyer'e İstanbul'un sermaye tarafından yağmalanmasına hayır diyen herkesi, 20 Nisan Cuma günü saat 10.00'da ihalenin yapılacağı Karayolları Genel Müdürlüğü önünde olmaya çağırıyoruz.

<http://kopruyerineyasam.blogspot.com/>

Orman Alanları Değil Aslında Geleceğimiz Satışta!

TMMOB Şehir Plancıları Odası /TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
TMMOB Peyzaj Mimarları Odası/TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
19 Nisan 2012

18 Nisan 2012 tarihinde iktidar ve muhalefet partilerinin büyük uyumuyla kamuoyunda 2B kanunu olarak bilinen **"Orman Köylülerinin Kalkındırılmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun"** kapsamı genişletilerek dün itibari ile kanunlaşmıştır.

Kamuoyunda 2b arazileri olarak bilinen "orman vasfını kaybetmiş" bir başka ifadeyle Orman alanlarının işgali ile işgalcilerince ormanlar kesilerek yerine villalar, konutlar, ticarethaneler dikilmiş alanların işgalcilerine satılması hepimizin bildiği gibi İstanbul'un akciğerlerini talan eden zihniyetin iktidara gelmesi ile birlikte kamuoyunun gündemini meşgul etmeye başlamış, yeni orman alanları işgalleri için de yeni bir ivme yaratmıştı. O günlerde Ormanların korunması yönünde olan muhalif siyasal partilerin söylemleri, günümüzde kamu mallarının ranta ve talana açılması noktasında iktidarla olağanüstü bir ittifaka dönüşmüş durumdadır.

Kanun ile Orman alanlarının tarımsal gerekçelerle işgali olan kesimlerinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı yetkili bakanlık olarak tanımlanırken, iskanlı alanlar ile iskana açılacak "proje" alanları tapuda Hazine adına tescil edildikten sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkisine bırakılmakta, bu alanlardan elde edilecek gelirlerin %90'ı ise kentsel dönüşüme kaynak sağlamak amacı ile Genel Bütçeye gelir olarak aktarılmakta, kanun adında yer alan "Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi" işlemine ilişkin her hangi bir hükme kanun içinde yer verilmemektedir. Bu satış işlemlinden elde edilecek gelirin %90'ına kadar olan kesiminin "kentsel dönüşüm" amacıyla kullanılmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine özel ödenek olarak gelir kaydedilirken, her nasıl olacaksa bilinmez bir biçimde elde edilen gelirin %10 luk kesimiyle de satışı gerçekleşen orman alanlarının iki katı kadar alanın ıslahı, orman köylerinin nakli, iskanı ve kalkındırılması

amacıyla Orman Genel Müdürlüğü kullanımına tahsis edilmektedir.

Komisyon görüşmelerinde her ne kadar 2b uygulamalarının 1982 Anayasasında belirtilen tarihi esas almakta olduğu dile getirilmekle birlikte kanun içeriğinde anılan alanların 31.12.2011 tarihinden önce kullanıcısı olmak kaydı getirilerek, 2b alanlarını için geçerli olan köy nüfusuna kayıtlı kullanıcılarına yapılmasına ilişkin tahsis kaydı da kaldırılmış, işgalli orman alanlarının işgalcileri adına satışı işlemi bu taslakla onaya sunulmuş durumdadır.

BÖYLECE 2B ALANLARININ SATIŞINA YÖNELİK İLK HABERLERİN ORTAYA ATILDIĞI 2002 YILINDAN BU YANA ORTAYA ÇIKMIŞ OLAN YENİ İŞGALCİLER DE KAPSAMA ALINARAK ORMAN YAĞMASI MEŞRULAŞTIRILMIŞ OLMAKTADIR.

Orman ve hazine alanlarının talanıyla da yetinilmeyen Kanunda, ilk kanun teklifinde yer almayan;

- Devlet ormanlarında toplu yerleşimin bulunduğu alanların Bakanlar Kurulunca "yayla" ilan edilerek bu alanlarda mevcut yapılaşma durumunu belirleyen vaziyet planları yapılarak, tespit edilen taşınmazların Anayasa'nın 169 ve 170. Maddeleri değiştirilinceye kadar Orman Genel Müdürlüğü adına tescil edilerek işletmeye alınması ve işgalci yapı sahiplerine kiralanması, Orman Genel Müdürlüğünce yapılacak planlarla devlet ormanı niteliğindeki "yaylalarda" bina ve tesislerin yapılabilir hale getirilmesi,
- Orman alanlarında ve özel ormanlarda %6 olan yapı hakkının %15'e çıkarılması
- Üniversite ve yurtların kurulabilmesi için Orman alanlarının YÖK'e bedeli karşılığında satılabilmesi,
- 6831 sayılı kanunun 8. Maddesi uyarınca 31.12.2011 tarihinden önce müsaderesine

karar verilen ve tapuları iptal edilen fabrika ve ticari tesislerin işgalcilerine 29 yıllığına kiraya verilmesi de kabul edilmiştir.

“Orman Köylülerinin Kalkındırılmalarının Desteklenmesi” kılıfı altında **410.000 ha. Orman alanı işgalcilerine satılması karara bağlanırken, bununla da yetinilmeyip, hazineye ait 927.000 ha. Arazinin de tarım vb. amaçlarla kiracılarına veya isteklilerine satışı, bir başka ifade ile ülkemizin 8. Büyük ili olan Eskişehir ili ile eşit yüz ölçüme sahip bir alanın satışı** kabul edilmiş durumdadır.

İşgalcilerin ihyası o kadar öncelikli bir sorun olarak belirlenmiştir ki; işgalcilerine rayiç bedelinin %50'sine, peşin ödeme halinde %20 daha indirim yapılarak satışı planlanan kamu alanlarından, kamu hizmetine tahsisi gereken alanların kamulaştırılması halinde rayiç bedelin %100'ü ödenerek geri alınması bu yolla **işgalcilere haksız kazanç sağlanması** da kanun teklifinin 10. Maddesinde hükme bağlanmıştır.

Kanun teklifi sadece işgalli alanları değil, işgal edilmemiş ancak kentsel dönüşüm yapılarak daha yüksek rantlara konu edilebilecek, deprem vb. doğal afetler durumunda kullanılmak üzere talep edilmiş olup ta bu amaçla kullanılmamış orman alanlar da dahil olmak üzere orman alanlarını da “Proje Alanı” tanımı altında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kullanımına tahsis etmektedir.

“Orman Köylülerinin Kalkındırılması” gibi son derece masum bir talepmiş arkasına gizlenerek kamuoyuna diretilen taslakta Çevre ve Şehircilik Bakanlığına kaynak yaratmak amacına o kadar yoğunlaşmış durumdadır ki, TBMM tarafından kabul edilerek yasallaştırılmış bulunan “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” henüz kanunlaşmamış “Orman Köylülerinin Kalkındırılmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına

Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun Tasarısı”ndan elde edilecek gelire atıfta bulunmaktadır.

Kanunun “proje alanı” tanımı kentsel dönüşüm amacıyla kullanılabilir orman alanlarına atıfta bulunarak bu alanları Çevre ve Şehircilik Bakanlığının insaf ve yetkisine bırakırken, bu alanlarda yapılacak planlama çalışmaları sırasında diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alma zorunluluğu da ortadan kaldırılarak, doğal ve kültürel varlıkların bulunduğu sit alanlarında, sulama alanlarında vb. imar mevzuatı ile belirlenmiş kıstasların hiç birine tabii olmaksızın “proje alanlarının yapılaşmaya açılmasını hükme bağlamaktadır. Bu yolla orman alanlarının yanı sıra, kıyıların, meraların, kültürel varlıkların, halk sağlığının ve gelecek kuşakları devretmemiz gereken tüm değerlerin tahribatı için bu güne dek görülmemiş bir düzenleme hükme bağlanmış durumdadır.

Anayasa'nın yargı kararlarının uygulanma zorunluluğuna ilişkin açık hükmüne karşın bu kanun ile birlikte sürmekte olan davaların kadük hale getirilmesinin yanı sıra, kesinleşmiş ve hatta infaz edilmiş yargı kararlarına “haksahipleri”!) iki yıl içinde itiraz ederek işgal etmiş oldukları alanların satış hakkını elde edebileceklerdir. Söz konusu itirazın yapılması gereken mercii hukuk devletlerinde olması gereken biçimi ile gene yargı olmayıp, ilginç bir biçimde işgale konu olan yerdeki yetkili bakanlık ve hazine olarak tanımlanmış durumdadır. Yargı kararlarına müdahale o denli büyüktür ki, demokratik hakların başında gelen rayiç bedeller ve tahsislere konusunda vatandaşların yargı yoluna gitmesi kanun yoluyla engellenerek son derece açık, hukuk ihlalinin yanı sıra, demokratik hak arama yollarının ortadan kaldırıldığı ilk uygulama olarak ortaya konmuş durumdadır.

İçine girilmiş olan ekonomik kriz ortamından çıkış için iktidarcı seçilmiş olan inşaat sektörünün canlandırılması yoluyla krizi aşma politikasının

somutlaştığı bu kanunla; açıkça neo-liberal politikalarla bütünleşmiş yandaş sermayeye kaynak aktarmada bir araç yaratılmakta ve bu güne dek görülmemiş ölçüde hiçbir insani değer ve kural tanımaksızın ülkeyi yağma ve talana açarak yandaş sermayeye aktarılacak kaynakların yaratılması amaçlanmıştır.

İnsanlarımızın can kaybı ile ülkemizde yakıcılığını sürdüren ve iklim değişikliği ile yaşanan sel, fırtına konuları gündemde iken , çölleşme, su sorunu, doğal afetler gibi canlı yaşamını ve doğal dengeyi tehdit eden sorunların yanı sıra orman varlığı hızla azalırken, kültür varlıklarımızın korunması , yaşama koşullarının iyileştirilmesi, yoksullukla mücadele gibi temel başlıklar söz konusu iken, 2B alanlarına orman vasfını geri kazandırmaya yönelik bir çabanın yerine her fırsatta bu alanlardaki mevcut işgalleri meşrulaştırmaya yönelik yasal düzenlemelerin dayatılmasının masum bir amacı olmadığı açıktır.

Hükümetin tüm bu temel sorunları bir yana bırakarak yandaş sermayeye yasa ve hukuk tanımaz bir biçimde kaynak sağlama çabası içinde olması toplumsal açıdan affedilemez bir durumu ortaya koymaktadır,

Bu metinde imzası bulunan TMMOB ye bağlı meslek odaları olarak, toplumsal sorumluluklarımızın gereği bu kanun ile birlikte ülkemiz açısından yaratılacak felaketlere dikkat çekerek gerekli toplumsal direnç ve mücadele alanında bizlerle birlikte olmaya tüm halkımızı ve duyarlı tüm kurum ve kuruluşlarımızı davet ediyoruz. ■

1 Mayıs'ta Emekçilerle Beraberiz...!

TMMOB Mimarlar Odası

30 Nisan 2012

Dünya emekçilerinin "Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü" 1 Mayıs'ta, çalışanların anti-demokratik baskılarla etkisizleştirilmeleri, hak kayıplarına uğratılmaları ve açlık koşullarda yaşamaya mahkum edilmeleri gibi dayatmalar karşısında sürdürdükleri hak arama çabalarında her zaman yanlarındayız ve onlarla dayanışma içinde olmaya kararlıyız.

Bütün dünya emekçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, 1886 yılından bu yana geçen 126 yıldır yaşanan uyanışın birikimini geleceğe taşıyan bir bayram günü olarak kutlanmaktadır. Aynı zamanda bu süreç, emek - sermaye çelişkisinde emekten yana güçlerin mücadelesinin tarihi olmuştur.

Genel olarak dünyada emekçiler aleyhine bir sürecin işletildiği günümüz koşullarında, ülkemizde çalışanların durumu çok daha fazla ağırlaşmaktadır. İktidarın izlediği "emek karşıtı" politikalarla, var olan ekonomik, sosyal ve demokratik kazanımlar ortadan kaldırılırken, en küçük insani talepler dahi akıl almaz baskılarla yok edilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizin hukuk ve demokrasi tarihini bakımından "12 Eylül 2010 Anayasa Referandumu" ile başlayan yeni süreçte; önce yargının iktidarın kontrolüne alınması; ve daha sonra 12 Haziran 2011 Genel Seçimleri sürecinde çıkarılan KHK marifetiyle Meslek Örgütlerine ve Sendikalara yönelik "işlevsizleştirme ve yok etme" operasyonları gerçekleştirilmektedir. Buna gelişmelere bağlı olarak meslek mensupları ve emekçiler güvencesiz bırakılmaktadırlar. Mimarlar Odası olarak; çağdaş ülke normlarıyla ve örgütlenme haklarıyla bağdaşmayan bu anti-demokratik ve "otoriter" politikaları şiddetle kınıyoruz.

Öte yandan emek birikimlerimizle var edilen bütün kamusal ve toplumsal varlıklarımıza "yağmacı" anlayış göz dikmiştir. Bu amaçla kamusal varlıklar "haraç-mezat" pazara sürülerek talan edilmektedir. Ve emeğin istismarı daha kapsamlı ve her alanda sistemli bir şekilde sürdürülmektedir.

Bin bir emek, özveri ve alın teri ile yaratılan kamu kaynaklarının küresel ve yerli kimi sermaye gruplarına peşkeş çekilmesi, son yıllardaki emek sömürsünün en önemli şekillerinden biri olmuştur. Bu çerçevede iktidar tarafından gündeme getirilen "kentsel dönüşüm" ve "çılgın" projelerle kentsel ve doğal alanlarımız küresel sermayeye sömürü ve iş alanı olarak sunulmakta ve bunun sonucunda yaşam kaynaklarımız yok edilmektedir.

Yeni "rant" yaratma anlayışı doğrultusunda emekçilerin yaşadığı mahalleler hedef alınmaktadır. Bu yaklaşımlarla kentsel mekânda var olan "varsıl-yoksul" ayrışmasının daha da derinleşmesi, kültürel zenginliklerimizin ve toplumsal barışın tamamen ortadan kaldırılması, emekçiler ve toplumsal süreçler açısından var olan kaosun daha da derinleşmesi gündeme gelmektedir.

İnsanlığın yarattığı evrensel değerlerle bağdaşmayan, toplum ve çevre haklarını yok sayan bu "yıkım ve yağma" dayatmalarını reddediyoruz.

Çok önemli diğer bir konu ise, Türkiye'nin emperyalizmin taşeronluğunda adım adım Suriye ile savaşa sürüklenmesidir. Bizler, ülkemizde, bölgemizde ve dünyada barış için çabaların önemini arttığı koşullarda; savaş kışkırtıcılığı yapılmasını ve Suriye halkına karşı savaş açılmasını asla kabul etmiyoruz.

Gerçekte toplum olarak ihtiyacımız; bilimin rehber alındığı, demokrasi ve hukukun esas olduğu, emeğin hak ettiği saygınlığı kazandığı, barış ve esenliğin yaşandığı bir geleceğin birlikte inşasıdır.

Bu sorumluluk doğrultusunda ve 58 yıllık birikin ve gelenekleri ışığında çalışmalarını sürdüren Mimarlar Odası olarak, ülkemizde yaşanan her türlü baskı, istismar, ayrımcılık, sömürü, hukuksuzluk karşısında emekçilerle birlikte ve omuz omuza mücadele edeceğimizi kamuoyumuza duyuruyoruz.

Bu ilkesel yaklaşımlar ve en samimi duygularla tüm çalışanların ve meslektaşlarımızın birlik, mücadele ve dayanışma günü olan "1 Mayıs Emek Bayramı"nı kutluyoruz. ■

ÖZEL BÖLÜM: 1949'dan 2012'ye Mimarların Yürüyüşü

Yeter Artık AKP'ye Dur Diyoruz!

AKP Hükümetine Karşı Mesleğimize Odalarımıza ve Ülkemize Sahip Çıkıyoruz.

Ankara'da devam etmekte olan

TMMOB Mimarlar Odası Genel Kurulu 1217 delegesiyle karar aldı.

15 Nisan saat 10.00 da Güvenpark'ta mimarlar buluşacak,

Çevre Şehircilik Bakanlığına yürüyerek

Yaşam alanlarımızın daraltılmasına,

Meslek Odalarının içeriğinin boşaltılmasına,

Tasarım özgürlüğümüzün kısıtlanmasına,

Kentlerimizin rant uğruna, pazarlanmasına

Anti demokratik susturma politikalarına karşı

AKP'ye dur diyecek...

Tüm basın mensupları ve yaşam alanlarına sahip çıkanlar davetlidir.

TMMOB Mimarlar Odası 43.Olağan Genel Kurulu Delegeler

Mimarlar Hakları, Meslek Onurları Ve Toplum İçin Sokaktaydı...

Mimarlar Odası'nın 43.Olağan Genel Kurulu için Ankara'da buluşan yüzlerce mimar, TMMOB Mimarlar Odası 43.Olağan Genel Kurulu Delegeleri'nin çağırısı ile 15 Nisan 2012 Pazar günü sokağa çıkarak, "toplum için mimarlık" anlayışı ile mesleğine sahip çıktığını bir kez daha gösterdi. TMMOB Mimarlar Odası'nın 13-14 Nisan tarihlerinde delegeleriyle Ankara'da gerçekleştirdiği genel kurulda, "iktidarın meslek odamıza yönelik hukuka açıkça aykırı olan, anti- demokratik baskı ve müdahalelerinin kınanması" amacı ile oybirliği ile eylem kararı alındı. "Mesleğimize Sahip çıkıyoruz!", "AKP Elini Meslek Örgütümüzden Çek!", "Yaşam Alanlarımızın Daraltılmasına Hayır!", "Meslek Odalarının içeriğinin Boşaltılmasına Hayır!", Kentlerimizin Rant Uğruna Pazarlanmasına Hayır!" ve "AKP'ye inat toplum hizmetine devam" yazılı dövizler ile Güvenpark'ta toplanan mimarlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yürüyerek, Bakanlık önünde basın açıklamalarını kamuoyu ile paylaştılar.

ÇEŞİTLİ KENTLERDEN GELEN MİMARLAR ANKARA'DA BULUŞTU

'AKP'nin mimari olmayacağız'

Mimarlar Ankara'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yürüyerek, AKP Hükümeti'nin meslek odalarına yönelik uygulamaların protesto ettiler. Dünya Biyologlar Günü için Ankara'da buluşan biyologlar da, TÜS hazırlarının geri verilmesini ve Biyologlar Odası kurulmasını istedikler...

Türkiye'nin dört bir yanından Ankara'ya gelen mimarlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yürüdü. TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu 12-17 delegelerin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi. Genel Kurul delegelerinin oy birliğiyle aldığı karar doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yönelik protestoları, "AKP'nin mimari olmayacağı" dilleri. Mimarlar daha sonra Güvenpark'ta, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına de-

re yürüyerek geçti, bakanlık önünde basın açıklaması yaptılar. "Meslek odalarına yönelik yok etme politikalarına karşı duruyoruz" dilleri. Hükümetin geri adım atmadığı kısımlarda kamu kurumlarında katılanlar (KHK) ve "Beyanla dayatma, mimarlıkta işbirlik, münaka" sürecinin önünü açan yönetmeliklerin protesto eden mimarlar, "AKP'nin mimari olmayacağı" dilleri. Mimarlar daha sonra Güvenpark'ta, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına de-

re yürüyerek geçti, bakanlık önünde basın açıklaması yaptılar. "Meslek odalarına yönelik yok etme politikalarına karşı duruyoruz" dilleri. Hükümetin geri adım atmadığı kısımlarda kamu kurumlarında katılanlar (KHK) ve "Beyanla dayatma, mimarlıkta işbirlik, münaka" sürecinin önünü açan yönetmeliklerin protesto eden mimarlar, "AKP'nin mimari olmayacağı" dilleri. Mimarlar daha sonra Güvenpark'ta, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına de-

Mimarlardan mesleki protesto

Hükümetin meslek odalarına yönelik, "yok etme" politikası uygulamalarına direnen TMMOB Mimarlar Odası, tepkilerini dile getirmek amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yürüdü.

TMMOB Mimarlar Odası, geçtiğimiz günlerde gerçekleştirildiği 43. Olağan Genel Kurul'da, "Meslek odalarına yönelik yok etme politikasının bertaraf edilmesi" kararını almıştı. Kararı, Hükümetin "Meslek odalarını yok etme politikası"na karşı durduğunu gösterdi. "AKP'nin mimari olmayacağı" dilleri. Mimarlar daha sonra Güvenpark'ta, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına de-

mesleğimize
sahip
çıkıyoruz

AKP
elini
meslek
örgütümüzden
çek!

yaşam
alanlarımızın
daraltılmasına
hayır!

meslek
odalarının
içeriğinin
boşaltılmasına
hayır!

kentlerimizin
rant uğruna
pazarlanmasına

AKP'ye
inat!

hayır!

toplum
hizmetine
devam!

Meslek Odalarına Yönelik Yok Etme Politikaları Durdurulmalıdır!

TMMOB Mimarlar Odası 43. Dönem Delegeleri
15 Nisan 2012

TMMOB Mimarlar Odası, 43. Dönem Genel Kurulu 13-14 Nisan tarihlerinde delegeleriyle Ankara’da gerçekleştirdiği toplantısında, “iktidarın Meslek Odamıza ve meslek alanımıza yönelik hukuka açıkça aykırı olan, anti-demokratik baskı ve müdahalelerinin kınanması” oybirliği ile karar altına alınmıştır.

Bu kapsamda AKP’nin izlediği “çağdışı politikalara dur demek” amacıyla yapılan değerlendirmelerin kamuoyumuzla paylaşılması öngörülmüştür.

Ülkemizdeson yıllarda yeni yapılandırma çalışmalarında “çağdaş, katılımcı, çok sesli demokrasi”nin altı çizilirken, diğer taraftan meslek alanımızda “anti-demokratik, örtülü otoriter anlayış”ın alt yapı çalışmaları sistemli bir şekilde sürdürülmektedir.

21. yüzyılın çağdaş toplum modelinde, özellikle meslek örgütlerinin ve sivil toplum örgütlerinin sorgulayıcı, eleştirel, katılımcı rollerinin önemi giderek artmaktadır.

Böylesi bir evrensel anlayışta, ülkemizin de “mimarlık” gibi; yerkürenin geleceği açısından gerek fiziki, gerekse manevi değerler bakımından yaşamsal sorumluluk üstlenmiş mesleğinin işlevsel rolü ve önderliği engellenemez.

Gelişmiş ülke eğitim modellerinde, kentlerin sağlıklı geleceği açısından, çevre bilincinin ilköğrenim öncesinden başlatılması gündemdeyken, “ileri demokrasi” söylemini yoğunlaştıran ülkemizde meslek alanında “otokratik” bir anlayış siyasallaşmaktadır. Bu anlayışın, yerini geri dönülemez hasarlar yaratmadan bilimsel ölçütlere; dogmatik tek tipleştirici anlayış ise yerini eleştirel, yerel değerlere, çevreye, insan ve toplum haklarına duyarlı yaklaşıma bırakmasını diliyoruz.

Bu olağanüstü koşullarda, Meslek Odalarının aydınlatıcı, eşitlikçi, kamu yararını ve meslek ahlakını vurgulayan sorumlulukları kritik bir önem taşımaktadır. Kentsel mekanın “rant değerleri” üzerinden değil, toplum yararı ve yaşam kalitesi üzerinden değerlendirilmesi,

meslek ahlakının süreçteki ilkeselliği bu nedenlerle yüceltilmelidir.

Her alanda olduğu gibi, mimarlık alanında da çağdaş, demokratik bir Türkiye için mimarlığın meslek onuru, bilimsel sorumluluğu ve kamu yararı önceliği ilkesi tüm vatandaşların katılımıyla hakça savunulmalı ve korunmalıdır.

Bu dönemde, siyasal iktidar, Odaların demokratik ve mesleki haklarını kullanmasını engellemek için her yolu denemektedir. Bunun nedeni; Meslek Odalarının doğal kaynakları, kamusal varlıkları, kentsel değerleri, bin yıldır yaşanan mahalleleri, yerleşik kültürleri, sosyal dokuları, kamusal hakları ve demokrasiyi savunmalarıdır.

Uygar ülke ölçütleri ve demokrasi ile bağdaşmayan, hukuka, Anayasa’ya ve ilgili yasalara açıkça aykırı olan bu çağdışı anlayışın ürünü olan gelişmeler; küresel sömürü, rant ve çıkar politikalarının engelsiz yaşama geçirilmesi için duyarlı tüm kesimlerin ve toplumun sindirilmesi anlamına gelmektedir.

Uygarlaşma karşısı bu müdahaleler karşısında; meslek ilkelerine bağlılığımızdan ve mesleki haklardan asla ödün vermeyeceğimiz gibi; bunların güvencesi olan Meslek Örgütümüzü sonsuza kadar savunmaktaki kararlılığımızdan da vazgeçmeyeceğiz.

Bu bağlamda, Mimarlar Odası olarak “rantçı ve otokratik” bir anlayışla KHK’lar ve yeni yönetmelik maddeleriyle, Meslek Odalarının “kamusal özerk” kimliklerini yok sayan ve bunlara karşı organize bir şekilde yürütülen işlevsizleştirme, yetkisizleştirme ve yok etme politikalarını şiddetle kınıyoruz.

Başta meslektaşlarımız olmak üzere, bütün duyarlı kesimleri anti-demokratik süreçlere karşı tavır almaya; bu çerçevede; AKP’nin “baskıcı politikalarına dur demeye” ve iktidarı; Meslek Odalarımızın yaşanılır, adaletli, toplum yararını gözeten ve çevreye duyarlı bir mesleki çalışma alanına saygı göstermeye çağırıyoruz...

Değerli kamuoyumuza saygı ile duyurulur...

TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
42. Dönem Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası'nın 43. Genel Kurulu, 13-14 Nisan 2012 tarihlerinde toplandı. Oda tarihinin belki de en zorlu dönemlerinden biri olacak olan 43. Dönemin startını veren Genel Kurul, bu tarihsel öneme uygun bir seyir izlemiştir. Özellikle 12 Haziran seçimleri sürecinde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerle hızlanmaya ve somutlaşmaya başlayan meslek odalarını "tedip" çabalarının 43. Döneme damga vuracağı çoktan görünür hale gelmiş bulunuyor. Örgütümüzün 60. yıldönümünü mevcut yasal-kurumsal çerçevesi ile karşılayacağı oldukça şüpheli. Bütün bunlar, 43. Dönemin ciddi bir mücadele dönemi olacağını gösteriyor. İşte 43. Olağan Genel Kurulumuz, bu göstergelerin ışığında, içinde bulunduğumuz tarihsel koşulların bilinciyle şekillendi. Genel Kurul öncesinde, yaklaşık bir aylık süreçte bir araya gelen Şube temsilcilerinin, tamamlanan 42. ve önümüzde duran 43. Dönemlere ilişkin yaptığı değerlendirmeler, örgütün, sürecin ciddiyetinin farkında olduğunun ve uzun soluklu bir mücadele döneminin başlamış bulunduğunun işaretleri oldu. Örgüt Genel Kurul'a bu ortak akıl çabası ile girerken, aynı günlerde art arda yayınlanan yönetmelik değişiklikleri ile Odaların meslek alanlarına ilişkin denetim yetkilerinin tırpanlanması, benzer bir kararlılığın hükümetçe de benimsendiğini gösterdi.

Bu zorlu koşulların belirlediği Genel Kurul, Mimarlar Odası örgütünün bu koşullara verdiği tepkiyi örnekleyen iki tarihsel olguyla somutlaştı. Bunlardan ilki, uzunca bir süredir görülmeyen "tek liste" çalışması ve Genel Kurul'un 43. Dönem seçimlerine tek liste ile gidilmesi karşısında gösterdiği olumlu tepki idi. 43. Dönemi "örgütsel seferberlik" ile tanımlanacak bir "dayanışma süreci" biçiminde tarif eden Genel Kurul sonucunda, yeni dönem Merkez Yönetim Kurulu, örgütün üzerinde mutabakat sağladığı tek liste ile oluşmuş oldu.

İkinci olgu ise, Mimarlar Odası örgütlülüğü açısından daha da uzun bir süredir eşi görülmemiş bir eylemdi. Genel Kurul sürecinde ön hazırlığı olmadan önerilen

ve büyük bir coşku ile kabul gören protesto yürüyüşü, hızla örgütlenerek ve delegelerin heyecanlı katılımıyla 15 Nisan 2012 Pazar günü gerçekleştirildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yürüyen delegelerin bu eylemini, henüz Oda'nın kurulmamış olduğu 1948 yılında, mimarların, yabancı mimarlara verilen işleri protesto amacıyla Ankara sokaklarına çıkışları ile karşılaştırmak yerinde olacaktır. Zira bu eylem, 43. Dönemde yapılacak örgütsel mücadelenin ancak omuz omuza ve kamusal alanda demokratik eylemleri çoğaltarak sonuç alabileceğinin tespiti niteliğindedir. Bu eylemle Mimarlar Odası örgütlülüğü, hem kendi üyelerine, hem de Türkiye kamuoyuna, mesleki örgütlülüğüne sahip çıkacağı ve bunu yaparken kendisini yok sayan hükümete karşı direncini, üye dayanışması ile meydanlarda öreceğinin mesajını vermiştir. Böyle bakıldığında, 43. Olağan Genel Kurulumuz 43. Dönemin eylem planını da oluşturmuş bulunmaktadır: Omuz omuza, daha fazla 15 Nisan! ■

TMMOB Mimarlar Odası 43. Olağan Genel Kurulu'ndan....

Arif Şentek:

Türkiye bir rejim değişikliği yaşıyor. Mimarlar Odası ve benzeri kuruluşlar bu değişiklikten elbette etkileneceklerdir. Artık tek parti hegemonyasını dengeleyecek muhalif/özerk unsurlara 27 Mayıs Anayasasının tanıdığı güvence ortadan kalkıyor. Yeni rejim bunu istemiyor. Dolayısıyla mesele sadece bir mevzuat değişikliği gibi görülmemeli.

Bugüne kadar hep kurumsallaşmanın faydalarından bahsettik. Eğer doğru yönde kurumsallaşamazsanız, örgüt kendini tekrarlayan, özünü gözden kaçıran bürokratik bir yapıya dönüşüyor. Böyle bir tehlike bütün örgütler için olduğu gibi Mimarlar Odası için de söz konusu.

Çalışma Raporundaki şu başlıklara bakalım; SMGM, MOBİG, MDUS, FSEK, FABSV, FAB, MOB, MİDEKON, MİMET, İTEK, DOCOMOMO, MİAK, DTÖ, TRİPS, GATS, MDÇ, ÖTK... Bence bu kısaltılmış adlandırmalar "kurumsallaşma"nın olumsuz göstergeleri.

Rapordan bir başka olumsuz noktaya değineyim: 741. sayfada "Aidat Yapılandırma Yasasından 1817 adet üye yararlanmıştır" deniliyor. "Adet" sözcüğü benim bildiğim cansız şeyler için kullanılır. Herhalde bir dil sürçmesi olacak, ama hiç de hoş değil.

Dil sürçmesini de aşan bir şey var. Şimdiye kadar aramızdan ayrılan meslektaşlarımızın adlarını Raporun başında verirdik, altına da "saygıyla anıyoruz" yazardık. Şimdi 715. sayfada muhasebe notlarının öncesinde veriliyor. Ne olur bir daha böyle mekanik bir şey yapmayın.

Raporun başında; Eyüp Muhçu'nun sunuş konuşması, dönem başındaki Çalışma Programı ve genel seçimlere yönelik deklarasyon var. Bu metinlerdeki heyecanı raporun geri kalanında bulamıyoruz. Bu iki bölüm arasında bağlantı kurmakta zorlanıyorsunuz. Zaten

2 kilo 55 gram ağırlığındaki raporun 1000 sayfa aşan hacmi içinde sistematik bir okuma yapmanız mümkün değil. Bugün artık böyle kalın çalışma raporu çıkaracağız diye uğraşmanın anlamı yok, ayrıntılar dijital olarak verilebilir.

Katılım eksikliğinden söz edildi. Bakın çok sayıda profesyonelimiz var, ama onlar burada çıkıp konuşmuyorlar. Komitelerde, çalışma gruplarında görev alan arkadaşlarımız, Öğrenci Temsilcileri Kurulu'ndaki öğrenciler de konuşmuyorlar. Sonunda Niyazi ağabey, ondan biraz genç ben çıkıp burada konuşmak zorunda kalıyoruz.

"Yayın," "Mimarlık ve Eğitim Kurultayı" ve "araştırma" konularına kısaca değineceğim:

Bugün merkezde ve şubelerde çok güzel dergiler yayınlanıyor. Ama bunlar 'şık', 'prestij' dergileri. Oysa gündemimizdeki konuları kitlesel olarak tartışabileceğimiz, günlük gazete kıvamında bir yayına ihtiyaç var.

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı bugün Türkiye'de yaşananlara güncel açılımlar getirememiştir. Örneğin, parasız eğitim istedi diye hapiste yatan öğrencilere veya mimarlık okulları sayısındaki aşırı artışın getirdiği sorunlara ilişkin konular yoktu bu Kurultayda.

Raporun 251. ve 217. sayfalarında üye profili verilmiş ve mimarların yüzde yüzde 70'inin ne iş yaptığı belirsiz deniliyor. Böyle araştırma olmaz. Elimizde, Ankara Şubesinde, ACE'de, TMMOB'de yapılmış çok daha ayrıntılı araştırmalar var. Bunlar nedense görülüyor. Bu anlayışla, çıkardığınız Mim-Ar yönergesi de bir işe yaramayacaktır. ■

Ayça Bilsel:

... Araştırma geliştirme çalışmalarından hep gündemde olan bir konu. Bu konuda bilgi alamadık Genel Kurul sürecinde maalesef. Buna çok önem veriyorum çünkü biz karşı çıktığımız her konuda bilimsel bir zemine dayanarak karşı çıkıyoruz. Bu bilimsel zeminin geliştirilmesi (sempozyumlarla, yayın çalışmalarıyla vb) ve tüm üyelerin bilgilendirilmesi gerekir. Çünkü o vakit, bilimsel zemini görerek buna karşı çıkan kişilerin azalacağını düşünüyorum... Belirtmek istediğim bir başka konu ise Ürgüp Olağanüstü Genel Kurulu'nda tartışılan Yarışmalar Yönetmeliği... Bu konuda ben, Ürgüp'te karara varılan yönetmeliğe karşı çıktığım için merakla izledim. Bu, henüz çıkmamış yönetmelik için çalışma raporlarından edindiğim bilgiye göre başka odalar ile görüşmeler olmuş. Ve bu görüşmeler sonucunda bizim görüşümüz kestirilip atılmış. Acaba diğer odaların bu davet nedenleri neydi, nasıl bir şey elde edilecekti de biz bu süreçten uzaklaşmış olduk? Bunu merak ediyorum.

Bir diğer konu ise jüri üyelikleri. Hep yarışmalarla ilgilendiğim için olacak, burada uzmanlık konularının ön plana çıkarılması gerekir. Böyle bir çalışma var mıdır? Mesela, son zamanlarda özellikle belediyeler kentsel tasarım projeleri için yarışmalar ilan ediyorlar. Bu yarışma jürilerine mimarların önerilmesi için

gerekli olan çeşitli konularda uzmanlaşmış üyelerinin bir listesi var mıdır? Bunu neden soruyorum? Mesela, Oda tarafından desteklenmeyen bir yarışma olarak Kartepe yarışmasından söz edildi. Bu süreçte oradaki Mimarlar Odası'nın değerlendirmeleri eksikti. Böyle bir eksiğin olması, bu konuda yeterli nitelikte çalışmaların yapılmadığı sonucunu çıkarmamı sağlıyor. Örneğin o süreçte bir grafik sanatçısının jüride olması eleştirildi. Hâlbuki yarışmanın konusu, bir grafik sanatçısının da jüride olmasını gerektiren bir konu idi. Buradan çıkarak diyorum ki; demek ki konuya göre uzman kişilerin bilgisine başvurmak konusunda bir eksiklik var. ■

Cana Bilsel

...Bildiğiniz gibi bir süredir ülkenin gündeminde olan kentsel dönüşüm süreçleri, afet riski taşıyan alanlarda Kentsel Dönüşüm Yasası ile çok büyük boyutlara ulaşacak. Kentlerin mevcut dokularıyla birlikte yaşam örüntüleri ve sosyal yapıları da risk altına giriyor bu süreç karşısında. Kentsel dönüşüm büyük kent alanlarının tepeden inme dayatmalarla TOKİ alanlarına dönüşümü anlamına geliyor. Tarihi kent alanları öncelikli dönüşüm alanları olarak sahte tarihi tarzda yeni baştan inşa edilmeye başlandı.

Kentsel kültür değerleriyle birlikte mekânsal kalite yitimi ve kentsel kimlik bunalımıyla karşı karşıya bulunuyoruz. Kentsel dönüşümün ve büyük kentsel projelerin öne çıktığı bu ortamda mimarlık mesleğinin kente ve topluma karşı sorumlulukları kaçınılmaz olarak daha da arttı. Katılımcı ve şeffaf süreçlerle yaşanabilir, sürdürülebilir mekân kalitesi olan anlamlı yaşam çevrelerinin tüm toplumun tüm kesimlerinin hakkı olduğu bilinerek mimarlık mesleğinin bu konuda sorumluluğunu yükümlenmesi gerekiyor. Bu durum karşısında mimarlık mesleğinin kentsel tasarım alanını sahiplenmesi, mimarların bu konudaki uzmanlık ve yetkinliklerini geliştirmeleri gerekiyor. Bu kapsamda, verdiğimiz önergeyle mimarlık lisans ve lisansüstü eğitiminde kentsel bağlamda çalışmalar, kent kuramları, kentsel tasarım alanına özellikle yer verilmesi büyük önem taşıyor. Bunun yanı sıra Yarışmalar Yönetmeliği'nde, örneğin kentsel tasarım konusuna özel önem verilmesi gerekiyor, yeni baştan Yarışmalar Yönetmeliğinin bu açıdan ele alınması önem taşıyor ve büyük alanları kaplayan bu dönüşüm ya da kentsel projelerin yarışmalarla elde edilmesi son derece büyük bir önem taşıyor. Bu hem haksız rekabete engel olunması açısından hem de nitelikli kent çevreleri yaratılması açısından son derece önemli diye düşünüyorum. Kent alanlarının, yerleşkelerin ve kamusal mekânların düzenlenmesinde kamu kurumları, yerel yönetimler yarışma açmak zorunluluğunda olmalı yapacağımız düzenlemelerle. Mimarlar Odası'nın bu yönde çalışmalar yapması çok önem taşıyor. Ama bunun için öncelikle kendi yapılanması içerisinde, kendi yönetmelikleri içerisinde buna önem vermesi gerekli, zorunlu. Bu nedenle sembolik olmakla birlikte son derece önemli olduğunu düşündüğüm Ulusal Mimarlık Ödüllerinde kentsel tasarım konusunun, kentsel tasarım proje uygulamalarının ve kentsel koruma konusunun yeniden -bir önceki kongrede sanırım çıkarılmış- birer yarışma kategorisi olarak dâhil edilmesi son derece büyük simgesel önem taşıyor diye düşünüyorum. ■

Fatih Söyler:

...Aslında biz sürekli paradokslar yaşıyoruz... Örneğin "Mesleğe Kabul Kurulu", "Mimarlık Akreditasyon Kurulu"... Aslında bunlar da birer paradoks... Bir yandan mimarlık üzerine ahkâm keseceğiz bir yandan da tamamen neoliberal politikaların üretimi olan Mesleğe Kabul Kurulları, Mimarlık Akreditasyon Kurulları gibi kurulları bünyemize almaya çalışacağız. Bunlar değerlendirilebilir şeyler, ama bir paradoks olarak varlığını sürdüren şeyler ve gene bizim değerlendirmemiz gereken şeyler. Keza mimarlık eğitimi, bunlarla beraber götürülecek düşünülmesi gereken bir şey. Mimarlık eğitimi konusunda yine bu paradoksu biz yaşıyoruz arkadaşlar, Mimarlık Eğitimi Kurultayları düzenliyoruz ama mimarlık eğitimi giderek çoğalan ve niteliği son derece düşmüş mimarlık okullarının olduğu bir ülkede bu şekilde sürdürülüyorsa biz bu paradoksu sürekli yaşıyoruz demektir. Konuyu biz böyle tartışmak yerine ama mimarlık eğitiminin böyle olduğu bir durumda Mesleğe Kabul Kurulları ve Mimarlık Akreditasyon Kurulları oluşturuyoruz... ■

Leman Ardoğan:

...Mimarlık mesleği kamu yararına hizmet eden bir araç olarak değerlendirildiğinde ilk aklımıza gelen hizmetlerden biri de bilirkişilik mekanizması... 04.02.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 268. maddesi bilirkişilik mekanizmasını tanımlamakta, buna bağlı olarak da bilirkişiliğin nasıl olması gerektiğini hüküm altına almakta, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 268. maddesi çerçevesinde de bilirkişilerin görevlerinin neler olması gerektiği tekrar ana başlıklar halinde ifade edilmektedir. Bu kanunda yaklaşık 266. maddeden 287. maddeye kadar bilirkişilik tanımı, 288. maddeden 290. maddeye kadar keşif incelemesi ve daha sonra da 293. maddede de uzman görüşünün tanımı yapılmakta. Burada, bu uzman görüşünü gerçekten önemli. Yine kanunun 449. maddesinde 6 ay içerisinde bir yönetmelik çıkacağı bahsedilmekte ve bu yönetmeliğe bağlı olarak da bilirkişilerin nasıl seçileceği tanımlanmakta. Bu konudaki çalışmalarda bulunmuş bir kişi olarak bu yönetmelikteki TMMOB düzeyinde yaptığımız çalışmalardan size bahsetmek istiyorum, çünkü bu yönetmelik gerçekten de Mimarlar Odası olarak bilirkişilik konusunda bizim birçok isteğimize cevap veren bir yönetmelik haline getirildi. Genel olarak iki başlık altında çalışmalar yürütüldü. Genel olarak meslek odasının da bu yönetmelikte yer alması temin edildi ve tanımı açıkça verildi, arkasından da listeye kabul şartlarına bağlı olarak birtakım değişiklikler yapıldı, bu şekilde sunuldu. Görev sınırları konusunda da bir talebimizi ilettik. Bu konuda bir bilirkişinin bir yıl içerisinde inceleyeceği dosya sayısının 100 olarak belirlenmesi, elindeki dosya sayısının da 10 ile sınırlandırılması gerektiği konusunda görüş bildirdik. Böylece dosyaların daha adil şekilde bilirkişiler arasında dağılımını sağlamaya çalışmayı hedefledik. Ayrıca TMMOB ve bağlı odaların UYAP bilirkişi bilgi sisteminden yararlanması da taleplerimiz arasında

yer aldı. Bilirkişi bilgi sisteminin birliğimize açılması durumunda odalara üye bilirkişileri takip etme olanağı doğacak ve bu bilirkişiler sicillerinde bir değişiklik olduğunda sistem bundan haberdar olacak ve sistemin kurumsallaşması sağlanacaktır. Yönetmelik tasarısı düzenlenmiş şekliyle yayınlandığı takdirde odamıza ve şubelerimize bilirkişilik faaliyeti konusunda ilave bir yük getireceği aşikârdır. Bu nedenle şubelerimizin ve başka bir deyişle seçilen yeni yönetimlerin bilirkişilik sürecine sahip çıkmaları, şube bilirkişileri izlemeleri, sicillerinin tutulmaları, onlara teknik destek sağlanması ve her ay en az bir kez toplanarak sorunlara çözüm bulma araçlarının geliştirilmesini önemli bulmaktayım. Ayrıca Genel Merkezimizde MOP programı içerisinde bilirkişilerle ilgili bir pencere açması ve burada sicillerin güncellenmesinin sağlanmasını da önemsemekteyim.

İkinci konumuz da yine bu kanunlarla ilgili tasarı halinde olan Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı. Daha önce de ifade ettiğim gibi bu kanunun 12. maddesi Kamulaştırma Kanunu 15. maddesinde büyük bir değişikliğe sebep olmuş

Sayın Ceylan'ın biraz önce anlattığı gibi. Burada illerin nüfusuna göre bilirkişi sayıları 25-250 kişi arasında değişmiş ve bu sayılar mevcutta 15-25'ken, 20-250'ye çıkmıştır. Tabii ki bu neticede sonuç olarak değerlendirme uzmanlarını da kamulaştırmada bilirkişilik yapmasının altyapısına yönelik diye düşünmekteyim. Çünkü Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıtlı faaliyet gösteren lisanslı değerlendirme kurulları isim ve adresleri her yıl tıpkı Kamulaştırma Kanunu'nda olduğu gibi, tıpkı bizim TMMOB'ce her yıl bildirdiğimiz gibi valiliklere Sermaye Piyasası Kurulu'nca bildirilmesi Kanun'da öngörülmektedir.

Özetle, kamulaştırma bilirkişi alanının Sermaye Piyasası Kurulu'nda lisanslı ekspertizleri yapılması gündeme gelmiştir. Taşınmazlara ait değer tespit işlerinin mimarlar tarafından yapılmasını önemli bulmaktayım. Aslında değerlendirme işi bizim işimiz diye düşünmekteyim, ancak kısa adıyla Afet Yasası değerlendirme işini bu şekliyle 4 yıl yükseköğrenim alan her disipline açmış bulunmaktadır. Bu husus teknik bilirkişilik faaliyetini yapan, konusunda uzman olan mimar bilirkişilerin yerine teknik eğitimi olmayan uzman incelemelerinin yapılmasıyla kamulaştırma alanının ne denli kamu yararı gözetilerek değerlendirilebileceği, taşınmazların gerçek ve doğru değerlerinin nasıl bulunacağı konusunda kaygılıyım.

Sonuç olarak odalarımıza görev olarak verilen bilirkişilik işi bir yönden daraltılmakta, diğer yöndense genişletilmektedir. Gerek kamulaştırma alanlarında, gerekse teknik bilirkişilik alanlarında faaliyet alanlarımızın daraltılması izin verilmemesi için gerekli çalışmaların yapılmasını yeni görev alacak MYK gündeminde olmasını dilemekteyim ve bu konuyu önemsemekteyim. Bize düşen görev her hal ve şekilde bilirkişilik hizmeti kamu yararı hizmet eden bir araç olarak kullanmak ve meslek etiği içerisinde doğru raporlama yapmak diye düşünmekteyim. Lütfen izleme kurullarınızı kurunuz ve bu izleme kurullarıyla bilirkişiler takip veya onlara yardımcı olunuz... ■

Tezcan Karakuş Candan:

... Bugün Türkiye'de tek sesli bir toplum yaratılmak isteniyor. Yargının, yasamanın, yürütmenin tek elde toplandığı, muhalif tek bir sese bile dayanılamadığı bir süreç yaşanıyor. Muhalefet etmeye, eleştirmeye devam edenler çok önemli bir direnç gösteriyorlar. Her dakika ayrı bir saldırı yapılıyor örgütümüze... Hepimizin bu süreçten çıkartacağı dersler var. Hepimiz öfkelerimizi, kinlerimizi ehlileştirmek durumundayız. Örneğin çalışma tarzımızı değiştirmek durumundayız. Örneğin dün karar taslaklarıyla ilgili bir takım konular konuştuk, sabah önümüze bambaşka bir yönetmelik geldi. Biz de onlar kadar hızlı olmak durumundayız, eğer olamazsak biz bu Genel Kurul salonundan çıkarken büro tescil belgeleri de kaldırılmış olabilir... Gerçekten zor bir süreçle karşı karşıyayız. Bu zor süreci nasıl aşacağımız konusunda hukukun bittiği yerdeyiz. 12 Eylül referandumuyla birlikte hukuk başka bir yapılanmaya dönüştü. Yasamanın da bittiği yerdeyiz, yürütmenin de bittiği yerdeyiz. Haksız rekabet, mali yapılanma, mimarlık politikası, örgütlenme, mesleki denetim... Biz ne dersek diyelim büyük coğrafyada meslek odalarının sesinin çıkması istenmiyor. Büyük coğrafyada toplumun sesinin çıkması istenmiyor. Büyük coğrafyada tek ses, tek yasama, tek yürütme, tek yargı, yani hepsinin tek elde toplandığı bir diktatörlük isteniyor. Meslek odalarının konuşmaması, biat eden, ses çıkarmayan bir toplum, imar alanında da, kentleşme alanında da tüm yetkileri kendisinde ve yandaşlarında toplayan bir iktidar yaratılmak isteniyor.

Meslek odalarının toplumda ses çıkartmasını istemiyorlar. Yapılacak en iyi iş böylesi bir durumda gelirinin yüzde 85'ini mesleki denetimden sağlayan bir yapılanmanın önce gelirini kesmektir. Bunu ilk defa yapmıyorlar. Yıllar önce bu saldırının aynısını Türk Tabipler Birliği'ne yaptılar. Bu konuda Mimarlar Odası'ndan, meslek odalarından destek verildiğinde, delegasyon yapısının içerisinde olan bir dolu

arkadaşımız "Siyaset yapıyorlar!" dedi, karşı durdu. Artık bizim sözümüzün, bizim sesimizin de kesilmeye çalışıldığı bir durum var. Bunun böyle olacağını hepimiz biliyorduk.

Sözün sözü, hukuksal süreçleri olabildiğince yürütelim, ama paralelinde bir eylem programı çıkartmak elzemdir. Durum var olma – olmama durumudur. Mimarlar Odası ve mimarlar arasına sınır koyulmak, ikisi birbirinden kopartılmak ve bu örgütün içi boşaltılmak isteniyor. O zaman böylesi bir süreçte biz de bir mücadele yöntemi geliştireceğiz. Mesela, hızlı karar alacağız, saatlerce tartışmayacağız. Mesela, bütün sorunları bir tarafa bırakıp, haksız rekabet, haksız rekabet demeyeceğiz. Haksız rekabetin almasını bu hükümet yapıyor. Ona zemin hazırlayan yasaları bu hükümet çıkartıyor. Bugün bizim yapacağımız en iyi şey büyük coğrafyayı meslektaşlarımıza anlatarak dayanışma çağrısı yapmaktır. Onur Kurulları tehditleriyle mesleki denetime getirmelerini sağlamak değildir. Bu örgüt yıllar önce aidatların toplanması sürecinde bir icra süreci başlattık. İnsanları kırdık, öfkелendirdik, istifa ettiler, gittiler. Çözüldü mü?... Ama karşımızdaki insanı ikna etmeye yönelik bir irade gösterirsek bu sürecin aşılabileceğini düşünüyorum. Onun için Mimarlar Odası'nın bir dayanışma örneği gerekiyor. Mimarlar Odası'nın hızlı karar alması gerekiyor. Mimarlar Odası'nın mimarlık kültürünü toplumun en kılcal damarlarına kadar yayması gerekiyor. Örneğin "mimarlık kültürü" denilen şey, ada parsel ölçeğinde yapılmış dört duvar inşası değil, çevresi, komşuluk ilişkileri, sosyal ilişkileri, örgütlenmesi, hepsini tariflemek ve düşünmek durumundayız... Ancak o zaman mimarlık kültürü Tekel işçileriyle buluşabilir, ancak o zaman bugün hâlâ bir şekliyle sesi çıkmayan TMMOB'nin 12 Eylül ile hesaplaşmasına dair bir fikir belirtilebilir. Yöneticileri tutuklanmış, şubeleri kapatılmış, üyeleriyle iletişimi kesilmiş bir 12 Eylül sürecine dair toplumda tırnak içerisinde bir teatral hesaplaşma varken bile TMMOB'nin ya

da bizim odalarımızın bir şey söylemiyor olmasını ben kaldıramıyorum. Buna dair bir şey söylenmesi gerekiyor, mimarlık kültürünün bununla ilişkileneceği gerekiyor diye düşünüyorum.

Örgütlenmeyi yaygınlaştırmak ve kaynağımıza dönüp örgütlenmek lazım. Biz gerçekten üyelerimizden kopuyoruz arkadaşlar. 1217 delege, 26 şube ve onlarca temsilciliğiyle Mimarlar Odası başka bir dayanışma örgütünü, başka bir mücadeleyi örgütleyebilir, bunları bir avantaj olarak değerlendirebilir. Bizim kaynağımız; üyelerimiz. Bizim yöntemimiz dayanışma ve ikna. Bu şiarı Türkiye'den başlayarak, uluslararası ortamlara taşımaya kadar bir organizasyonun sürecinin tasarlanması gerektiğine inanıyorum. Biz, ACE, UIA ve diğer örgütlerde katıldığımız her bir toplantıda sadece meslek alanımıza dair görüşlerimizi paylaşmayalım artık. Biz burada yaşanan zorbalığı anlatmak, anti-demokratik uygulamaları oraya taşıyabilmek için de o ortamlarda bulunalım.

Mimarlık yaratıcıdır ve onun yaratıcılığı hiçbir kalıba sığmaz. Ben bütün Genel Kurul'dan ve bütün meslektaşlarımdan bu yaratıcılığı açığa çıkartarak bir eylem planı çıkartmasını öneriyorum. ■

TMMOB Mimarlar Odası 43.Dönem Genel Kurulu Sonuç Bildirgesi

TMMOB Mimarlar Odası 43. Dönem Delegasyonu

2012 Türkiye'sinde; Mimarlar Odası 43.Genel Kurulu 13-14-15 Nisan tarihlerinde delegeleriyle Ankara'da "Demokrasi Şöleni" ortamında toplanmış; 42.Dönemde gerçekleştirilen çalışmalar değerlendirilerek ülke gündeminin kente, mimarlığa, meslek örgütüne, meslektaşlara etkileri kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiş ve çözüm önerileri ortaya konmuştur. Bu konularla ilgili olarak yeni dönemde (2012-2014) seçilen Merkez Yönetim kuruluna görevler verilmiştir.

Bununla birlikte dünya, bölge ve ülke sorunlarımızla, meslek, meslektaş ve meslek odamızla ilgili öncelikli konulardaki görüşlerin kamuoyumuzla paylaşılması öngörülmüştür...

Dünyamız, bölgemiz ve ülkemiz açısından derin kaygılar duyduğumuz bu günlerde bölgemiz, sorunların kesiştiği merkez haline gelmiştir. Ülkemiz ise, küresel güçlerin çıkarları doğrultusunda hızla bu sorunların içerisine sürüklenmektedir.

Bu ortamda, "Suriye'nin dostları" adında, Suriye halkına karşı düşmanca saldırı politikaları adım adım yürürlüğe sokulmaya çalışılmaktadır. Bizler, bu nedenle Suriye'ye yönelik askeri politikaların devreye girmesine; Türkiye'nin emperyalizmin taşeronluğuna soyunmasını ve ülke içinde "otoriter" bir yönetim anlayışının dikte edilmesini reddediyoruz.

Bu bağlamda, ülkemizin gereksinimi olan "demokratik" ortamın ve toplumsal barışın bir an önce sağlanmasını ve Kürt sorunun demokratik bir çözüme kavuşturulmasını diliyoruz.

Bizler, ülkemizin "demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü"; bir Anayasaya kavuşması için, 1982 Anayasasının mutlaka değişmesi gerektiğini savunuyoruz. Ancak, gündemde olan; demokratik ve kamusal hakları; kent, çevre ve kültürel kaynakların yok edilmesini ve bunlarla ilgili işlenen suçları Anayasal güvenceye kavuşturmayı, cumhuriyetin kazanımlarını ortadan

kaldırmayı ve "otokratik" bir rejimi hedefleyen "Yağmanın Anayasasını" reddediyoruz.

Bütün bu genel yaklaşım ve değerlendirmelerle birlikte meslek alanımıza ilişkin pek çok sorunun çözüme kavuşturularak uygulamaya geçirilmesinin yaşamsal önem taşıdığı vurgulanarak; öncelikli konular ile ilgili yaklaşımlar ortaya konmuştur.

Ülkemizde ivedi olarak çözüme kavuşturulması gereken konulardan biri, kentlerimizin ve yapı stokumuzun deprem ve afetlere karşı güvenli olmayışıdır. Ülke bütünüün deprem ve afet riskleri altında olduğu gerçeğine rağmen elle tutulur ciddi bir afet politikası dahi söz konusu değildir. Buna karşın, iktidar tarafından önerilen "Dönüşüm Yasası" ile depremin bahane edildiği görülmektedir. Öngörülen imar düzeninde, yerel yönetimler, şeffaflık ve katılımcılık dışlanarak, imar yetkilerinin başbakanlıkta toplandığı ve TOKİ marifeti ile başbakanlığın tek imar otoritesi olma yolunda ilerlediği böylelikle kentsel yağmanın önü tamamen açıldığı görülmektedir.

Söz konusu tasarının yasalaşması halinde bütün ülke topraklarının hükümet tarafından dönüşüm alanı ilan edilebilmesine ve buna bağlı olarak "kentsel yağmanın" ülke genelinde sistemleşmesine neden olacak bu tasarı bir an önce TBMM gündeminden geri çekilmelidir.

İçinden geçmekte olduğumuz olağanüstü koşullarda; Meslek Odalarının aydınlatıcı, eşitlikçi, kamu yararı ve meslek etiğini vurgulayan sorumlulukları kritik bir önem taşımaktadır. Kentsel mekanın "rant değerleri" üzerinden değil, "toplum yararı ve yaşam kalitesi" üzerinden değerlendirilmesi, meslek ahlakının süreçteki ilkeselliği bu nedenle öne çıkarılmalıdır.

Siyasal iktidar, ilköğretimden üniversitelere kadar eğitimin metalaştırılarak gericileştirildiği bir zeminde Odaların demokratik ve mesleki haklarını

kullanmasına karşı engel olmak için her yolu denemektedir. Bunun nedeni; Meslek Odalarının doğal kaynakları, kamusal varlıkları, kentsel değerleri, bin yıldır yaşanan mahalleleri, yerleşik kültürleri, sosyal dokuları, kamusal hakları, hukuku ve demokrasiyi savunmalarıdır.

Küresel ve neo-liberal politikalarla meslektaşlarımızın iş olanakları sınırlandırılmış, giderek işsizleştirilmiş ve etkisizleştirilmişlerdir. Meslek Odalarının Kanun Hükmünde Kararnamelerle işlevsizleştirilmesi yönündeki girişimler bu süreci hızlandırmakta; üyelerimizin mesleki ve özlük haklarını koruma çabaları öncelikli çalışma alanı haline gelmiştir.

Uygar ülke ölçütleri ve demokrasi ile bağdaşmayan, hukuka, Anayasa'ya ve ilgili yasalara açıkça aykırı ve çağdışı bir anlayışın ürünü olan gelişmeler, küresel sömürü, rant ve çıkar politikalarının yaşama geçirilmesi için duyarlı tüm kesimlerin ve toplumun sindirilmesi anlamına gelmektedir. Bu yaklaşımlar karşısında; meslek ilkelere bağlılığımızdan ve mesleki haklardan asla ödün verilmeyeceği gibi; bunların güvencesi olan Meslek Örgütümüzü her koşulda savunmakta kararlı olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz.

Bu bağlamda, Mimarlar Odası olarak "rantçı ve otokratik" bir anlayışla KHK'lar ve yeni yönetmelik düzenlemeleriyle, Meslek Odalarının "kamusal ve özerk" kimliklerini yok sayan ve bunlara karşı organize bir şekilde yürütülen "işlevsizleştirme, yetkisizleştirme ve yok etme" politikalarını şiddetle kınıyoruz.

Genel Kurulda yapılan ortak değerlendirmelere bağlı olarak gündemde yer alan kapsamlı sorunların üye ve örgütsel seferberliğe dayalı bir "Dayanışma Süreci" ile aşılabileceği belirtilerek; Oda'nın Anayasal güvence altında olan yetki ve sorumluluklarının gereğini kararlı bir şekilde yerine getirmeye devam edeceği vurgulanmıştır.

Mimarlar Odası Genel Kurulu, bu değerlendirmelerin ışığında olağanüstü koşullardan geçtiğimiz bu dönemde; başta meslektaşlarımız olmak üzere bütün duyarlı kesimleri savaşa ve anti-demokratik süreçlere karşı tavır almaya; Meslek Örgütlerimizin, Üniversitelerimizin, Yerel Yönetimlerin "kamusal özerk" kimliklerini korumaya, doğa-kent-kültür yağmasına dur demeye çağırmaktadır. ■

Mimarlar Odası Toplum Hizmetinde..!

Ulusal Mimarlık Sergisi Ve Ödülleri-2012

Bu yıl 13.sü verilen Ulusal Mimarlık Ödülleri sahiplerini buldu. Bu yıl yüksek bir katılım ile gerçekleşen, TMMOB Mimarlar Odası tarafından iki yıl ara ile verilen ödüller, Mimarlar Odası Genel Merkez 43. Genel Kurulu'nun ilk günü olan 13 Nisan 2012 Günü ODTU Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapılan tören ile sahiplerini buldu.

Seçici Kurulu'nu Ziya Tanalı başkanlığında, Ercan Ağırbaş, Zeynep Ahunbay, Alişan Çirakoğlu ve C. Abdi Güzer'in oluşturduğu, **241 eser / 342 panonun katıldığı ödül programının sergisi** 13-28 Nisan 2012 tarihleri arasında ODTU Mimarlık Fakültesi'nde sergilendi. Sergi, 14 Mayıs-9 Haziran 2012 tarihlerinde Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Sergi Salonu'nda; 3-10 Eylül 2012 tarihlerinde Bodrum'da; 17-23 Eylül 2012 tarihlerinde Kayseri'de; 1-7 Ekim 2012 tarihlerinde İzmir'de; 15-22 Ekim 2012 tarihlerinde Gaziantep'te; 5-11 Kasım 2012 tarihlerinde Balıkesir'de; 19-25 Kasım 2012 tarihlerinde Adana'da ve 3-9 Aralık 2012 tarihlerinde Diyarbakır'da sergilenecek.

Mimar Sinan Büyük Ödülü

Erkut Şahinbaş

Mimarlığa Katkı Dalı Başarı Ödülü

Ruşen Keleş

Anma Programı

Haluk Baysal - Melih Birsal

Mimarlığa Katkı Dalı Başarı Ödülü

Behiç Ak

Yapı Dalı Ödülleri

Emre Arolat, Gonca Paşolar, Kerem Piker

Tekfen Kâğıthane Ofisleri, Kağıthane-İstanbul

E. Didem Durakbaşı, Ömer Selçuk Baz

TC Merkez Bankası Bursa Şubesi Hizmet Binası, Bursa

Tülin Hadi, Cem İlhan

Vehbi Koç Vakfı Ford Otosan Kültür ve Yaşam Merkezi, Gölcük-Kocaeli

Metin Kılıç, Dürrin Süer

OİB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Nilüfer-Bursa

Yapı Dalı / Koruma-Yaşıatma Ödülleri

Gülsün Tanyeli, Saltuk Akatay, Arzu Erdem, Nurbın Paker Kahvecioğlu, Hüseyin L. Kahvecioğlu, Cem Altun

İstanbul Su Medeniyetleri Müzesi - Terkos Pompa İstasyonu, Çatalca-İstanbul

Proje Dalı Ödülleri

Arman Akdoğan

VKF Özel Koç İlköğretim Okulu Kampüsü Kapalı Yüzme Havuzu, Tuzla-İstanbul

Boran Ekinci

Kızılağaç Evleri, Bodrum-Muğla

Hasanoğlu Şenliği

Adnan Zeytinci

Çağımızın, “özgürlük, eşitlik, kardeşlik” şiarıyla açtığı kapılar, emperyalist işgalcilerin, az gelişmiş ülkelerin petrol ve diğer yer altı zenginliklerine yönelik egemenlik kavgasında, yeryüzünün her bir yanına çıkarma yaparak; yoksul ülkelerde savaş ateşleri yakıp, çoluk çocuk demeden insanları bombalayarak, kardeş ve mezhep kavgalarını kışkırtarak, yoksul insanları açlığa mahkûm ederek birer birer kapatılıyor ve emperyalist ülkeler tarafından 1970’li yıllardan beri pompalanan dayatmalarla “kültürel ayrımlar”, emek ve özgürlük kavgasının önüne geçirilmeye çalışılıyor.

Toplumumuzu oluşturan bireyleri sonu gelmeyen sınavlarla, kapitalizmin acımasız ortamında birbiriyle yarıştırmak, vuruşturmak yerine, Anadolu halk kültürlerini imececi bir anlayışla barıştıran, ezber ve kopya yerine, özgür üretimi, eşit paylaşımı, emeği ve üretim içinde eğitimi öne çıkaran Köy Enstitülerinin 72. kuruluş yıldönümü şenliği, binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşti.

Şenlikte Kültür Bakanlığı’nın korosu ve sanatçıları, Yenimahalle Belediyesi TUBİL Halk Dansları Topluluğu hiç bir ücret almadan gösteriler yaptılar. Okul öğrencilerinin koro ve tiyatro gösterileri, Hasanoğlu Öğretmen Okulu mezunları derneğinin Seğmen ekibi ve Sokak sanatçılarının gösterileri ise izleyiciler tarafından coşku ile alkışlandı.

Yenimahalle Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Elmadağ Belediyesi ve Şişli Belediyesi katılımlarının yanı sıra gerek malzeme ve ekipman, gerekse ulaşım için Şenliğe büyük destek verdiler

Köy Enstitüleri projesinin hayata geçirilebilmesi için, bu projenin bilimsel temellere dayanması, planlı ve programlı olması gerekiyordu, programların uygulanma şartları ve yetiştirilecek eğitmen ve öğrenciler göz önüne alınarak, yerleşkelerdeki fiziki ihtiyaç ve yerleşim programları oluşturuldu.

Ankara’ya 35 km. uzaklıkta bulunan Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü, Türkiye’de kurulan 21 köy enstitüsüne eğitimci yetiştiren bir üniversite olarak kurgulandı ve projeleri, mesleğimizin bilimsel proje üretim süreçleri olan yarışma ile elde edildi.

Yaptırılacak okul binalarının planlarının hazırlattırılması işi, 20 Aralık 1940 tarihinden, 10 Şubat 1941 tarihine kadar devam etmek üzere yarışmaya açıldı.

Tasarlanan binaların soğuk, sıcak ve ılıman iklim bölgelerini göz önünde tutarak, yapılar için bu bölgelere göre üç tip proje tasarlanması gerekiyordu. Yarışmadaki başka önemli bir noktada köylerde bulunabilen inşaat malzemelerinin cinsinin, niteliğinin, iklim bölgelerine göre köy binalarının gösterdikleri yöresel farklarının, köylerde inşaatta çalıştırılabilecek elemanların teknik durumlarının dikkate alınmasıydı.

İsmail Hakkı Tonguç, Celâl Otman, Hüsnü Tümer, Enver Ziya Karal, Hayrullah Örs, Lûtfi Engin, Ali Rıza Törüner, Necati Erginöz, Tahsin Özdemir, Mimar Hellinger’den oluşan yarışma jürisi yüksek mimar Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar’ın projelerini birinci, yüksek mimar Zeki Sayar’ın projesi ikinci, yüksek mimar Rebii Gorbon’un projesini üçüncü seçti.

1941 yılında, diğer köy enstitüleri öğrencilerinin “enstitü imeceleriyle” yapılan Hasanoğlu Köy Enstitüsü, köy öğretmeni yetiştiren en büyük bölümüyle birlikte, içinde ayrı programları olan başka birimleri de barındıran büyük bir “eğitim sitesi” olarak kuruldu ve yerleşkeye yapılması öngörülen 125 yapıdan 18’i ilk altı ayda yapıldı. 1944 yılında 51, 1946’ya kadar da 63 yapı tamamlandı. 2. Sünya Savaşı’nın yokluk koşullarında, çivinin dahi çok zor bulunduğu, paranın olmadığı, petrolün kısıtlı olduğu yıllarda, diğer köy enstitüleri öğrencilerinin emek ve imeceleriyle neredeyse “küçük bir şehir” kuruldu. 17 Mart 1944’de eğitim seferberliği başlatılarak, bölge okulları açılmış

ve 1944'de, şimdi Müze yapısı olarak kullanılan Hasanoğlan Köy Enstitüsü binası yapılmıştır.

Emperyalizmin dayatmaları ve toprak ağalarının baskılarıyla Yüksek Köy Enstitüsü dönemin iktidarı tarafından 1947 yılında kapatıldı ve Köy Enstitüsü de 1954 yılında öğretmen okuluna dönüştürüldü.

Hasanoğlan yerleşkesi, "Öğretmen okulu" ve "Öğretmen lisesi" olduktan sonra da, 70 yıl önce yoksul köylü çocuklarının ektiği tohumları yeşerterek sürdüren ürünler verdi. Binlerce öğretmen ve öğretmen adayı, şair, yazar, bilim adamı yetişti Hasanoğlan'dan...

Yetmişli yıllardan sonra başlayan yıpranma ve unutulma eğilimi, 12 Eylül 1980'den sonra hız kazandı ve son yıllarda, Köy Enstitüsü yapıları iyiden iyiye terk edilmiş bir görünüm aldı. Kırklı yıllarda yapılmış olan çok amaçlı sinema ve konser salonunun duvarları çatladı, çatısı uçtu, kapı ve pencereleri kırıldı, bazı bölümleri yakıldı, anfi-tiyatronun duvarlarına çirkin yazılar yazılarak, tahrip edildi. Bu anıtsal alan, harabeye dönüşmeye başladı.

Günümüzde, bu 63 yapıdan yalnızca 3 tanesi "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı" olarak tescillidir. Arazinin tümünün koruma alanı olmasına karşın tescilli olanlar dışındaki diğer yapılar kaderine terk edilmiş bir durumdadır.

Hasanoğlan Çalışma Grubu'nun sekreteryasını yürüten Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 39. 40. ve 41. dönemlerinde kent düşleri öğrenci fikir yarışması, yaz okulları ve sayısız kültürel etkinliğin yürütmesinde yer almış olup, Hasanoğlan Çalışma Grubu'nun bütün bileşenleriyle birlikte, Cumhuriyet tarihinin, mihenk taşlarından biri olan bu yerleşkenin yok olmaması, emeğin, imecenin ve dayanışmanın bu tarihsel-kültürel mirasının korunması için çabalarını sürdürmeye devam etmektedir. ■

PROJE UYGULAMA

Devam Eden Yarışmalar

5. Uluslararası Beton Tasarım Yarışması

14.05.12

<http://www.concretedesigncompetition.com/>

Palandöken Belediyesi Logo Tasarım Yarışması

14.05.12

<http://www.palandoken.bel.tr/>

Müzelere Yönelik Ürün Tasarım Yarışması 2012

16.05.12

<http://www.bkg.com.tr/>

İGDAŞ En "Havalı" Kareler Fotoğraf Yarışması

22.05.12

<http://www.igdas.com.tr/> **Adana'da Sanayi Yapıları Fotoğraf Yarışması**

22.05.12

<http://www.adanamimod.org.tr/>

Ödemiş Belediyesi Kent Merkezi ve Yakın Çevresi Ulusal Mimarlık Ve Kentsel Tasarım Fikir Proje Yarışması

17.05.12

www.odemis.bel.tr

Kent Belleğine Yönelik Sanatsal Çalışma Yarışması

25.05.12

<http://www.eskisehir-bld.gov.tr/ebb.php>

"Gülümse - Gülümset" Fotoğraf Yarışması

28.05.12

<http://www.neksav.com/>

İstanbul Daily Secret #693: Gizli Tasarım Yarışması

30.05.12

<http://istanbul.dailysecret.com/secrets/gizli-tasarim-yarismasi/>

Landscape, Architecture & Wine

31.05.12

http://www.arquideas.es/en/arquideas_architecture_competition/information/4.html

Sanpellegrino Cafe Society Fotoğraf Yarışması

01.06.12

<http://www.cafesocietyturkey.com/>

MCD Kısa Film Festivali

01.06.12

<http://mcdajans.com/>

New York CityVision Competition

11.06.12

<http://www.cityvision-competition.com/newyork/>

Gelecek İstanbul: "İstanbul'un Geleceği için Alternatif Öneriler"

15.06.12

www.gelecekistanbul.net

Türkiye Mühendisler Birliği Kurumsal Logo Tasarım Yarışması

15.06.12

<http://www.tmb.org.tr/>

İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Sınırlı Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması

18.06.12

<http://www.itu.edu.tr/tr/Duyuru/>

Uşak Belediyesi İsmetpaşa Caddesi ve Çevresi Ulusal Mimarlık Kentsel Tasarım Fikir Proje Yarışması

20.06.12

<http://www.usak.bel.tr/> **Eco Bike Design Contest 2012**

29.06.12

<http://www.ecobikedesign.com/ita.html>

Peyzaj Mimarlığı Bölümü Öğrencileri Bitirme Projesi Yarışması 2011 - 2012

22.06.12

<http://www.peyzajmimoda.org.tr/>

2012 Adobe Design Achievement Awards

27.06.12

<http://www.adobeawards.com/us/>

8. Ambalaj Tasarımı Ulusal Öğrenci Yarışması

04.07.12

<http://www.ambalaj.org.tr/Sayfa-12-Ambalaj-Yarismalari.htm>

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi "Yarışmalar 2012"

07.09.12

<http://cocuk.mimarlarodasiankara.org/index.php?Did=27>

Türkiye Hazır Beton Birliği 2012 Mimarlık Ödülleri

30.09.12

<http://www.thbb.org/Content.aspx?ID=132>

Mimarlıkta Eleştirel Okumalar – Yazı Yarışması: "İmge mi Mimarlık mı? / İmge – Kent – Meta"

01.10.12

<http://www.md1927.org.tr/?icsayfa=1&SayfaID=29>

Elazığ Fotoğraf Festivali Çerçevesinde Ödüllü Fotoğraf Yarışması

03.10.12

<http://www.elazigfotofest.net/>

Sonuçlanan Yarışmalar

Şişli Halide Edip Adıvar Kültür Merkezi Mimari Proje Yarışması

22.11.12

<http://www.sislibelediyesi.com/>

Sürdürülebilir Karşılama-Sergi-Sunu Mekanı Ulusal Öğrenci Mimari Proje Yarışması

14.11.12

<http://www.bursamimar.org.tr/>

Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Yerleşkesi Etkinlik Alanı Tasarımı Öğrenci Mimari Fikir Yarışması

06.12.12

<http://www.dyeat.blogspot.com/>

Kartepe için Düşünüyorum - 30. Meridyen Özgün Fikir Proje Tasarımı Yarışması

14.02.12

[http://www.kartepe.bel.tr/tr/duyuru/1/2278/
yarisma-ilani.aspx](http://www.kartepe.bel.tr/tr/duyuru/1/2278/yarisma-ilani.aspx)

Uşak Şehirlerarası Otobüs Terminal Kompleksi Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması

10.01.12

<http://www.usak.bel.tr/>

Bursa Büyükşehir Belediyesi Orhangazi Meydanı ve Çevresi Kentsel Tasarım Proje Yarışması

07.02.12

<http://www.bursa.bel.tr/>

ÇATIDER Ulusal Öğrenci Mimari Fikir Projesi Yarışması: "Arkeolojik Alanda Çatı"

22.03.12

<http://www.catider.org.tr/>

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Kısa Film Yarışması

06.04.12

[http://www.peyzajmimoda.org.tr/genel/bizden_
detail.php?kod=4895](http://www.peyzajmimoda.org.tr/genel/bizden_detail.php?kod=4895)

Slant Awards Spring 2012

Slant-Organisation 3. uluslararası yarışmasını duyurdu.

Tasarım yelpazesinin tümünde çağdaş çalışmaları teşvik etmeyi ve ödüllendirmeyi amaçlayan Slant-Organisation, bu hedefe ulaşmak için uluslararası yarışmalar düzenlemekte. İlki 2011 yılının ilk yarısında açılan yarışma bütün branşlardaki öğrenci ve profesyonellere açık.

Yarışmaya son başvuru tarihi 22 Haziran 2012.

Proje konusu

Slant Awards Spring 2012 yarışmasının konusu kentsel yenileme sürecindeki bir bölge için konsept plan hazırlanması olarak belirlenmiştir. Söz konusu şehir gerçek olmayıp, sadece bu yarışma için tasarlanmıştır. Katılımcılar verilen şehri dünyanın herhangi bir yerinde konumlandırabilir, boşlukları istediği gibi doldurabilir, şehrin iklimini ve içinde yaşayan insanların hayat şartlarını kendi istedikleri gibi kurgulayabilir.

Slant Kuruluşu'nun düzenlediği önceki yarışmalarda olduğu gibi bu yarışmada da tasarım sürecinin mümkün olduğu kadar özgür olması teşvik edilmekte. Amaç katılımcının planlama bilgisinin yanı sıra yaratıcılığını da ortaya koymasını sağlamak.

Format

Projeler dijital formatta veya basılı olarak gönderilebilir.

Projeler en fazla 5 paftadan oluşabilir ve dijital teslim yapmak isteyenler en geç 22 Haziran 2012 tarihinde **mail@slant.eu** adresine göndermelidir. Basılı teslim yapmak isteyenler paftalarını en fazla A2 büyüklüğünde basıp en geç 22 Haziran 2012 tarihinde aşağıdaki adrese postaya vermelidir:

Hugh Ryan, Slant Organisation, Kilballyowen, Aughrim, Co. Wicklow. Ireland

Ödüller

1.Ödülü	€1,500
2.Ödülü	€900
3.Ödülü	€600

Para ödülüne ek olarak kazananlara jüri tarafından imzalanan sertifikalar verilecektir.

Jüri

Steve Martino FASLA (ABD)

Teresa Moller (Şili)

Prof Paolo I Bürgi (İsviçre)

Yarışma Takvimi

01 Mart 2012:	Slant Awards Spring 2012 yarışmasının açıklanması
22 Haziran 2012:	Son başvuru tarihi
19 Temmuz 2012:	Uzun listenin yayınlanması
23 Ağustos 2012:	Kısa listenin yayınlanması
Eylül 2012:	Slant Award Spring 2012 yarışmasının kazananlarının açıklanması

Ayrıntılı bilgi için: mail@slant.eu

<http://www.slant.eu/>

BİLİNMEYEN ANKARA

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü

Övgü Pelen, University of Manchester, School of Environment and Development

Künye:

Eski İşlevi:	Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü
Yeni İşlevi:	Ziraat Odaları Birliği
Yapım Yılı:	1954-1955
Mimarı:	Vedat Dalokay
Yaptıran:	Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü
Adres:	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı - Fevzi Çakmak Caddesi köşesi Demirtepe - Ankara
Ada:	1173
Parsel:	12

Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı, özel hukuk hükümlerine tabi ve ticari usullere göre yönetilen kamu tüzel kişiliğine sahip, yatırımcı bir kamu kuruluşudur. Elektrik enerjisi üretim imkânları ile ilgili mühendislik hizmetlerini yürütür. Kurum, 1960 ve 1970'li yıllardaki büyük Hidroelektrik santral inşası hamlesinde DSİ ile çok büyük rol oynamıştır.

Vedat Dalokay

Binanın mimarı Vedat Dalokay, Ankara'nın mimarlık, şehircilik ve belediyeçilik tarihi açısından önemli bir yere sahiptir. Bu tarihi önemi göz önünde bulundurulduğundan kendisinden bahsetmek

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü binası¹ 1954 yılında açılan bir yarışma sonucu birincilik ödülüne layık görülen Vedat Dalokay tarafından tasarlanmıştır. Ziya Gökalp Caddesi ile Fevzi Çakmak Sokak'ın köşesinde yer alır. Merkezin Ulus'tan Kızılay ve yakın çevresine (Demirtepe, Maltepe gibi) kaymasının, ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarının da bu bağlamda yer değiştirmesinin bir örneği sayılabilir. 1950'li yılların mimari üslubunu prizmatik kütlesi, gridal cephesi, yerden yükseltilmiş zemin katı ve zemin katta yer tutan serbest formlu kütleleriyle, yansıtan iyi bir örnektir (Şekil 1).

Erken Cumhuriyet Dönemi kurucu ve ilerlemeci söylemi doğrultusunda Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (EİE), 24 Haziran 1935 tarihinde 2819 sayılı yasa ile kurulmuş,² Enerji ve Tabii

1 Bu yazı, Doç.Dr. Elvan Altan Ergut tarafından ODTÜ Mimarlık Tarihi Lisansüstü Programı'nda "AH 544 Architectural Research Studio - ANKARA 1950-1980" adıyla verilen ders kapsamında 2008 yılında yazar tarafından hazırlanan çalışmadan derlenmiştir. Bu çalışma aynı zamanda 2008 yılında Docomomo_Türkiye'de poster sunuş olarak sergilenmiştir.

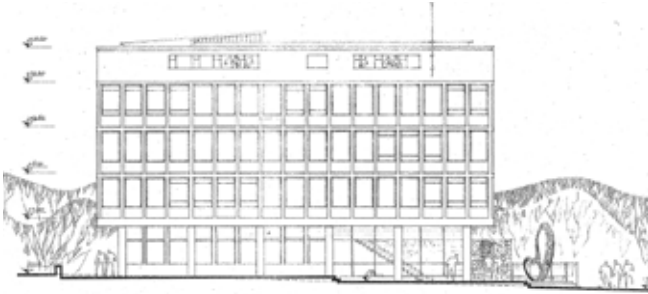
2 Elektrik İşleri Etüt İdaresi Teşkiline dair Kanun. (1936, 6 25). 21.11. 2008 tarihinde Elektrik İşleri Etüt İdaresi : <http://www.eie.gov.tr/> adresinden alındı

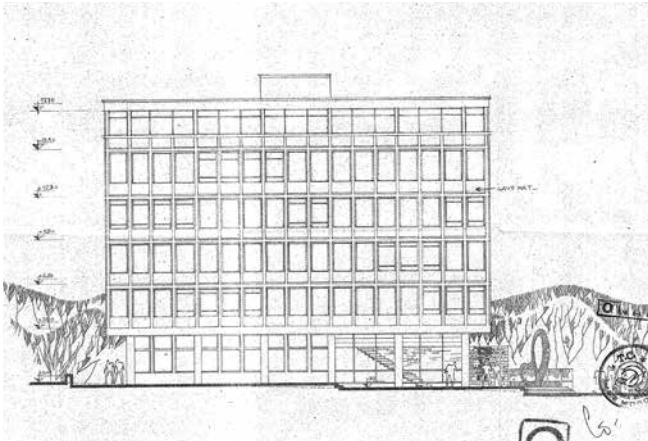
Şekil:1

Şekil 2

Şekil 3

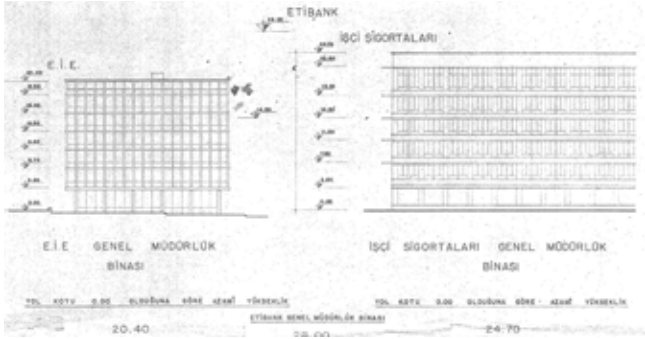

Şekil:4

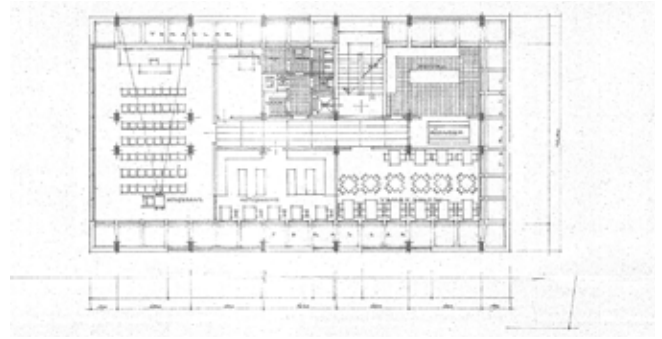
gereklidir. 1927 yılında Elazığ'da doğmuş, ilk orta ve lise öğrenimini orada tamamlamıştır. 1949 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ni bitirmiştir. 1950-1951 yılları arasında PTT ve Bayındırlık Bakanlığı'nda mimar olarak görev yapmış, 1951-1952 arasında Paris'teki Sorbonne Şehircilik Enstitüsü'nde lisansüstü çalışmasını sürdürmüştür. 1954 yılında Ankara'da kendine ait mimarlık atölyesini kuran Dalokay pek çok mimari yarışmaya katılmış, aktif olarak mimarlık mesleğini yürütmüş ve hemen her yarışmadan bir ödül kazanmıştır. Bunlardan bazıları 1970 yılında Pakistan'da yapılan İslamabat Kral Faysal Camii, 1980'de Suudi Arabistan'da yapılan Cidde İslam Kalkınma Bankası Genel Merkezi, 1984 Pakistan'da yapılan Başbakanlık Kompleksi, 1987 tarihinde İstanbul Taksim Alanı proje yarışmalarıdır. Ayrıca Dalokay Ankara Kocatepe Camisi için bir proje yapmış. Bu yapının temelleri dahi atılmışken, geleneksel cami imgesine ters düştüğünü iddia edenlerin baskısıyla uygulanamamış ve yapı değiştirilerek Osmanlı camisi özelliklerini taşıyan bugünkü camii inşa edilmiştir.

Dalokay 1964- 1968 yılları arasında Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanlığı ve Mimarlar Odası Genel Sekreterliği görevlerini üstlenmiştir. Dalokay'ın Ankara için önemi 1973 -1977 tarihleri arasında sürdürmüş olduğu Ankara Belediye Başkanlığı görevidir, bu görevini de farklı bir çizgide yürütmüştür. Ankara ulaşımını kavşaklar yoluyla düzenlemesi nedeniyle kendisine «Göbekçi Dalokay» denilmiştir. Sıhhiye'deki Hitit Güneşi Anıtı, Lozan Meydanı, Altınpark, Abdi İpekçi, Kuğulu ve Seğmenler Parkları, Dalokay'ın başkanlık döneminde yapılmıştır. Ayrıca yine onun başkanlığı döneminde Uydukent ve Batıkent projeleri hazırlanmıştır. Bu nedenle Ankara kent tarihi açısından önemli bir isimdir. Dalokay, belediye başkanlığını 1977 yılında Ali Dinçer'e bırakmıştır. 1991 yılında geçirdiği bir kaza sonucu yaşamını yitirmiştir.³

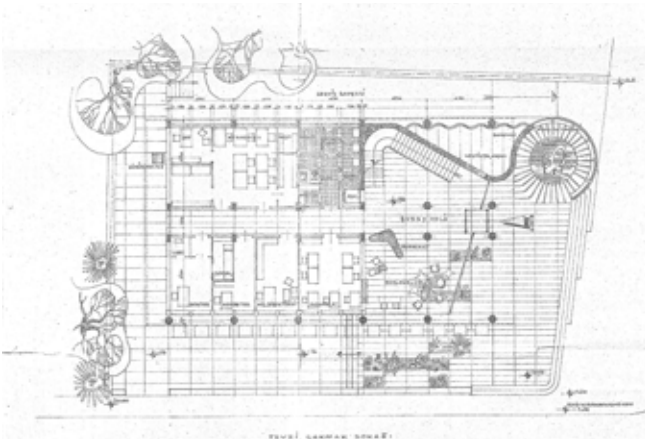
³ Naz, N. (2005). Contribution of Turkish Architects to the National Architecture of Pakistan: Vedat Dalokay. METU Journal of Faculty of Architecture , 51-77.

Şekil:5

Şekil:7

Şekil:6

Şekil:8

EİE Genel Direktörlüğü ve Arazisi

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü'nün bulunduğu bu arazide 1955 yılına kadar iki katlı bir konut bulunmaktadır⁴ (Şekil 2). Fakat Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü binanın yapılması ile işlevi kamu kuruluşu olarak değişmektedir. Bu bina Fevzi Çakmak Caddesi'nde yer alır, zemin kat ile birlikte 6 katlıdır. 1955 yılında çeşitli düzenlemeler ile ilave kat yapılmış fakat ruhsatı olmadığından 150 lira para

4 Bu bilgiye ve ilgili belgelere Çankaya Belediyesi'nde bu alana dair yapılan araştırma sonucu ulaşılmıştır.

cezasına çarptırılmıştır. Çeşitli yazışmalar ve itirazlar yapılmış,⁵ kamu binası olması nedeniyle 17 Haziran 1955 gün ve 650 sayılı İmar İdare Heyeti kararı ile zemin kat dâhil 6 kat olarak inşasının uygun olduğuna karar verilmiştir. Vedat Dalokay'ın orijinal çizimlerine bakıldığında da bu durum anlaşılabilir (Şekil 3-4). Hatta 21 Şubat 1955 tarihli çizime baktığımızda binanın ruhsat alınmış kotunun 14,5 metre istenilen kotun ise 20,4 metre olduğu ve dönemin birkaç emsal

5 Bu bilgiye İmar Daire Başkanlığı arşivindeki alana dair yapılan araştırma sonucu ulaşılan belgeler arasında rastlanmıştır.

binası olan Etibank ve İşçi Sigortaları Genel Müdürlük binaları ile kot yüksekliği karşılaştırması yapıldığı görülür (Şekil 5).

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Direktörlüğü'nün orijinal plan şemasına baktığımızda, binaya Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'ndan birkaç basamak yükseltilerek girildiğini; bina girişinin geri çekilmiş kütesinin önünde eğrisel bir duvar yaparak girişin tanımlandığını, bu duvarın aynı zamanda kamusal bir kullanımla oturma yerlerini tanımladığını görüyoruz. Aynı zamanda bu eğrisel duvarın merkez kısmında bir heykelin de tasarlanmış olduğu önemli bir ayrıntıdır. Ancak büyük bir olasılıkla bina yapılırken bu giriş duvarı, oturma birimleri ve heykel inşa edilmemiştir. Binaya girdiğimizde giriş katının neredeyse yarısı şeref hölü, bekleme ve müracaat alanı olarak ayrılmıştır. Bu alan tamamen cam cephesi ve heykelsi merdiveni ile Bulvar'a geçirgen ve keyifli bir cephe verir. Giriş katının geri kalan kısmında muamelat, muhasebe, arşiv, doktor ve kol direktörlüğü yer alır (Şekil 6). Ayrıca binanın arka cephesinde bodrum katına ışılabilmek için bir servis bahçesi tasarlanmıştır.

Zemin katın üzerindeki katlar daha konvansiyonel planlanmış, heykelsi merdiven, merdivenkovanı şekline dönüşmüştür. 1. kat genel müdürlük, müşavirlik ve toplantı salonları, diğer katlar jeoloji, topografya, etüt ve planlama gibi servisler için tasarlanmıştır. Hemen her katta, her bir servisin arşivi ve kütüphanesi yer alır. Bodrum katta ise, laboratuvar, kömürlük, evrak ambarı, ozalit ve fotokopi odaları yer alır. Teras katını ise Dalokay, dönemin mimari üslubunun tipik özelliklerinden olan çekme teras şeklinde üç cepheden birer buçuk metre içeri çekmeli olarak düşünmüş; bu alana teras olarak kullanım önermiştir. Teras katında konferans salonu, kütüphane, yemek salonu ve mutfak yer alır (Şekil 7).

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Demirtepe'deki bu binaya 1956 yılında taşınmadan önce Mediha Erdem

Sokak'ın köşesinde yer alan bir binada hizmet verdiği bilinmektedir.⁶ 1983 yılında ise Eskişehir Yolu'nda bulunan kampüsüne taşınmıştır. Dalokay'ın tasarımı olan Demirtepe'deki bu bina ise bir süre Tapu Dairesi olarak hizmet vermiş, 2004 yılında da Ziraat Odaları Birliği'ne satılmıştır. Ve şuan hala Ziraat Odaları Birliği olarak işlevini sürdürmektedir.

Binanın güncel durumuna baktığımızda; terasta yer alan açık alanın kapatılarak iç mekâna katıldığı, aynı mantıkla giriş katında yer alan içe çekmelerin de tamamen yok edildiği görülmektedir. Pencere düzeni ve malzemesi yenileme aşamasında değiştirilmiş; bu yazı hazırlandığı sırada da binanın brüt beton olan dış cephesinin boyama çalışmaları sürmekte olduğu öğrenilmiştir (Şekil 8). Tüm bu başarısız yenileme çabaları nedeniyle binanın dönemin mimari üslubunun tipik özelliklerini yansıtan karakterleri bozulmuştur. ■

Şekil Listesi

Şekil 1: EİE 1960'lı yıllar [Kaynak: EİE 14 Yılında (1949)]

Şekil 2: EİE öncesinde arazide yer alan binanın cephesi [Kaynak: Çankaya Belediyesi, 2008]

Şekil 3: EİE Fevzi Çakmak Caddesi Cephesi [Kaynak: Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı, 2008]

Şekil 4: EİE Fevzi Çakmak Caddesi Cephesi- Kat yüksekliğindeki değişik [Kaynak: Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı, 2008]

Şekil 5: Kot yüksekliği karşılaştırmasını gösteren çizim [Kaynak: Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı, 2008]

Şekil 6: EİE Zemin Kat Planı [Kaynak: Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı, 2008]

Şekil 7: EİE Teras Kat Planı [Kaynak: Büyükşehir Belediyesi İmar Daire Başkanlığı, 2008]

Şekil 8: EİE güncel durumu [Kişisel arşiv, 2008]

⁶ EİE 14 Yılında. (1949). Ankara: Elektrik İşleri Etüt İdaresi.

KİTAP YORUM

Bina Kimlikleri Söyleşileri 1-5

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 2003 yılından bu yana sürdürdüğü Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesi modern mimari mirasın envanterinin çıkartılması, bu alana dair bilgi birikiminin oluşturulması ve kamuoyu ile paylaşılması konusunda geniş kitleleri harekete geçiren bir projedir.

Proje kapsamında ilk olarak üç etaplı bir sergi hazırlandı. Sergi, "Cumhuriyet'in 10 Yılı", "Cumhuriyet'in 25 Yılı" ve "Cumhuriyet'in 50 Yılı" başlıkları ile yurtdışında ve yurt içinde pek çok üniversitede, kamu kurumunda, sergi salonunda, çeşitli kentsel mekânlarda ve etkinliklerde sergilenerek kamuoyu ile paylaşıldı. Sergiye eşlik eden katalog ise hem kentliler hem de uzmanlar tarafından yoğun ilgi gören bir yayın oldu.

Proje kapsamında yer alan yapılara dair bilgi envanterinin genişletilmesi ve geniş kesimlerle paylaşılması amacıyla farklı etkinlik ve çalışma alanları oluşturulmaya devam ediyor. Proje kapsamında yer alan yapıların her birinin dönemsel, kültürel, toplumsal, mimari ve kentsel özellikleri ile değerlendirildiği Bina Kimlikleri Söyleşileri gerçekleştiriliyor. Proje kapsamında yer alan yapılara ilişkin bilgi birikiminin çoğaltılması amacıyla düzenlenen söyleşiler yapıların kullanıcılarını, mimarlarını ve yapıya ilişkin çalışma yapan uzmanları bir araya getiriyor, mimarlık, kent kültürü ve gündelik yaşam ilişkisi üzerine önemli köprüler kurmaya devam ediyor.

Bugüne kadar on yapı üzerine gerçekleştirilen söyleşilerin ilk beşi (Ankara Gar Kompleksi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi, Türk Ocağı/Halkevi, Anıtkabir ve Sergievi) kitapçıklar halinde beşli set formatında yayına dönüştürüldü, ele alınan yapılara ilişkin kapsamlı bilgiler ve yapılan değerlendirmeler de böylece derlenmiş oldu. ■

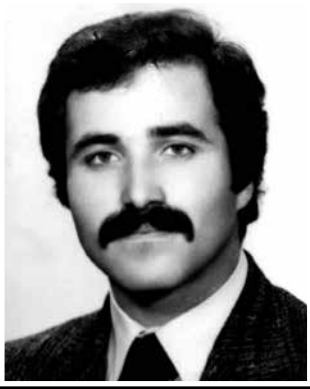
sunuş	ivv	güven.arif.sargın
mekânın say kütüğü üzerine denemeler	vi-xii	baykan.günay
ankara;çekirdek alan ve çevre ilişkisi	xli-xlix	ilhan.tekeli
ankara.kent.atlası üzerine bir üst okuma	xxxviii	çağatay.keskinok
ankara.kent.atlası çalışması üzerine düşünceler	xxviii-xxxi	
rakamlarla ankara	32-37	
1	38-63	leke nezih.burak.bıcan meysam.soleimani gonca.zeynep.tunçbilek parla.valizadeh
2	64-85	dönüşüm serçin.bimboga melodi.pas pınar.yüksel
3	86-113	ekoform hayri.dörtdivanlioğlu utku.karakaya farnaz.kimya ensar.temizel seda.türk
4	114-145	kent odakları mertem.ai aslıhan.günhan sıla.karataş erkut.sancar
5	146-173	menzil deniz.arıkan özgi.balkanay meral.cana.dal berak.erdal yasemin.bürol müge.mansuroğlu
φ		tasarım yigit.acar evratan.coşkun ömer.burak.polat

ankara.kent.atlası

2012
ankara
ISBN 978-605-01-0311-3
a a a a a
MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

ankara.kent.atlası, ODTÜ'de öğrenim gören bir grup yüksek lisans ve doktora öğrencisi tarafından, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile dayanışma içerisinde, kolektif üretim biçimleriyle ortaya çıkmış pilot bir çalışmadır. ankara.kent.atlası'nı oluşturmak üzere beş farklı grup kendi odaklarını seçip, buna istinaden hem görsel hem de yazınsal malzemeyi eleştirel biçimde üretmeyi hedeflemiştir. Prof. Dr. Güven Arif Sargın'ın 2011-2012 Güz döneminde yürütmüş olduğu ARCH723 dersi kapsamında üretilmiş kitap, Başkent'i öğrencilerin belirlediği bu beş odak içerisinde tekrar tartışmaya açar. ankara.kent.atlası, giriş yazısından sonra, editör Güven Arif Sargın'ın da aralarında bulunduğu ODTÜ'lü dört akademisyenin okumalarıyla başlar, daha sonra sırasıyla (1)leke; (2) dönüşüm; (3)ekoform; (4)kent odakları; (5)menzil, üst başlıkları kitabın ana içeriğini oluşturur. ■

Ahmet Tezdiker

8748 sicil numaralı üyemiz Ahmet Tezdiker, 18.04.2012 tarihinde vefat etmiştir.

1949'da Trabzon'da doğan Ahmet Tezdiker, 1977 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olmuştur.

Tüm ailesine, yakınlarına, üyelerimize ve mimarlık camiasına başsağlığı ve sabır dileriz.

Şükrü Günbulut

2543 sicil numaralı üyemiz Şükrü Günbulut, 24.04.2012 tarihinde vefat etmiştir.

1942'da Şarkışla'da doğan Şükrü Günbulut, 1965 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden mezun olmuştur.

Tüm ailesine, yakınlarına, üyelerimize ve mimarlık camiasına başsağlığı ve sabır dileriz.

MESLEKİ DENETİM

01.04.2012 - 31.04.2012 Tarihleri Arası Mesleki Denetim Verileri

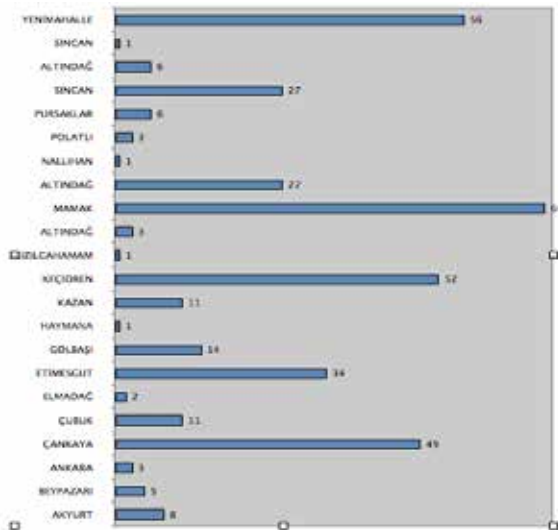
Ankara Şubesi Ve Temsilcilikleri Mesleki Denetim PROJE-TUS-ŞANTIYE

ŞUBELER	Proje		Tus	Şantiye
	Adet	m2	Adet	Adet
ANKARA ŞUBE	345	1041592.04	16	146
ZONGULDAK TEMSİLCİLİĞİ	14	170422.09	2	0
KDZ. EREĞLİ TEMSİLCİLİĞİ	17	18098.64	6	1
KARABÜK TEMSİLCİLİĞİ	27	44464.67	9	2
BARTIN TEMSİLCİLİĞİ	21	30190.43	1	6
KASTAMONU TEMSİLCİLİĞİ	26	46552.73	12	6
BOLU TEMSİLCİLİĞİ	31	31458.29	14	4
KIRŞEHİR TEMSİLCİLİĞİ	26	40607.13	7	5
ÇAYCUMA TEMSİLCİLİĞİ	4	2938.00	4	0
NEVŞEHİR TEMSİLCİLİĞİ	33	41718.00	7	12
ÇORUM TEMSİLCİLİĞİ	65	84749.25	23	6
SİVAS TEMSİLCİLİĞİ	40	44126.00	15	4
DÜZCE TEMSİLCİLİĞİ	47	36007.65	5	5
YOZGAT TEMSİLCİLİĞİ	28	43912.84	3	0
ERZİNCAN TEMSİLCİLİĞİ	27	31682.90	3	6
TOPLAM	751	1708520.66	127	203

Nisan Ayı'nda Ankara Şube Mesleki Denetimden Geçen Projelerin Kullanım Amacına Göre Dağılımları

KULLANIM AMACI	ADET	ALAN m2
AHIR	4	525.12
ATÖLYE	4	13289.25
BANKA BİNASI,DÜKKAN	1	928.65
BEKÇİEVİ	4	476.86
BÜRO	2	3150.78
BÜRO,DÜKKAN	3	75509.50
DEPO	5	31245.42
DEPO,KONUT	1	4648.76
DEPO,OFİS	1	1405.90
DÜĞÜN SALONU,KONUT	1	2397.28
DÜKKAN	15	21316.73
DÜKKAN,KONUT	73	212050.41
DÜKKAN,LOKANTA	1	2370.16
FABRİKA	4	24139.12
HASTANE	1	3397.24
IMALATHANE	16	29925.67
İSTASYON	1	0.00
İDARİ YAPILAR	1	90.00
İLKÖĞRETİM YAPILARI	1	12815.67
İSTİNAT DUVARI	2	201.00
İŞYERİ	8	15504.21
KONUT	173	484540.21
KRES	1	1109.70
KÜLTÜREL YAPILAR	1	1437.62
MÜSTAKİL KONUT	1	117.00
MÜŞTEMİLAT	2	80.00
MÜZE	1	1719.90
OFİS	3	4029.52
OTEL	1	4517.30
RESTAURANT	1	2474.08
SANAYİİ TESİSİ	1	5144.73
SANAYİİ YAPISI	1	415.00
SİLO	1	2161.76
SPOR MERKEZİ	1	191.10
TARIM YAPISI	1	5224.00
TERMAL TESİSLER	1	4952.00
TİCARET	1	38914.00
ÜNİVERSİTE YAPILARI	1	16626.21
VİLLA	55	27202.39
YURT	1	4567.38
TOPLAM	366	1335720.9

Nisan'da Mesleki Denetimden Geçen Projelerin Ankara Belediyelerine Göre Dağılımı (Tadilat/İlave Dahil)

01.03.2012 / 31.03.2012 ARASI GELİR - GİDER DURUMUDUR									
Kayıt Ödentisi	195.00	SMGM	2.160.00						
Üye ödentisi	50.227.00	Faiz	6.789.39						
Mesleki denetim	157.793.00	Yayın Satış	45.00						
SMHB	4.800.00	Mahkeme-İcra	1.423.60						
Belge Satışları	2.700.00	Belge Satışları	2.700.00						
Mahkeme-İcra	1.423.60	SMHB	4.800.00						
Yayın Satış	45.00	Mesleki denetim	157.793.00						
Faiz	6.789.39	Üye ödentisi	50.227.00						
SMGM	2.160.00	Kayıt Ödentisi	195.00						
Gelirler Toplamı	226,132.99		0	50,000.00	100,000.00	150,000.00	200,000.00		
Genel Kurul		Oda İştirakleri	1.955.00						149.811.56
Yönetici yollukları		Yayın giderleri	45.43						304.00
Temsil		Hukuki giderler	977.75						8.159.69
Konferans sempozyum		Bina işletme	14.062.18						17.574.75
Organlar		İlan	132.16						231.85
Komiteiler		Harçlar	507.55						1.788.05
Personel ücretleri(Sos.Yrd)		Yayın Satın Alma	399.20						89.380.16
Hizmet alımları		Kirtasiye	6.543.24						1.454.60
Personel Yollukları		PTT	23.508.87						399.50
Demirbaş bakım onarım		Demirbaş bakım onarım	506.50						506.50
PTT		Personel Yollukları	399.50						23.508.87
Kirtasiye		Hizmet alımları	1.454.60						6.543.24
Yayın Satın Alma		Personel ücretleri(Sos.Yrd)	89.380.16						393.20
Harçlar		Komiteiler	1.788.05						507.55
İlan		Organlar	231.85						132.16
Bina işletme		Konferans sempozyum	17.574.75						14.062.18
Hukuki giderler		Temsil	8.159.69						977.75
Yayın giderleri		Yönetici yollukları	304.00						45.43
Oda İştirakleri		Genel Kurul							149.811.56
Giderler Toplamı			0	37,500.00	75,000.00	112,500.00	150,000.00	1,955.00	317,736.04
Kasa(31.03.2012)	3.746.96	Merkez Borçları(31.03.2012)							3.516,109.00
Bankalar(31.03.2012)	814.952.74	Phvsa Borçları, Kiralar,Mali Müş.Vergiler,Ücretler v.b(31.03.2012))							151,475.43
Kredi kartları	224.828.43								
Altıbirimlerden Ala.	200.000.00	Toplam Borç							3.667,584.43
		BORÇ-ALACAK FARKI							-2424,056.30
Toplamı	1.243,528.13	GELİR-GİDER FARKI							-91,603.05

A.O.Ç.' ye sahip çıkıyoruz !

Atatürk Orman Çiftliği gerek bulunduğu konum gerek tarihsel önemi, gerekse de içinde barındırdığı işlevleri ile Başkent Ankara'nın en önemli nefes alma alanlarından biridir.

A.O.Ç. alanının “kentsel dönüşüm alanı”na dönüştürülmesine seyirci kalmayıp

A.O.Ç.' ye sahip çıkıyoruz.

Biz burada büyüdük ve çocuklarımızın da burada büyümesini istiyoruz.

**Ankara'lı dostlarımızı, A.O.Ç.'ye gönül veren herkesle
sergi/söyleşi ve pikniğimizde görüşmek üzere...**

5 Haziran 2012 Salı Saat : 17.00

Fotoğraf Sergisi ve Söyleşi
Konur Sokak

10 Haziran 2012 Pazar

Doğa ve Çevre Pikniği
A.O.Ç.

meslek
odalarının
içeriğinin
boşaltılmasına
hayır!

□ TMMOB MİMARLAR ODASI
ANKARA ŞUBESİ